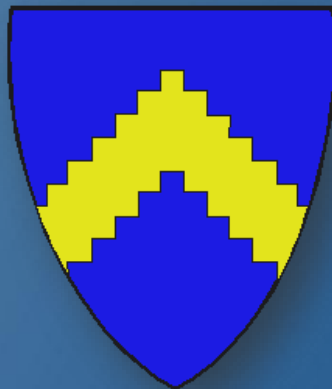

SILLAMÄE LINNA ARENGUKAVA 2021-2025

Eelarvestrateegia 2021-2025

Sillamäe 2021

SISSEJUHATUS

Taust

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 2 lõike 1 järgi on kohalik omavalitsus põhiseaduses sätestatud omavalitsusüksuse - valla või linna - demokraatlikult moodustatud võimuorganite õigus, võime ja kohustus seaduste alusel iseseisvalt korraldada ja juhtida kohalikku elu, lähtudes valla- või linnaelanike õigustatud vajadustest ja huvidest ning arvestades valla või linna arengu iseärasusi. Käesolev arengukava on eelkõige dokument määratlemaks linnaelanike huvidest ja vajadustest ning Sillamäe linna arengu iseärasustest linna arengu eesmärgi ja nende saavutamiseks vajalikke tegevusi, planeerides ühtlasi nende tegevuste elluviimiseks vajalikke vahendeid.

KOKS § 37 lõike 1 järgi peab igal linnal olema arengukava ja eelarvestrateegia, mis on aluseks eri eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Seaduse kohaselt esitatakse arengukavas vähemalt majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna ja rahvastiku tervise arengu pikaajalised suundumused ja vajadused ning tegevusvaldkondade probleemide ja võimaluste hetkeolukorra analüüsist. Arengukavas kajastatakse kuni arengukava perioodi lõpuni strateegilised eesmärgid koos taotletava mõjuga arengukava perioodi lõpuni.

KOKS § 37¹ lõike 1 järgi on arengukava osa või sellega seotud iseseisev dokument eelarvestrateegia, mille nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses. Seaduse kohaselt on arengukava ja eelarvestrateegia aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuse taotlemisel. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse koostatakse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20 lõike 3 järgi esitatakse eelarvestrateegias:

1. kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks;
2. eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud,

eeldatavad põhitegevuse kulud, investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;

- 2¹. informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksu muudatustest;
3. ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast, sealhulgas arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse määra arvutamiseks;
4. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tulemi;
5. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse tegelik netovõlakoormus eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus;
6. muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon.

KOKS § 37² lõike 3 järgi peavad arengukava ja eelarvestrateegia hõlmama iga aasta 15. oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat.

Nõuded arengukavadele ja linna kohustus teatud valdkondade osas arengukava koostada tulenevad ka teistest seadustest. Säästva arengu seaduse § 4 lõike 2 järgi peab kohalik omavalitsus omavalitsusüksuse arengukava kinnitamisel ja ettevõtluse korraldamisel arvestama välislepingutest tulenevaid kohustusi ja nende täitmiseks kinnitatud riiklikke programme. Ühistranspordiseaduse § 13 lõike 1 punkti 1 järgi omavalitsusorgan oma haldusterritooriumil suunab ja koordineerib ühistranspordi arengut ning töötab välja ja viib ellu asjaomaseid arengukavasid, mida rahastatakse omavalitsusüksuse eelarvest, riigieelarvest ning ettevõtjate sihteraldistest. Noorsootöö seaduse § 8 punkti 1 järgi linnavolikogu määrab noorsootöö prioriteedid oma haldusterritooriumil ning sätestab nende saavutamiseks vajalikud ülesanded linna arengukavas. Jäätmeseaduse § 42 lõike 1 järgi on kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Sillamäe linna jäätmekava on eraldi dokumendina vastu võetud Sillamäe Linnavolikogu 30. mail 2019. a. määrusega nr. 39. Lähtudes ühisveevärgi ja –

kanalisatsiooni seaduse §4, on Sillamäe Linnavolikogu 19. detsembri 2019.a määrusega nr 51 kehtestatud Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava.

KOKS § 37 lõike 4 järgi peavad täiendavad arengukavad olema kooskõlas linna arengukavaga, mis omakorda peab arvestama linna üldplaneeringut. Arengukava koostamisel on arvestatud Sillamäe Linnavolikogu 26. septembri 2002. a määrusega nr 43/102-m kehtestatud Sillamäe linna üldplaneeringut, Sillamäe linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava, Sillamäe linna jäätmekava ning Sillamäe linna laste ja perede heaolu profiil ja tegevuskava.

Koostamise põhimõtted

Arengukava koostamine on kokkuleppemenetlus, mille tulemusel valmiv dokument peab arvestama terviklikult erinevate eluvaldkondade vajadusi, üha laienevaid võimalusi koostööks ja tegevuste rahastamiseks. Vastavalt kehtivale õigusele, riiklikele arengukavadele ja regionaalprogrammidele on käesolev arengukava linnaeelarve koostamise lähtekohaks ja linna arengule kaasaaitavate projektide esitamise aluseks ning aluseks linna arenguks vahendite kaasamiseks Euroopa Liidu struktuurifondidest, riiklikest fondidest ning erasektorilt.

Sillamäe arengu strateegiliseks ja erinevate eluvaldkondade terviklikuks kavandamiseks kinnitas Sillamäe Linnavolikogu esimese linna arengukava 2001. aastal. Seda arengukava on igal aastal üle vaadatud ja täiendatud.

Linna arengukava ülevaatamise algatab igal aastal linnavolikogu, arengukava ja selle muutmise eelnõu koostab linnavalitsus. Linna arengukava eelnõu ja selle muutmise eelnõu avalikustatakse pärast nende heakskiitmist linnakantseleis ja Sillamäe linna veebilehel. Avalikustamise, arutelu toimumise ja ettepanekute esitamise aja kehtestab volikogu. Sellekohase informatsiooni avaldab linnavalitsus ajalehes ja linna veebilehel.

Ettepanekud kehtiva linna arengukava muutmise kohta esitab linnavalitsus volikogule hiljemalt iga aasta 1. juuniks. Hiljemalt iga aasta 15. oktoobriks vaatab volikogu läbi ja võtab vastu otsuse arengukavade muutmise kohta. Arengukava ja eelarvestrateegia ning volikogu ja volikogu komisjonide istungite protokollid arengukava ja eelarvestrateegia menetlemise kohta avaldatakse linna veebilehel seitsme tööpäeva jooksul arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmisest arvates.

Arengukava viivad ellu Sillamäe Linnavalitsus koos Sillamäe Linnavolikoguga. Linnavalitsus esitab igal aastal volikogule läbivaatamiseks aruande linna arengukava ja valdkondade arengukavade täitmise kohta. Arengukava ning valdkondade arengukavade täitmise aruanne esitatakse ülevaatenäitajate majandusaruande koosseisus tegevusaruandes. Arengukava täitmise aruandes antakse hinnang arengukavas püstitatud eesmärkide täitmisele, analüüsitakse eesmärkide saavutamises tõhusust ja selleks kasutatud abinõude otstarbekohasust, samuti tuuakse välja arengukava mõju linna arengule tervikuna. Ülevaates tuleb esitada indikaatorite kavandatud ja tegelikud andmed.

Arengukava koostamise eesmärgid

1. anda ülevaade olemasolevast olukorrast linnas;
2. koostada arenguvision, seada eesmärgid ja määrata nende saavutamiseks vajalikud tegevused;
3. selgitada välja valdkondade kitsaskohad ning toetamist vajavad eripärad;
4. teha ettepanekud erinevate kitsaskohtade elimineerimise ja valdkondade arendamise osas;
5. töötada välja eelarvestrateegia perioodiks 2021-2025.

Tegutsemisvaldkonnad ja ülesanded

1. Olemasoleva olukorra analüüs: rahvastikunäitajad ja koosseis (elanike arv, meeste ja naiste arv, elanike arv vanusegruppide lõikes, elanike arvu prognoos, loomulik iibe ja rändesaldo), sotsiaalsed ja majanduslikud näitajad (elanike emakeel ja haridustase töötuse määr, palgatase ja brutotulu sajate arv), linnamajandus (maa jagunemine, kinnisvara tehingud ja hinnad, munitsipaalhoonete kulud, transpordiühendused), keskkond (olmejäätmed, joogivee kvaliteedinäitajad), haridus (õpilaste arvu prognoos, spordi, huvihariduse ja –tegevusega tegelemise võimalused ja trendid, linna kultuurielu), elanikkonna sotsiaalne kaitse ja tervis (toetused, surmapõhjused, sõltuvushäired), turvalisus (kuritegude arv).
2. Välja tuua Sillamäe linna SWOT parameetrid. Fikseerida linna tugevad ja nõrgad küljed, ohud ja võimalused.
3. Sõnastada linna missiooni, visiooni ning arengueesmärgid lähtuvalt linna tugevatest küljest ja vajadustest.
4. Vaadelda linnaelu korraldust 11 valdkonna seisukohast:
 - Tööhõive ja ettevõtlus

- Maakasutus ja linna planeerimine
- Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus
- Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus
- Haridus
- Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö
- Sport ja tervisedendus
- Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid
- Turvalisus
- Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed

Sõnastada iga valdkonna eesmärgid ja tegevusvajadused. Tegevusvajaduste all käsitleda valdkonna parandamise võimalusi, tuua esile investeeringud eelarvestrateegiast perioodiks 2021-2025 ning fikseerida teised olulised investeeringud, mis ei ole selleks perioodiks eelarvestrateegias kavandatud.

5. Eelarvestrateegia väljatöötamine perioodiks 2021-2025 ja vajalike selgitustega varustamine.

Eelnevast lähtuvalt on arengukava koostatud järgmise struktuuriga:

- Esimeses peatükis on toodud hetkeolukorra analüüs. Linnaelu analüüs koostati olemasolevate statistiliste andmete, registriteabe, uuringute, rahandusministeeriumi prognooside jms põhjal. Samas peatükis on koostatud "Sillamäe SWOT-analüüs", kus selgitatakse välja linna arenguvõimalused ja –riskid.
- Teises peatükis on sõnastatud linna missioon, visioon ja strateegilised eesmärgid.
- Kolmas peatükk sisaldab endas tegevusvaldkondade kaupa määratud tegevusi strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Tegevusvaldkonnad on määratud rahvusvahelise valitsemisfunktsioonide klassifikaatori tegevusalade järgi, mis võimaldab arengukavaga kavandatava parimal viisil siduda eelarve kavandamise, täitmise ja aruandlusega.
- Neljandas peatükis "Eelarvestrateegia" on toodud finantsplaan kavandatavate tegevuste finantseerimiseks investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht, näidatud likviidsete varade muutus ja prognoositav põhitegevuse tulem.

SISUKORD

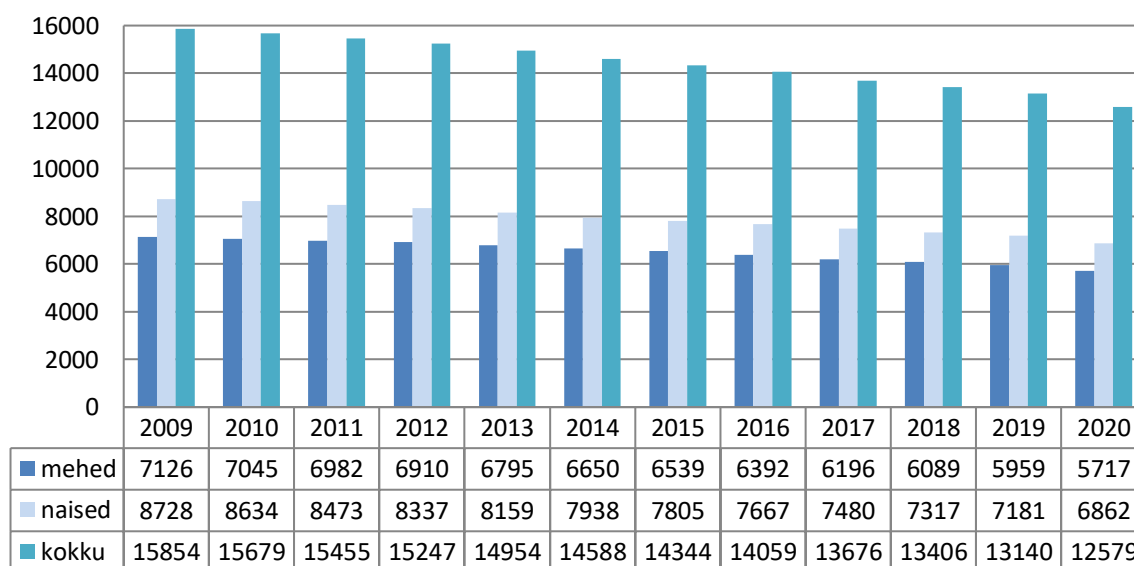
SISSEJUHATUD	2
1. LÄHTEPOSITSIOON	8
1.1. Ülevaade Sillamäe olukorrast ja trendidest	8
1.2. Sillamäe SWOT parameetrid.....	28
2. MISSIOON, VISIOON, EESMÄRGID	32
3. SILLAMÄE LINNA EESMÄRGID, TEGEVUSED JA INVESTEERINGUD VALDKONDADE KAUPA.....	34
3.1. Tööhõive ja ettevõtlus	34
3.2. Maakasutus ja linna planeerimine.....	38
3.3. Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus	41
3.4. Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus	46
3.5. Haridus	49
3.6. Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö.....	53
3.7. Kultuur	55
3.8. Sport ja tervisedendus	58
3.9. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid	60
3.10. Turvalisus	64
3.11. Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed.....	66
4. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRATEEGIA.....	69
4.1. Majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks	69
4.2. Tegelikud, kavandatud ja prognoositavad põhitegevuse tulud.....	72
4.3. Olulisemad tegevused ja investeeringud	84
4.4. Eeldatav finantseerimistegevuse maht ja likviidsete varade muutus	92
4.5. KOV ja KOV arvestusüksuse põhitegevuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav põhitegevuse tulem.....	96
4.6. KOV ja KOV arvestusüksuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus	97
4.7. Muu KOV finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon	98
LISAD.....	115
Lisa 1. Seos teiste strateegiliste dokumentidega	115
Lisa 2. Küsitluse 2019 tulemused.....	125
Lisa 3. Teised olulised investeeringuobjektid 2021-2025	131

1. LÄHTEPOSITSIOON

Tulevikku suunatud arendustegevuse kujundamisel on tähtis teada seda, kus ollakse ja kuidas on sinna jõutud – teiste sõnadega, millised on olnud valitsevad arengutrendid ja millises punktis oma arengutes ollakse ning millised võivad olla tulevikuarengud. Järgnev käsitlus haarab olulisemaid arenguid, mis iseloomustavad Sillamäel toimunud muutusi 21. sajandi algul.

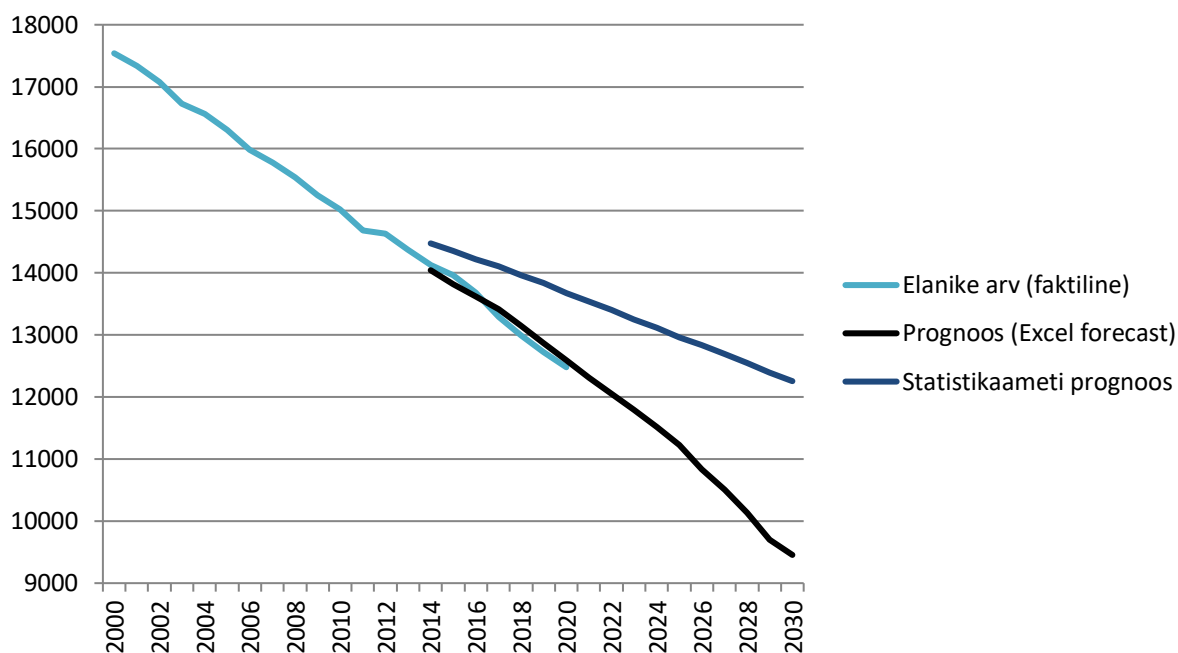
1.1. Ülevaade Sillamäe olukorrast ja trendidest

Rahvastikuregistri andmetel elas 2021. aasta 1. jaanuari seisuga linnas 12 386 inimest. 2020 a. linnas oli 12 579 elanikku, nendest 5 717 meest ja 6 862 naist. Viimase kümme aasta statistika näitab mõõdukat langust (Joonis 1.1.1). Näiteks, 2009. aastal elas linnas 15 854 inimest, mis on 3 275 inimest rohkem kui 2020. aastal.

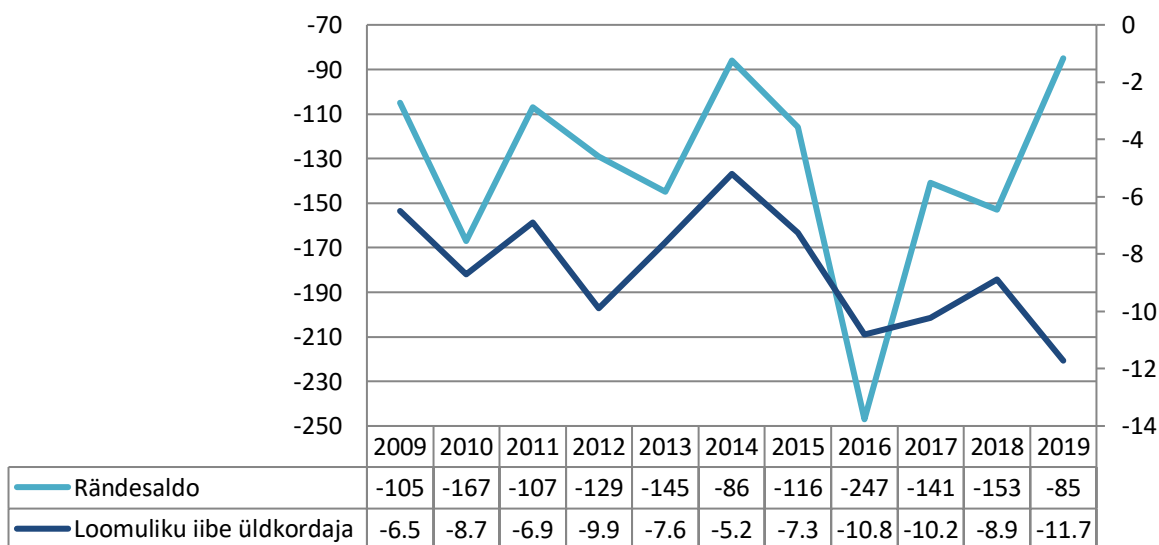
Joonis 1.1.1. Sillamäe elanike arv. Allikas: Rahvastikuregister

Statistikaameti 2014. aastal tehtud prognoosi järgi elanike arvu suurenemist lähiaastatel pole ette näha. Lisaks sellele, prognoositav elanike arv on olnud suurem, kui tegelik. Elanike arv on linnas vähenenud peaaegu 30 aastat ning elanike arvu vähenemist tulevikus tuleb arvestada teenuste korraldamisel. Prognooside kohaselt jätkub langustrend ka edaspidi ning 2030. aastaks on eeldatav elanike arv Sillamäe linnas ca 10 856.

Joonis 1.1.2. Elanike arv ja прогноос Sillamäe linnas 2000-2030. Allikas: Statistikaamet

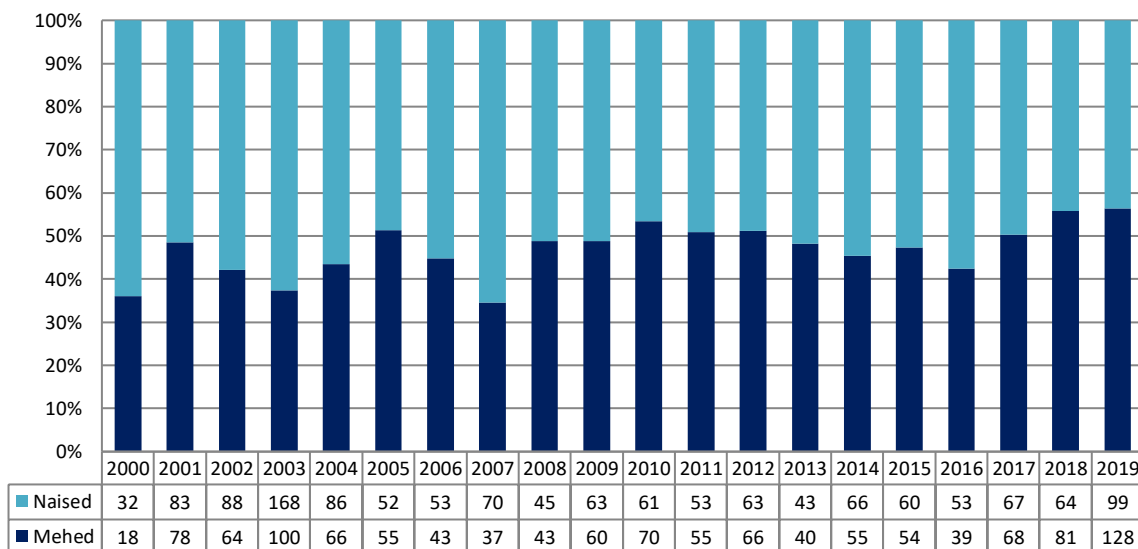
Viimaste aastate jooksul ei ole rändesaldo oluliselt muutnud. Väljaränne ületab sisse­rännet. Eeldatavalt jääb Sillamäe iive lähiaastatel negatiivseks, kuid elanike arvu kahanemine pidurdub. Peamiselt lahkuvad elanikud Tallinnasse ja välismaale, mõned lahkuvad ka teistesse Eesti piirkondadesse. Allolevalt jooniselt näeme, et Sillamäe linna iseloomustab 2009-2019. aastatel ka negatiivne loomulike iibe üldkordaja.¹

Joonis 1.1.3. Loomuliku iibe üldkordaja ja rändesaldo. Allikas: Statistikaamet

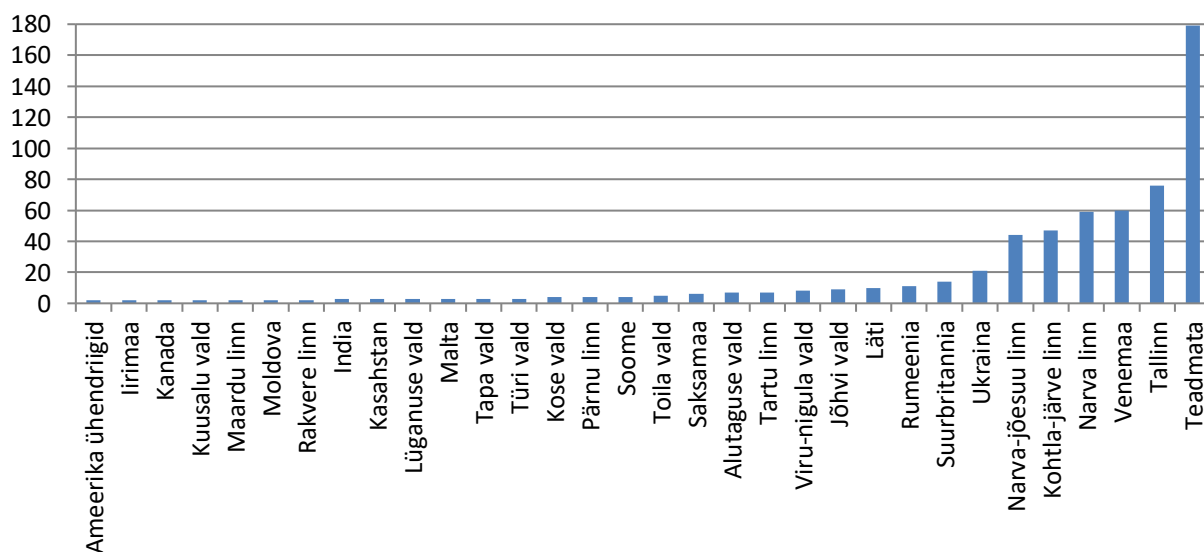
¹ Loomuliku iibe üldkordaja – sündid-surmad/rahvaarv * 1000 (ühik promill)

Vaatamata elanike arvu vähenemisele, alates 2016. a pidevalt suureneb sisserrännanute huvi linna vastu. Keskmise iga-aastane sisserrännanute arv on ca 129 inimest. Kõige suurem sisserrännanute arv oli aga 2003. a – üle 250 inimest. Sisserrännanute sooline jaotus on viimastel aastatel (2014-2019) stabiilne – meeste ja naiste osakaal on ca 50/50.

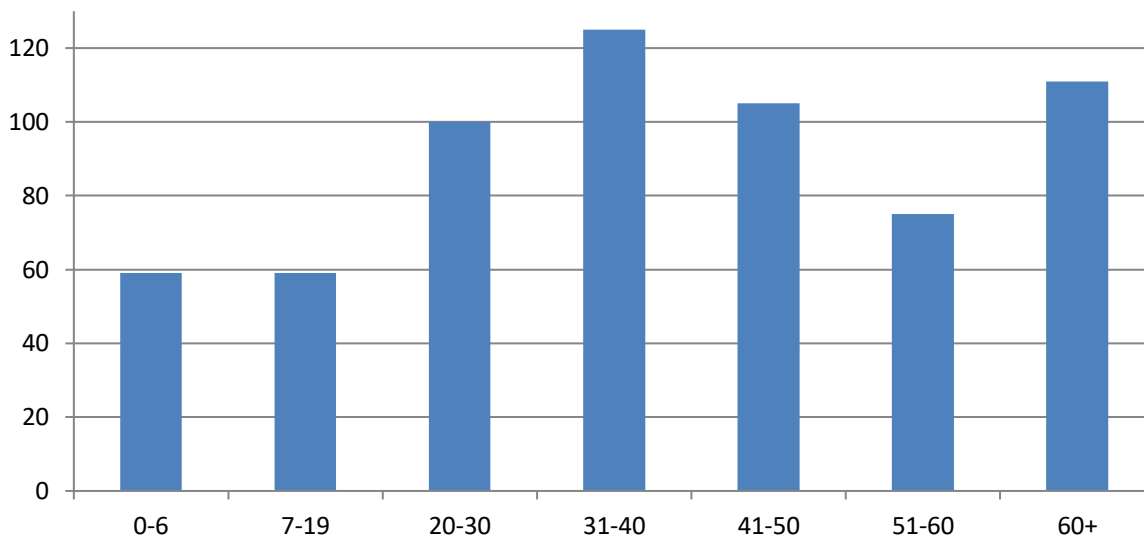
Joonis 1.1.4. Sisserrännanute arv 2000-2019. Allikas: Statistikaamet

Perioodil 2018-25.05.2020 Sillamäe linna rännati sisse peamiselt Tallinnast, Venemaast, naaberlinnadest (Narva, Kohtla-Järve, Narva-Jõesuu), Ukrainast, Suurbritanniast, Rumeenijast, Lätist ja Jõhvi vallast.

Joonis 1.1.5. Sisserränne 2018-25.05.2020 lähteriigi järgi. Allikas: Rahvastikuregister

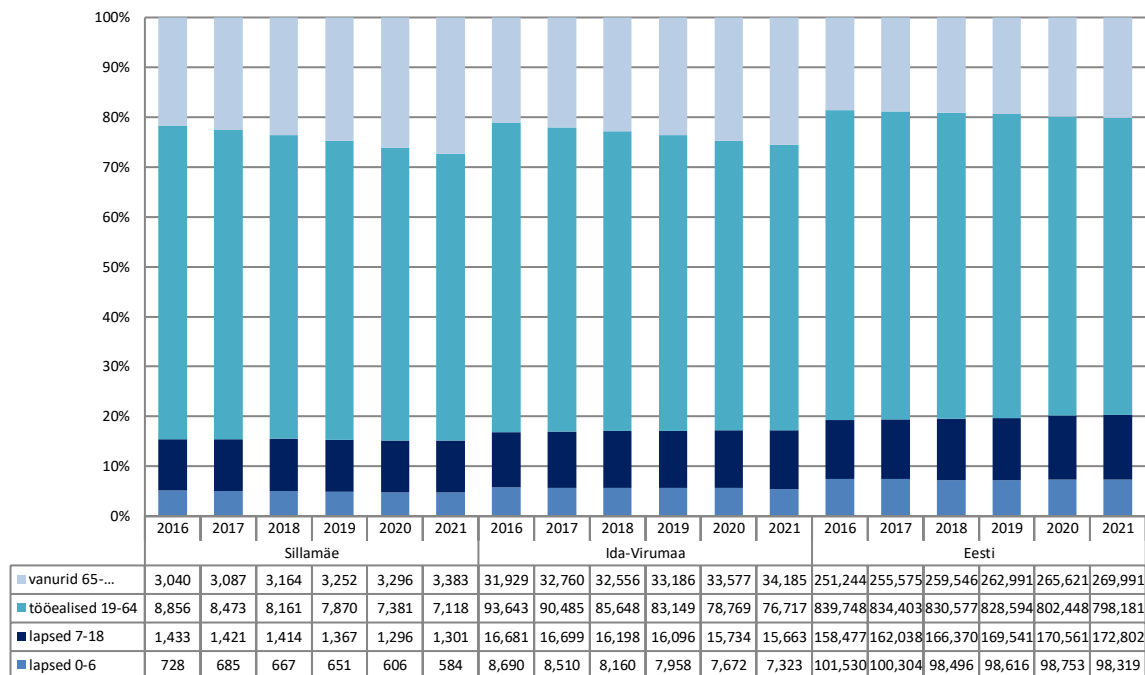
Sisserännanute vanusegruppide jaotus näitab, et kõige rohkem rännati linna sisse inimesed vanuses 31-40.

Joonis 1.1.6. Sisserännanute vanus 2018-25.05.2020. Allikas: Rahvastikuregister

Viimaste aastate statistika iseloomustab Sillamäed kui keskealiste inimeste linna. Keskealiste inimeste grupp (45-64 aastad²) on viimaste kuue aasta jooksul stabiilselt suurem kui teised vanusegrupid ja moodustab keskmiselt 33,7% linnaelanikest Kogu Eestis on see arv aga 26,4%. (Statistikaamet 2012-2017). Jooniselt 1.1.7. näeme ka, et iga aastaga suureneb elanike arv vanuses 65+, väheneb tööealiste inimeste arv ning laste arv jääb peamiselt stabiilseks. Samad tendentsid kehtivad ka Ida-Virumaa puhul. Tuleb arvestada üldise rahvastiku vananemise trendiga nii Sillamäe kui ka kogu Eesti kontekstis, et luua kõikidele vanusegruppidele soodsad elutingimused.

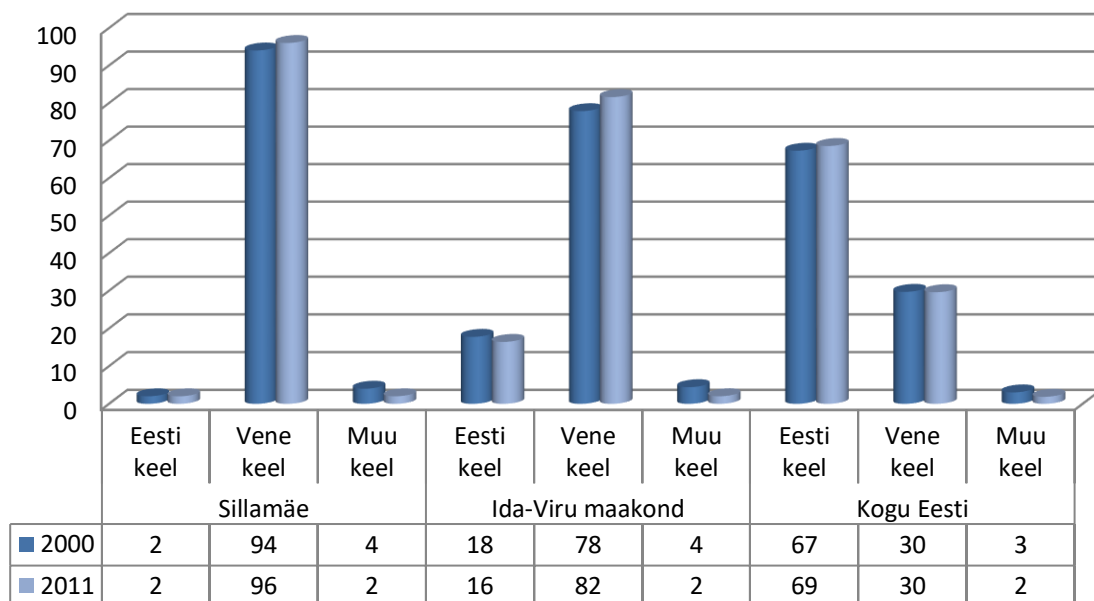
² Inimene ja tema vanus. (2016) <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c21-teadus/inimene-ja-tema-vanus/>

Joonis 1.1.7. Vanusegrupid aastatel 2016-2021, %. Allikas: Rahvastikuregister

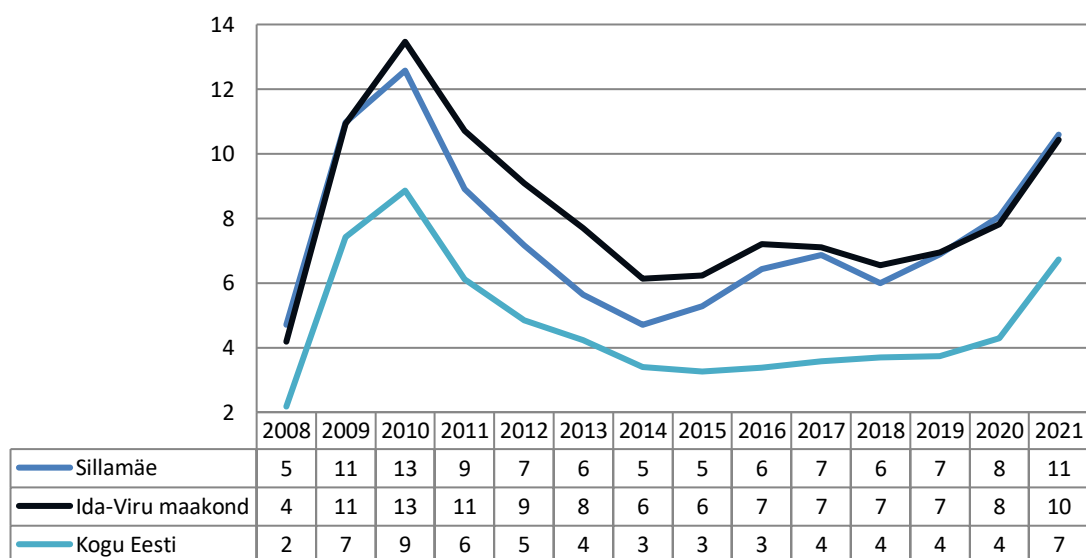
Jooniselt 1.1.8 näeme, et erinevate emakeeltega inimeste osakaal ei ole 11 aasta jooksul oluliselt muutunud nii Sillamäel kui ka Ida-Virumaal ja kogu Eestis. 2011. aastal rahvaloendusest tulenevad andmed näitavad, et vene emakeelega inimeste arv on pisut tõusnud Sillamäel ja Ida-Virumaal. Kogu Eesti kontekstis on see arv stabiilne - 1/3 kogu elanikkonnast. Väärib märkimist, et vaatamata suurele vene emakeelega inimeste osakaalule Sillamäe linnas, eesti keelt üldse mitte oskavate inimeste osakaal märgatavalt väheneb iga aastaga. Uuendatud andmed emakeele kohta on saadaval 2022. aastal³.

³ Eesti 2021. aasta rahva ja eluruumide loenduse loendusmoment on 31.12.2021. Loendusmoment on hetk, mille seisuga tuleb esitada kõik rahvaloendusel kogutavad andmed olenemata vastamise ajast ja viisist. Andmete kogumine toimub 2022. aasta alguses. (<https://www.stat.ee/et/statistikaamet/rahvaloendus-2021>)

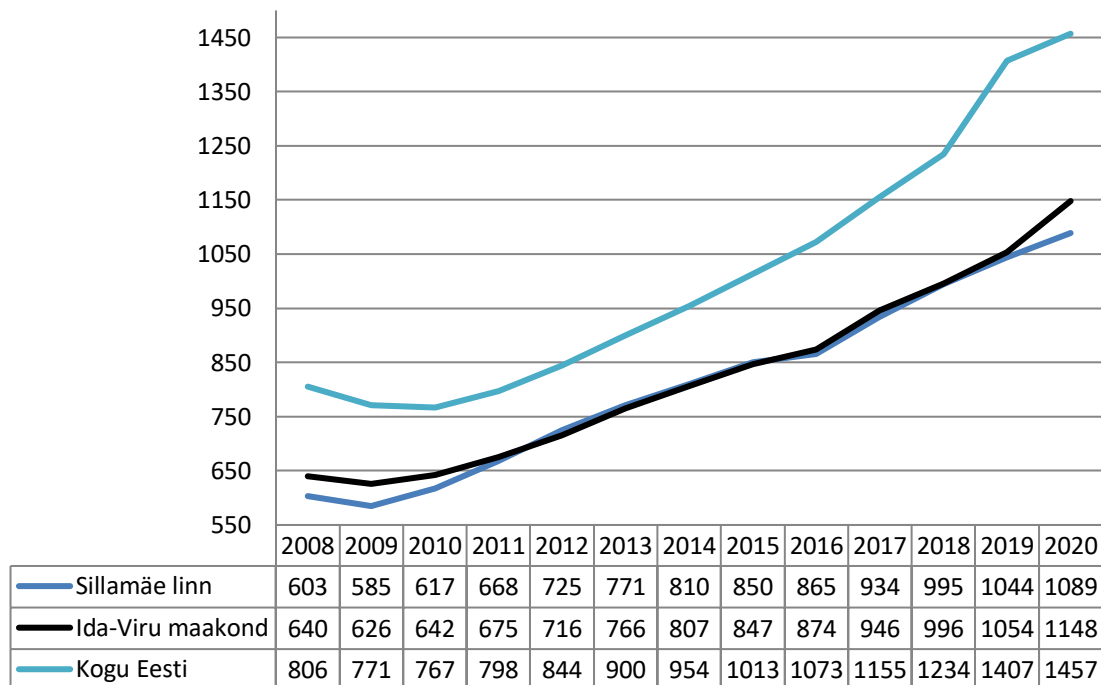
Joonis 1.1.8. Emakeel, %. Allikas: Statistikaamet

Hõive seisukohast on oluline käsitleda Ida-Virumaad ühe piirkonnana, kus vahemaad linnade vahel on suhteliselt väikesed. Registreeritud töötute osakaal Sillamäe tööealisest elanikkonnast on tavaliselt väiksem kui kogu Ida-Virumaal. Pärast 2008. aasta III kvartali tööpuuduse suurenemise algust on 2010. aastast näha töötute inimeste vähenemist olulisel määral.

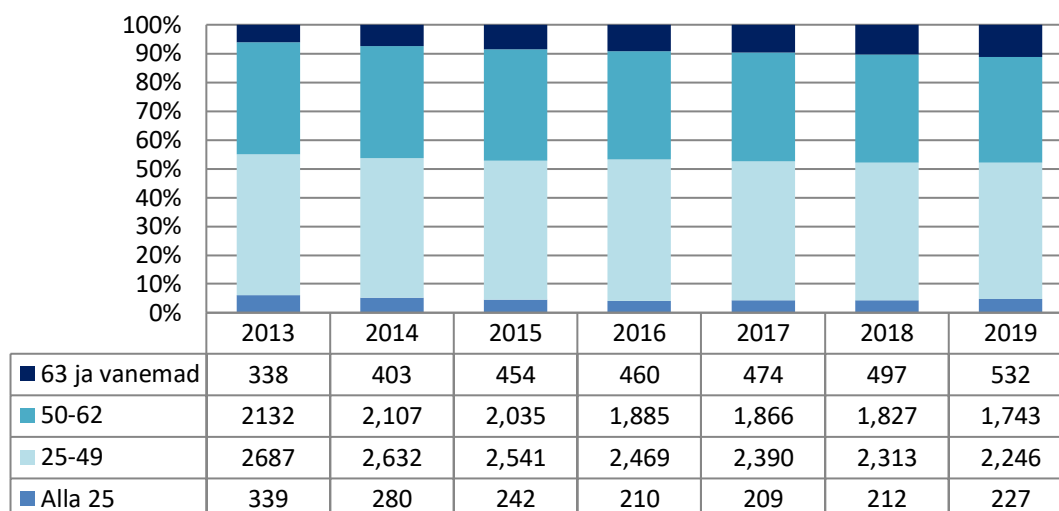
Joonis 1.1.9. Registreeritud töötute osakaal kogu tööealisest elanikkonnast (19–64), %. Allikas: Töötukassa

Statistikaameti andmete järgi oli 2020. aastal Sillamäe keskmine brutotulu 1 089 eurot, mis on Ida-Viru maakonna keskmisest madalam (1 148 eurot) ning jääb Eesti keskmisest maha (1457 eurot).

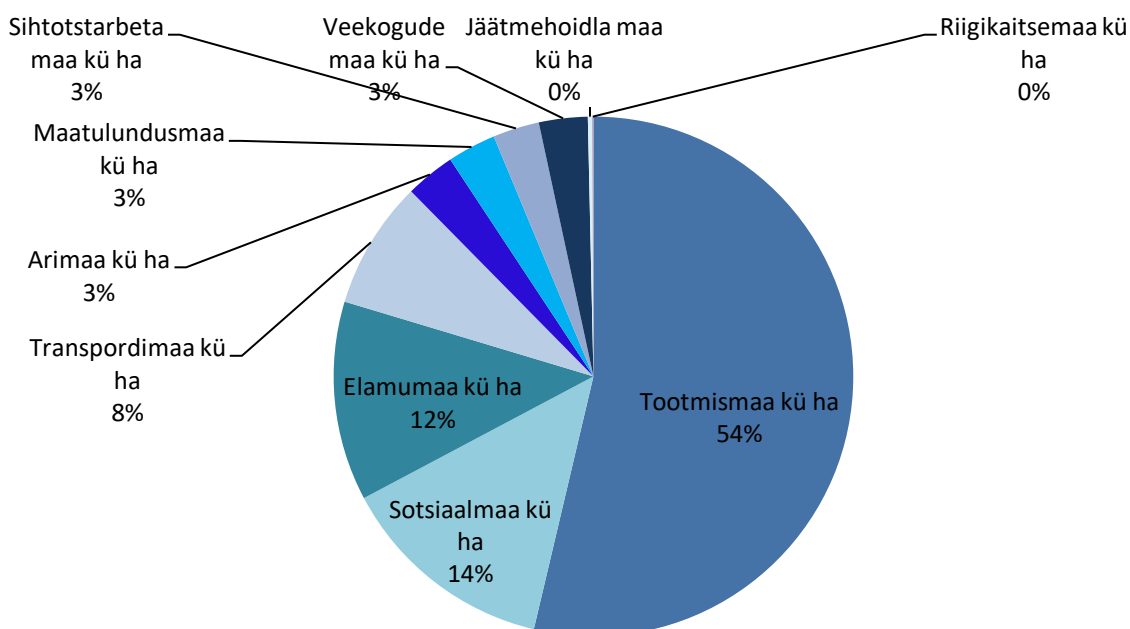
Joonis 1.1.10. Palgatöötajate keskmine brutotulu aastatel 2008-2020, €. Allikas: Statistikaamet

Brutotulu saajate ehk maksumaksjate arvu osas eksisteerib Sillamäel üldine tendents – brutotulu saajate arv vanusegrupis alla 62 järk-järgult kahaneb (va. mõned üksikud aastad). Samal ajal, vanusegrupis 63 ja vanemad maksumaksjate arv pidevalt tõuseb (338-lt 2013. aastal 532-ni 2019. aastal).

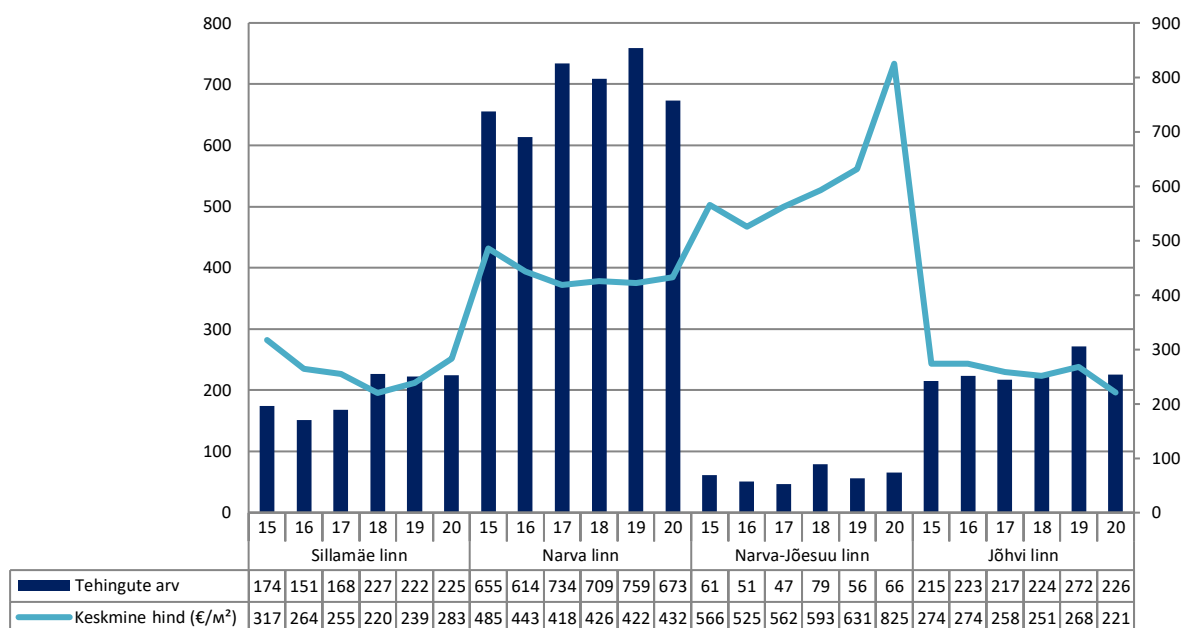
Joonis 1.1.11. Brutotulu saajad Sillamäe linnas. Allikas: Statistikaamet

Riigi maakatastris on Sillamäe linnas 01.01.2021.a seisuga registreeritud 2 080 katastriüksust pindalaga 1 153,9 ha, mis moodustab 96,9% linna pindalast. Tootmismaa moodustab rohkem kui pool linna pindalast (619,6 ha). Sillamäe hoonete kasulik pind on ligikaudu 1 080 000 m², nendest eluruumide pind on 368 475 m². Sellele lisanduvad veel aiamajad 10 000 m². Munitsipaalomandisse antud maa suurus on 163,3 m².

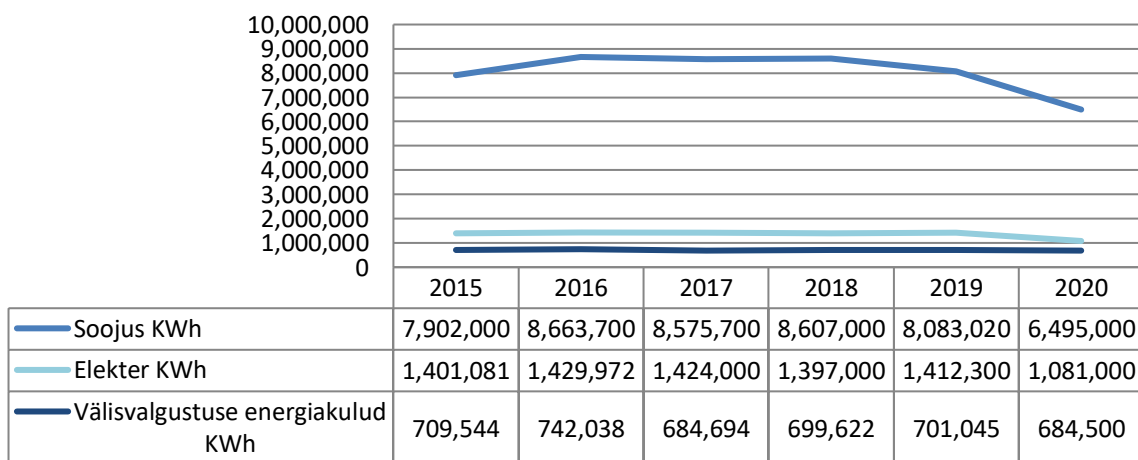
Joonis 1.1.12. Maakatastris registreeritud maa jagunemine 01.01.2021 seisuga. Allikas: Maa-amet

Jooniselt 1.1.13 on näha, et tehingute arv ja korterite hinnad on linnas viimastel aastatel stabiilsed.

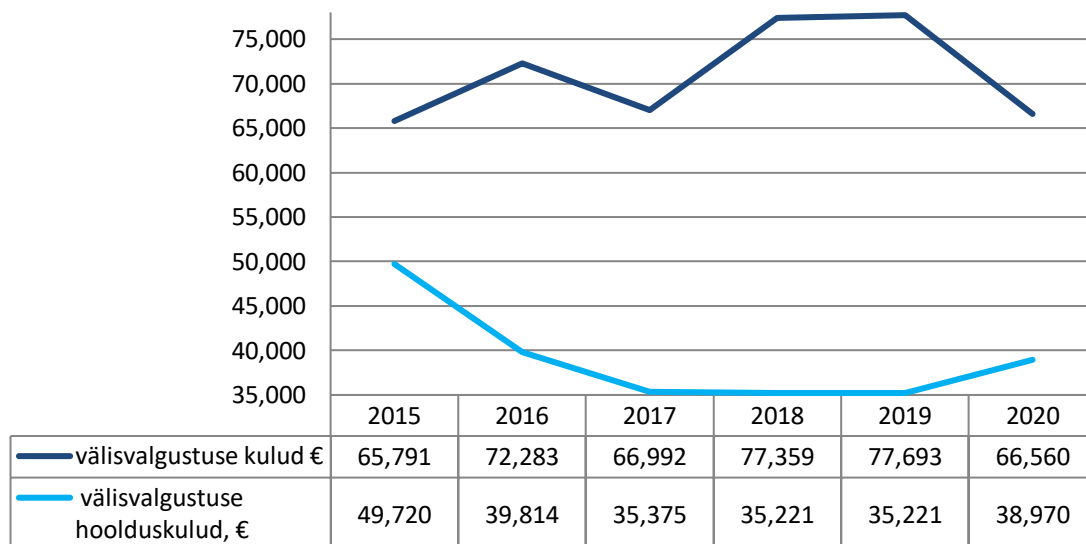
Joonis 1.1.13. Korteriomandi tehingud aastatel 2015-2020. Allikas: Maa-amet

Jooniselt 1.1.14 näeme, et nii munitsipaalhoonete energiatarve (soojus ja elekter) näitajad on natuke vähenenud võrreldes viimaste aastatega. Võrreldes 2019. aastaga, on soojus- ja elektrikulud on vähenenud vastavalt 1 588 020 KWh ja 331 300 KWh võrra. Välisvalgustuse energiakulud on samuti vähenenud 16 545 KWh võrra.

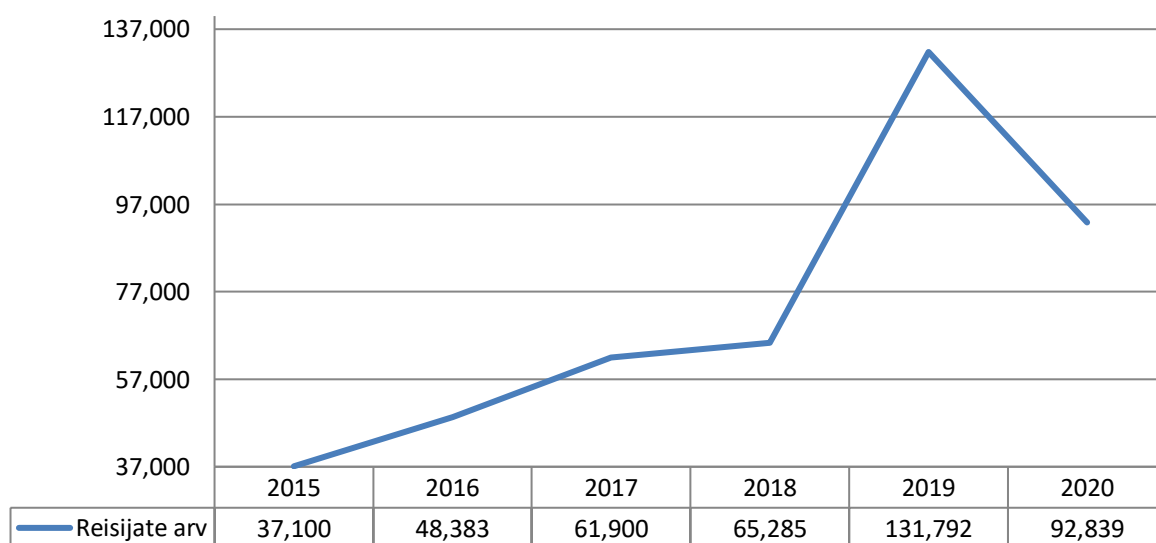
Joonis 1.1.14. Munitsipaalhoonete energiatarve ja välisvalgustuse energiakulud. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

Linna tänavavalgustuse viimine kaasaja tasemele nõuab olulisi investeeringuid. Alloleva joonise põhjal võib väita, et välisvalgustuse kulud eelmisel aastal vähenesid. Samal ajal välisvalgustuse hoolduskulude näitaja natuke suurenes.

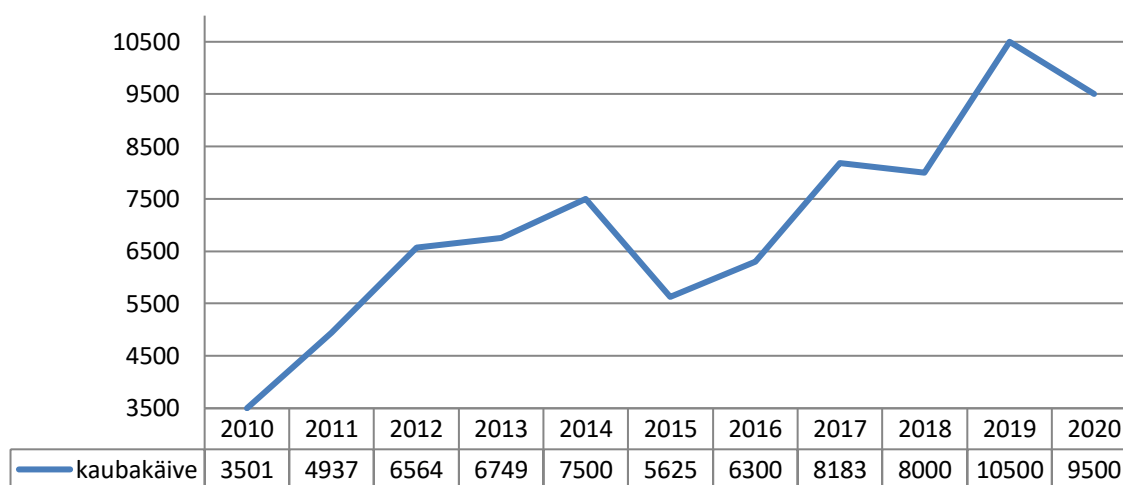
Joonis 1.1.15. Välisvalgustuse kulud. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

Sillamäe linnas teenindab elanikke üks linnabussiliin. Linna läbivad mööda Tallinna maanteed ka maakondlikud ja rahvusvahelised bussiliinid. 2019. aastal tegi reisijate arv märgatava hüppe, mis on eeldatavasti seotud Sillamäe linnas registreeritud elanikele tasuta bussisõiduga nii linna kui ka maakonna piirides.

Joonis 1.1.16. Reisijate arv linnabussiliinil. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse linnamajandusosakond

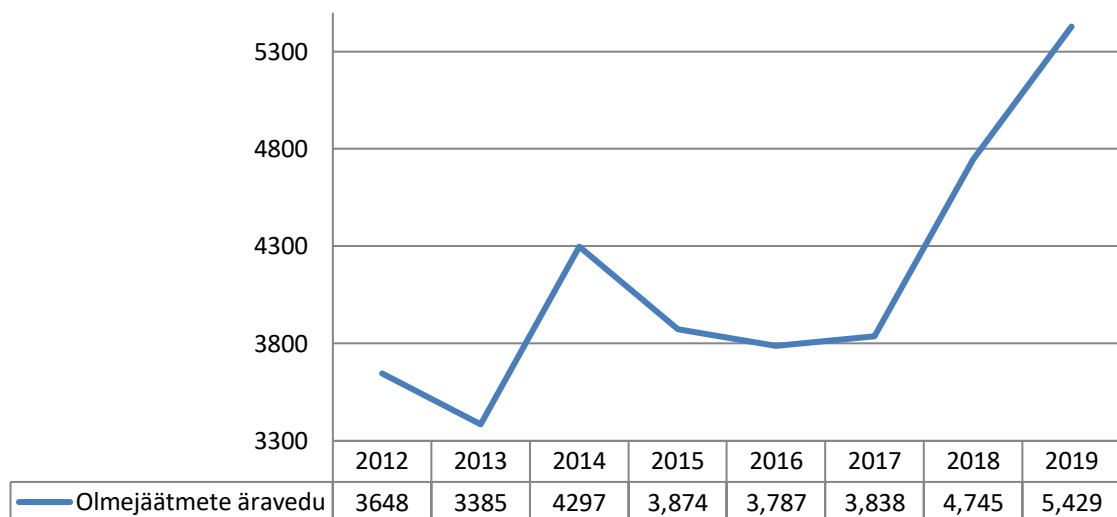
Sillamäe Sadama kaubakäive pidevalt kasvab. 2016-2017. aastatel käivitus sadamas konteinerterminal, kus nüüd toimuvad pidevad konteinerveod, mis omakorda suurenes kohalike tootjate osakaalu kuni 25% kogu eksporditavatest kaupadest. 2017. aastal sai valmis Tallinna maantee ja sadama raudtee kahetasandiline ristmik, mis soodustab sadama kiiremat arengut ja uute terminalide tulekut.

Joonis 1.1.17. Sillamäe Sadama kaubakäive, tuhat tonni. Allikas: Sillamäe Sadam

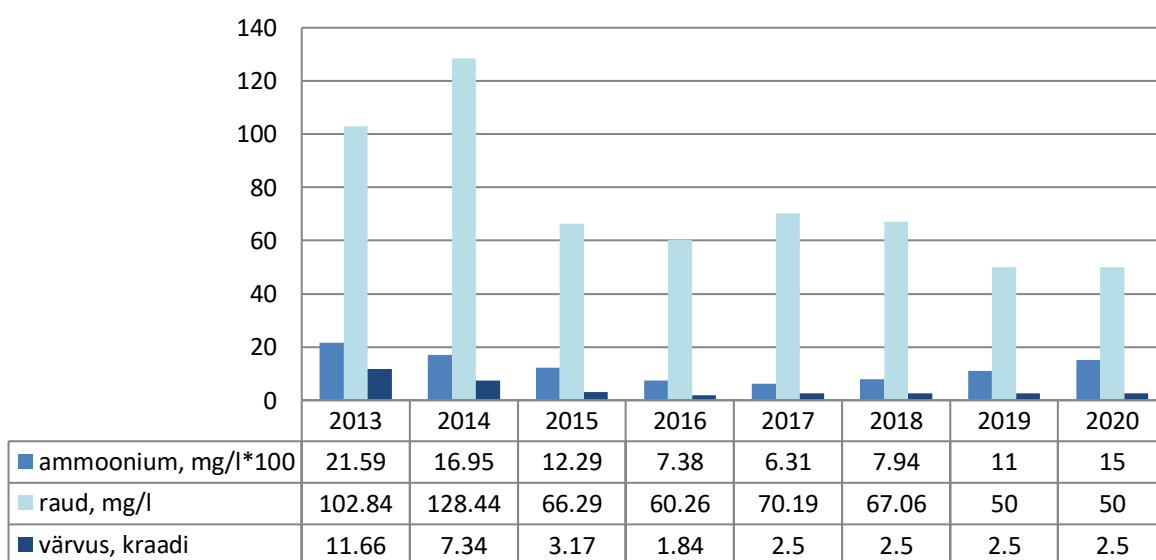
Sillamäe linna territooriumil tekkinud olmejäätmed töödeldakse Uikala prügilas. Jäätmetekke osas on loodud võimalused jäätmete liigiti kogumiseks. 01.02.2021 seisuga on linnas 44 konteinerit, mis on ette nähtud elanikele kasutamiseks. Nendest olmejäätmete kogumiseks on mõeldud 5 ning pakendi kogumiseks 39 konteinerid. Statistika näitab, et olemjäätmete äravedu elanikkonnalt suureneb iga aastaga. 2019. aastal oli olemjäätmete äravedu elanikkonnalt 5 429 tonni, mis teeb ca 413 kg elaniku kohta (Eestis tekkis 2018.a elaniku kohta keskmiselt 376 kg olmejäätmeid aastas.⁴). Sorteeritud jäätmete osa oli 2020.a 220 kg elaniku kohta.

⁴ Statistikaamet. Mis saab tekkinud olemjäätmetest edasi? 14.09.2018, <http://blog.stat.ee/2018/09/14/mis-saab-tekkinud-olemäätmetest-edasi/>

Joonis 1.1.18. Olmejäätmete ära vedu elanikkonnalt, tonnides. Allikas: Jäätmearuandluse infosüsteem

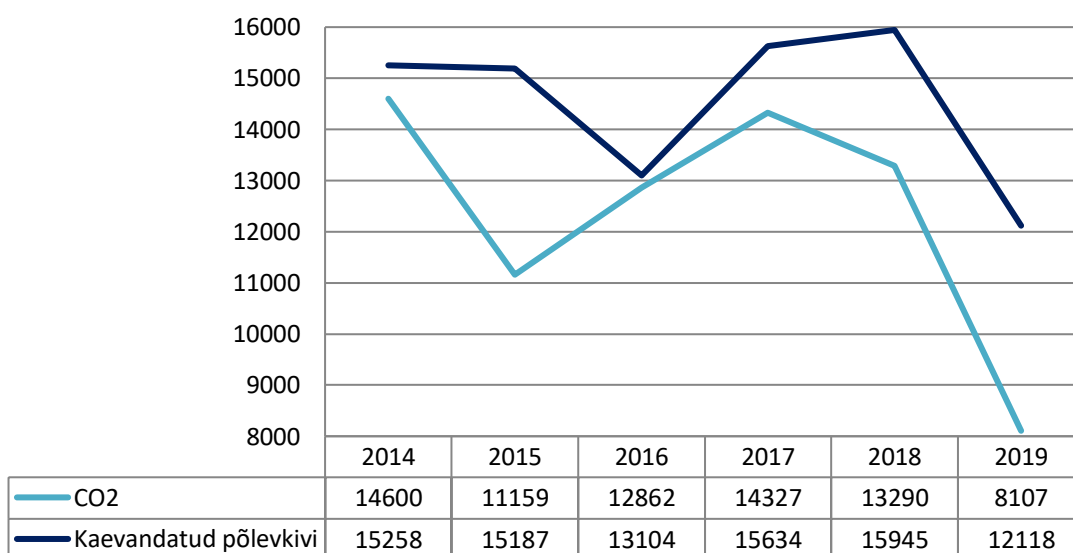
Vee osas teostatakse seiret ranna-alal ja puurkaevudest võetava joogivee osas. Ranna-ala veeproovid näitavad merevee sobivust supluseks. Puurkaevudest võetav vesi on peamiselt hea kvaliteediga, kuid probleem liigse rauasisaldusega vees on veel olemas (Joonis 1.1.17). Joogivee kvaliteedi tagamiseks on vee-ettevõtja teinud olulisi investeeringuid, kuid teenuse kvaliteedi tagamiseks on vaja investeeringuid jätkata. Käivitatud on 2 veepuhastusseadet, mis on oluliselt tõstnud joogivee kvaliteeti.

Joonis 1.1.19. Joogivee keskmised näitajad⁵. Allikas: Sillamäe Veevärk

⁵ Piinormid: ammoonium – $\leq 0,5$ mg/l (ehk kui $\cdot 100$, ≤ 50); raud – ≤ 200 μ g/l; värvus – $\leq 2,5$.

Võttes arvesse linna keskkonnavaldkonna tulevikku rohepöörde valguses, sellega seotud põlevkivitööstusest loobumist ning A-kategooria ettevõtete olemasolu linna territooriumil, on oluline regulaarselt monitoorida linna välisõhu kvaliteedi. Märtsi 2021.a seisuga linnas on paigaldatud 2 seirejaama Sillamäe Sadama tootmisterritooriumi piirile. Vastavalt Eesti Keskkonnauuringute Keskuse andmetele⁶, välisõhu kvaliteet Sillamäe linnas on väga hea. Süsinikdioksiidi (CO₂) heitmete koguse seisukohast on mõistlik käsitleda Ida-Virumaad ühe piirkonnana. Eestis tekitab ülekaalukalt kõige enam CO₂ heidet põlevkivitööstus, mis kivimit põletab või sellest õli toodab. Eestis kaevandavad põlevkivi neli ettevõtet: Eesti Energia, Viru. Keemia Grupp, Kiviõli Keemiatööstus ja Kunda Nordic Tsement. Jooniselt võib näha, et kaevandatud põlevkivi ja CO₂ heitmete kogused on märkmisväärselt langenud 2019. a.

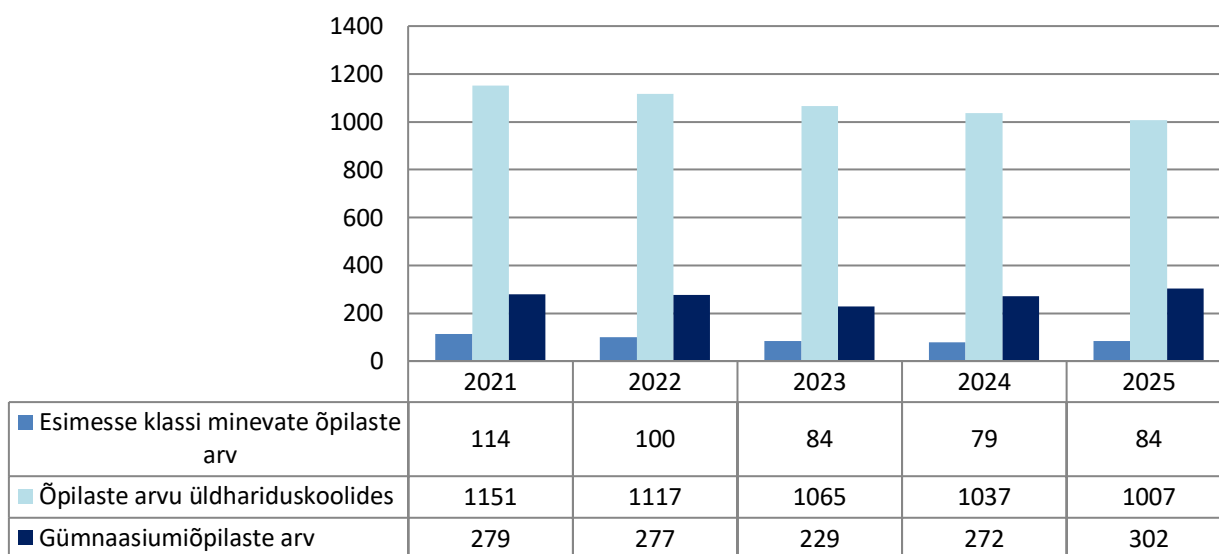

Joonis 1.1. 20. Põlevkivisektori kaasnevad õhuheitmed – CO₂ (tuh tonni). Allikas: Eesti põlevkivitööstuse aastaraamat

2020. aastal tegutses linnas 4 lasteaeda, kus töötas 35 rühma, nende seas 4 täiskeelekümbelusrühma ja 13 osalist keelekümbelusrühma, 2 sobitusrühma ja 5 erirühma hariduslike erivajadustega lastele. Linnas on 4 üldhariduskooli, nendest 3 põhikooli (eesti õppekeelega Sillamäe Eesti Põhikool, vene õppekeelega Sillamäe Kannuka Kool ja Sillamäe Vanalinna Kool) ja 1 gümnaasium (Sillamäe Gümnaasium). Koolides õppis Seisuga 10.09.2020. a kokku 1122 õpilast, töötas 71 klassikomplekti.. Arvestades 2015. aasta Statistikaameti prognoosi, väheneb lasteaialaste arv 2025. aastaks ca 21%. Seega võiks 2025. aastaks jääda 458 lasteaialast, jättes lisaks veel mõningase reservi. Prognoosi järgi 5 aasta

⁶ <http://airviro.klab.ee/>

jooksul (2021-2025) väheneb kõige rohkem üldhariduskoolides õppivate laste arv, seejuures gümnaasiumiõpilaste ja esimesesse klassi minevate õpilaste arv eriti ei muutu. Edasiste tegevuste elluviimisel on oluline jälgida laste arvu muutust.

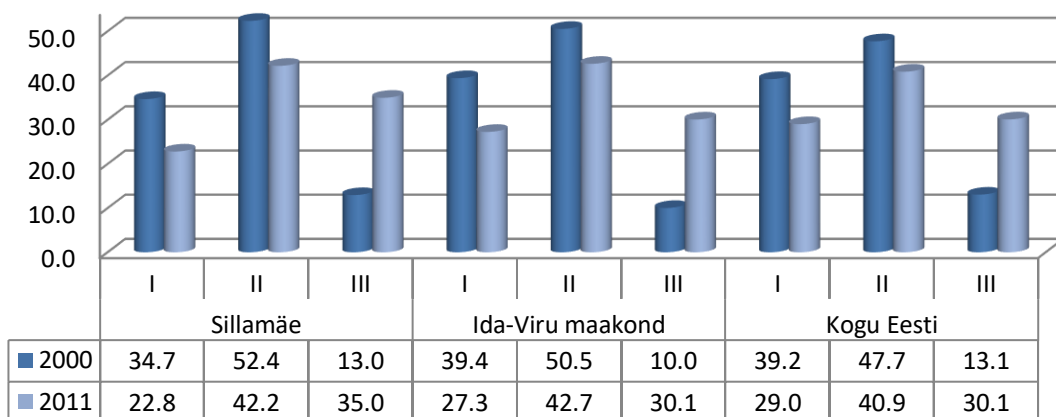

Joonis 1.1.21. Õpilaste arvu prognoosid. Allikas: Haridus- ja kultuuriosakond

Linna tuleviku seisukohalt on oluline, et need noored ei lahkuks linnast jäädavalt, vaid isegi kui õpingud viivad neid teistes regioonides asuvatesse kõrgkoolidesse, sooviksid nad linna naasta. Joonise 1.1.19 põhjal võib väita, et Sillamäel elanike haridustase on Ida-Virumaa ja Eesti keskmisest natuke kõrgem. Statistikaandmed näitavad, et I haridustaseme⁷ omajate arv Sillamäel aastal 2011 on 1,8 korda vähem kui 2000. aastal. Samal ajal III haridustase omajate arv 2011. aastal on 2,2 korda suurem kui 2000. aastal.⁸

⁷ I haridustase - alghariduseta + algharidus + põhihariduseta kutseharidus + üldpõhiharidus, põhiharidus ja kutseharidus; II haridustase - kutseharidus koos keskhariidusega + üldkeskhariidus + kutseharidus keskhariiduse baasil + rakenduskõrgharidus või keskeriharidus pärast keskhariidust + keskeriharidus pärast põhiharidust; III haridustase - akadeemiline kõrgharidus + doktorikraad

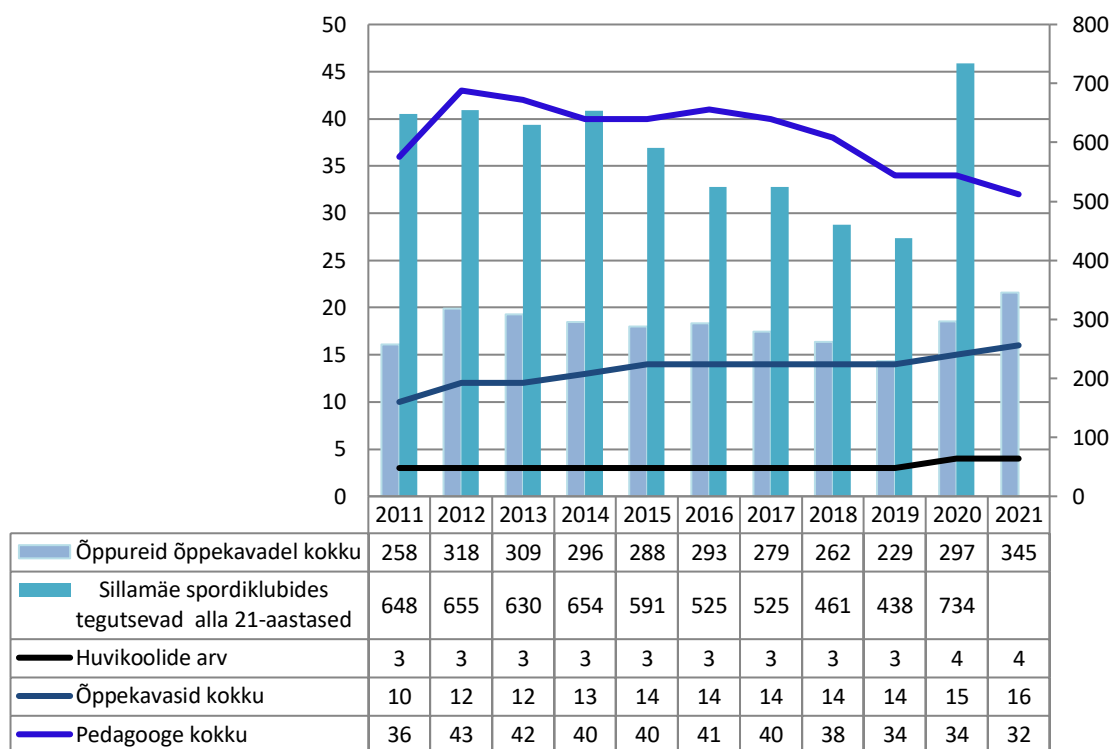
⁸ Eesti 2021. aasta rahva ja eluruumide loenduse loendusmoment on 31.12.2021. Loendusmoment on hetk, mille seisuga tuleb esitada kõik rahvaloendusel kogutavad andmed olenemata vastamise ajast ja viisist. Andmete kogumine toimub 2022. aasta alguses. (<https://www.stat.ee/et/statistikaamet/rahvaloendus-2021>)

Joonis 1.1.22. Haridustase, %. Allikas: Statistikaamet

Linna tegutseb 3 huvitegevust ja huviharidust korraldavat asutust: Sillamäe Muusikakool, Huvi- ja Noortekeskus Ulei ja Sillamäe Kultuurikeskus. Huvitegevust korraldavad ka teised asutused sh koolid, Sillamäe Muuseum ja Sillamäe Raamatukogu ning mittetulundusühingud. Huvitegevust ja -haridust korraldavad asutused püüavad mitmekesistada lastele ja noortele suunatud kooliväliseid tegevusi ja pakkuda võimalikult palju õppesuundi: õppekavade arv huvi-hariduses kasvas pidevalt alates aastast 2011 kuni 2021. aastani (+6). Pedagoogide arv 2021. aastal natuke vähenes – 32 pedagoogi⁹. Sillamäe pöörab suurt tähelepanu spordi arendamisele. Linna peamiseks sportimiskohaks on Spordikompleks Kalev koos ujulaga, kahe jalgpallistaadioniga, skatepargiga, võrk- ja korvpalliväljakuga. Sellele lisanduvad üldhariduskoolide spordisaalid, lastemänguväljakud ning merepargis asuvad trenaažöörid ja terviserada. Viimased trendid näitavad, et Sillamäe spordiklubides alla 21-aastaste tegutsejate arv ning õppurite arv huvihariduses ja –tegevuses 2020/2021. aastatel suurenes. Spordiüritustest osavõtjate arv 2020. a vähenes (2019 – 34 112, 2020 - 9900).

⁹ HaridusSilm. <https://www.haridussilm.ee/>

Joonis 1.1.23. Huvi- ja sporditegevus Sillamäe linnas. Allikas: HaridusSilm

Tabel 1.1.1. Linna kultuuriasutuste külastatavus

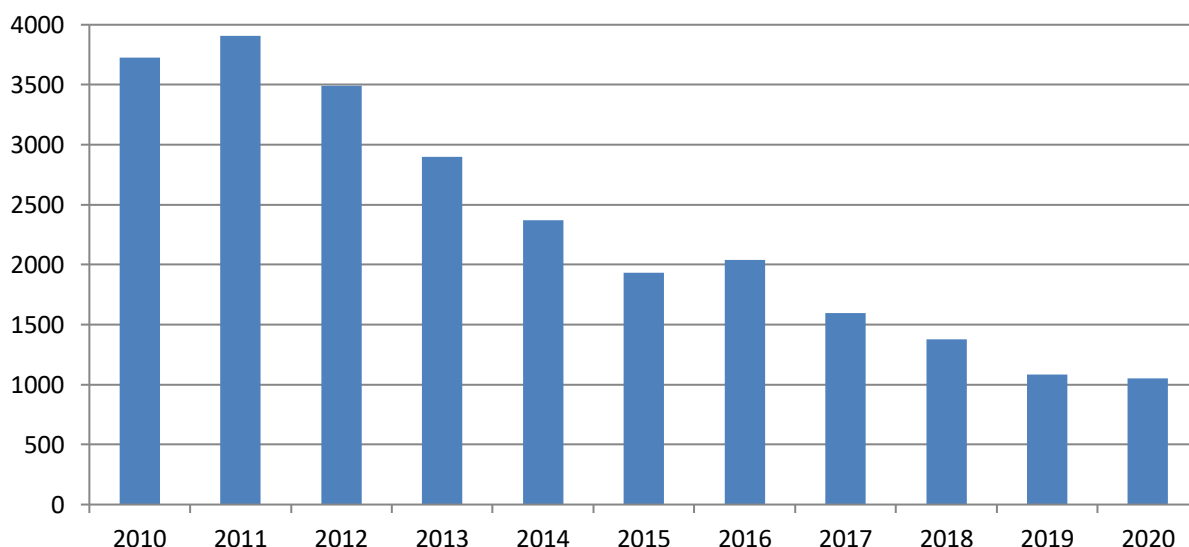
	2016	2017	2018	2019	2020
Muuseum	5486	4 588	4657	10406	1980
Raamatukogu	78 825	63 731	69 917	88383	68129 ¹⁰
Kultuurikeskus	41 410	30 000	40 000	14585 ¹¹	3767

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond

Sotsiaalhoolekannet iseloomustab teenuste mitmekesisus. Kuni 2008. aastani võib toetuste maksmisi hinnata stabiilseks ja üldine tendents oli toimetulekutoetuse vajajate hulga vähenemine. Alates 2011. aastast on toetuste arv langustendentsis. 2020. aastal sai igakuiselt Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna poolt toimetulekutoetust keskmiselt 119 peret (aastal 2019 – 123 peret).

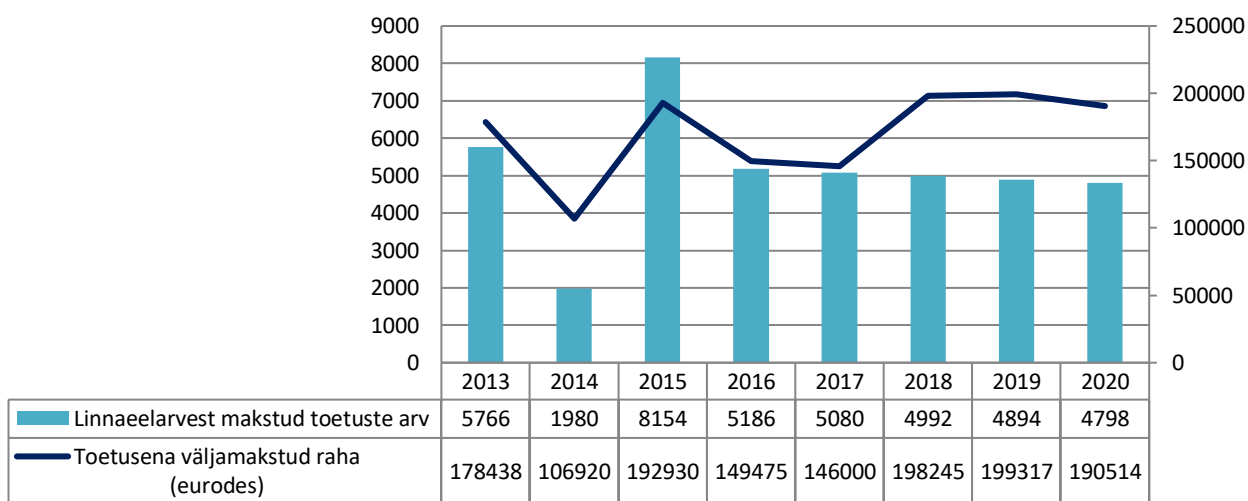
¹⁰ sh 21 627 virtuaalkülastused

¹¹ Lisanduvad väliüritustel (uue aasta vastuvõtmine, vastlapäev, linna päevad jne) osalenud.

Joonis 1.1.24. Riiklike toimetulekutoetuste väljamaksete juhtude arv. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

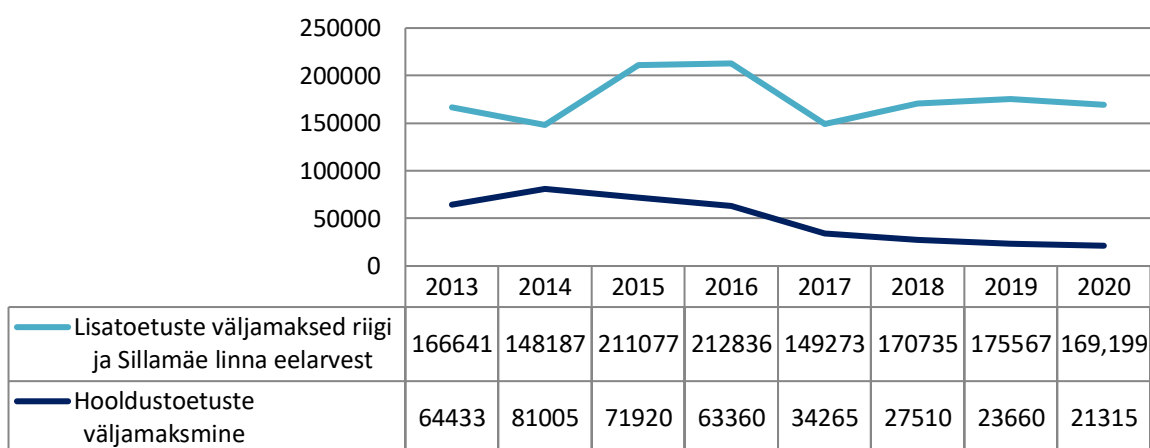
Linna eelarvest toetuseks tehtud väljamaksete arv ning toetusena väljamakstud summad on vähenenud.

Joonis 1.1.25. Linnaeelarvest makstud toetuste arv ja toetusena väljamakstud raha. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Üldhooldekodu teenus on korraldatud SA Sillamäe Haigla baasil (120 voodikohta). Kuna Haigekassa seda enam ei rahasta, tasub voodikohtade eest klient või osaliselt lepingu alusel Sillamäe Linnavalitsus või mõni muu omavalitsus. Lisaks on linnaelanikel võimalus saada hooldusravi lepingupartneritelt. Sotsiaalabi programmi maht elanikele oli 2020. aastal 580 124 eurot. 2020. aastal on toimetulekupiir üksi elavale inimesele või perekonna esimesele

liikmele 150 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 2020. aastal 180 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 120 eurot kuus. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonnaliikmed on alaealsed, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot, mida maksab kohalik omavalitsus riigieelarvelistest vahenditest

Joonis 1.1.26. Lisatoetuste väljamaksed. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse Sotsiaalhoolekande osakond

Linn maksab välja 33 sotsiaaltoetust ning osutab 13 sotsiaalteenust.

Toetus vähekindlustatud (madala sissetulekuga) isikutele ja peredele on:

- vältimatu sotsiaaliabi;
- kohamaksu toetus lasteaias;
- haigestumisega seotud kulutuste osaliseks kompenseerimiseks;
- lapse põhikooli või gümnaasiumi lõpetamise kulude osaliseks hüvitamiseks;
- raske majandusliku olukorra leevendamiseks;
- soodustoitlustamiseks;
- riskigrupi perede probleemide lahendamiseks;
- elluastumistoetus laste hoolekandeesutuste kasvandikele.

Toetus isikutele ja peredele on:

- lapse sünnitoetus;
- koolimineku toetus;
- kooli õppeaasta alguse toetus;
- toetus gümnaasiumi medaliga lõpetanutele;

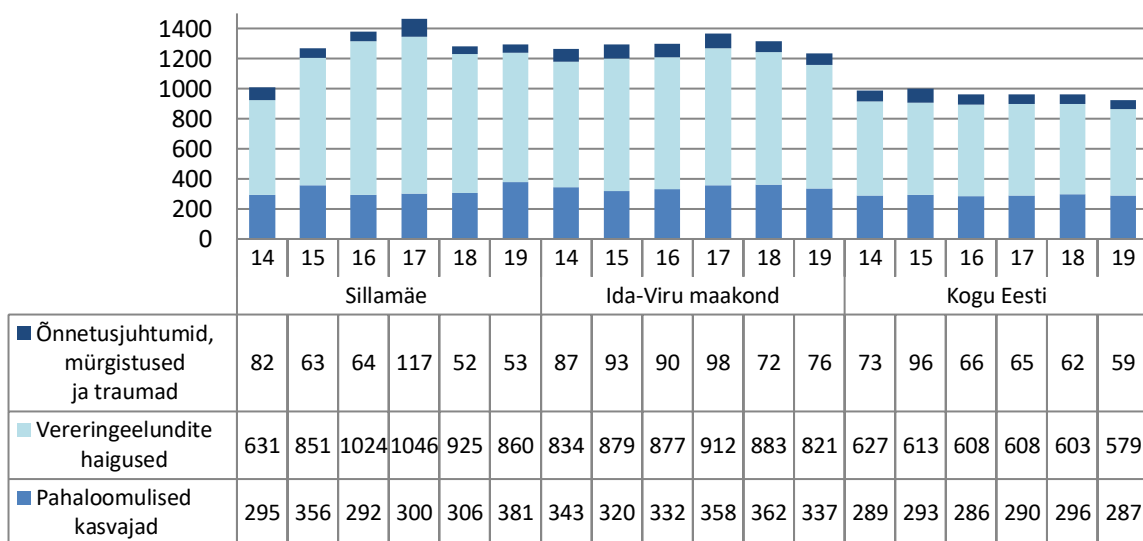
- matusetootus;
- muud Sillamäe linna eelarvest finantseeritavad sotsiaaltoetused.

Tabel 1.1.2 Toetused 2020. aastal

	Välja makstud summa (€)	Toetuse saajad (arv)
Toimetulekutoetus	222 492	235
Hooldustoetus	21315	64
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	3800	9
Asendus- ja järelhooldusteenused	431 226	29
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	169 199	4734

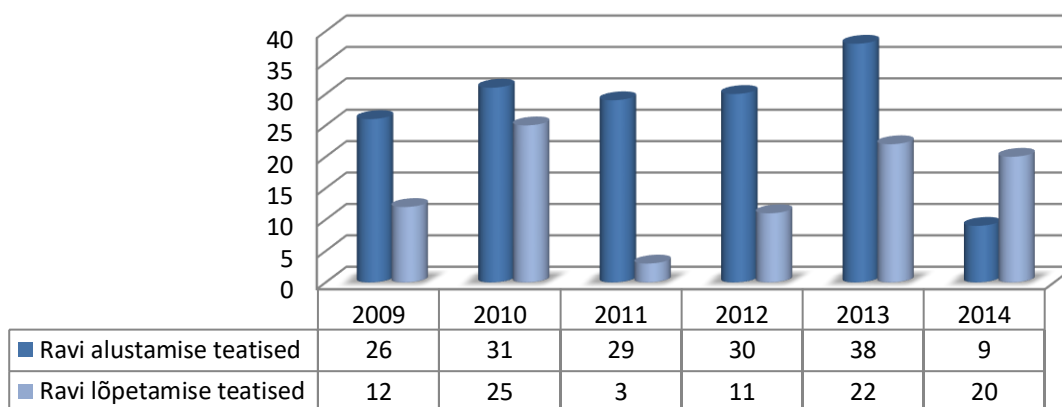
Allikas: Sillamäe linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaasi andmetel on inimeste surmade põhjusena Eestis esikohal vereringkonnahaigused, seejärel pahaloomulised kasvajakasvaja ning kolmandal kohal on õnnetusjuhtumid, mürgistused, traumad. Sama kehtib Sillamäe linna kohta. Südame-veresoonkonna haigustesse suurem osakaal on Sillamäel natuke kõrgem kui Eestis tervikuna.

Joonis 1.1.27. Surmad 100 000 elaniku kohta. Allikas: Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas

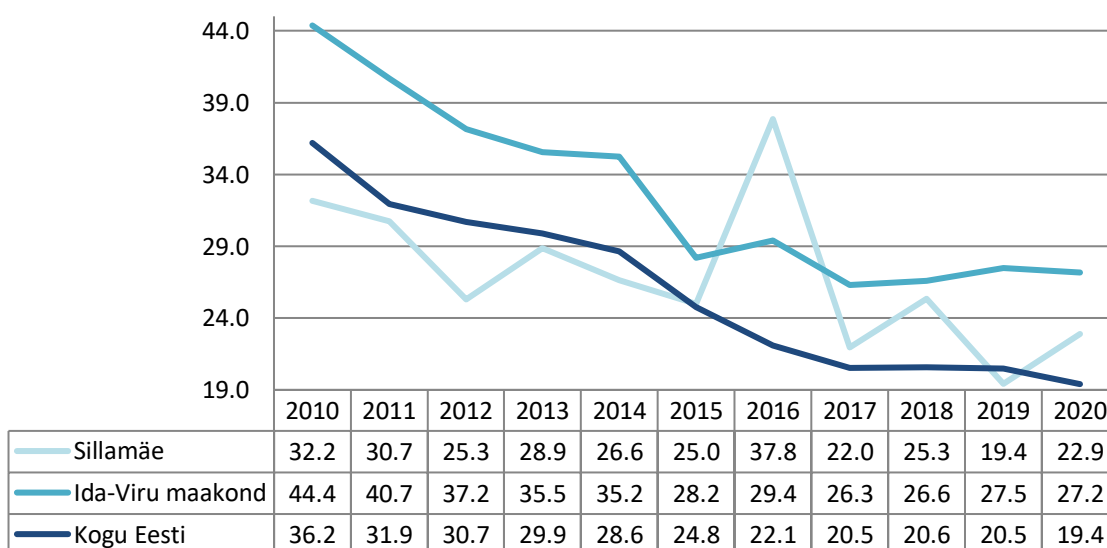
Sotsiaalministeerium koostöös Sillamäe Linnavalitsusega arendas Ida-Virumaa piirkonnas Sillamäel perioodil 2005-2017 üleriigiliselt kliente teenindava 20 voodikohaga statsionaarset ravikeskust, mis pakus rehabilitatsiooniteenuseid aastas keskmiselt kuni 50 täisealisele uimastisõltuvusega isikule. Narkomaaniaravi andmekogu andmed näitasid, et SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskuses keskmine ravi alustamise teatiste arv perioodil 2009-2014 oli 27 aastas ning ravi lõpetamise teatiste arv sama perioodi lõikes oli 15 aastas. Vaatamata

sellele, et aastate jooksul ravi lõpetamise teatiste arv suurenes, peamiseks ravi lõpetamise põhjuseks Eestis on endiselt ravi katkemine või ravile mitteilmumine.

Joonis 1.1.28. Ravi alustamise ja lõpetamise teatised SA Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskuses. Allikas: Tervise Arengu Instituut

Politsei ja Piirivalve Ameti andmetel on registreeritud kuritegude arv võrreldes 2019. aastaga natuke suurenenud (2019. aastal 247, 2020. aastal 288). Liiklusõnnetuste arv 2020. aastal oli 30, millest 9 on inimkannatanuga liiklusõnnetused ja 21 varalise kahjuga liiklusõnnetused (2019.a – 37 liiklusõnnetust, 11 inimkannatanuga ja 26 varalise kahjuga).

Joonis 1.1.29. Kuritegude arv 1000 elaniku kohta. Allikas: Justiitsministeerium, Politsei –ja Piirivalveamet

1.2. Sillamäe SWOT parameetrid

Sillamäe arengueelduste hinnangu koondpildi pakub linna SWOT analüüs, milles avatakse linna tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

Linna tugevused

- linna soodne transpordigeograafiline asend, EL piiri lähedus ja sadam Soome lahes;
- tööstusliku tootmise traditsioon ja oskusteave;
- ettevõtlike inimeste olemasolu ja tugevad ettevõtted;
- avatud tööturg, teiste linnade (Narva, Narva-Jõesuu, Kohtla-Järve, Jõhvi) lähedus;
- linna ettevõtluse kiire areng ja sadama areng;
- soodne elukeskkond (ökoloogiliselt puhas, heakorrastatud, inimsõbralik linnaruum);
- suur rohealade võrgustik (umbes 15 % linna territooriumist on kaetud rohealadega);
- miljööväärtuslik linna keskosa ja heakord, viimastel aastatel toimunud elukeskkonna kvaliteedi tõus (avaliku linnaruumi heakorrastamine, avalike infrastruktuuriobjektide renoveerimine);
- komplekselt lahendatud elamise, õppimise, vaba aja ja töövõimalused;
- linna infrastruktuuri suhteliselt hea seisund;
- vaba maa tööstuspiirkonnas;
- atraktiivsed investeerimisvõimalused ranna-ala ja jõeääre arendamiseks;
- mitmekesine kultuurielu;
- pingutused kutseõppe ja keeleõppe parandamiseks;
- aktiivne eri vanuses ja erivajadusega inimestele suunatud sotsiaaltöö ja riskigruppide kaetus teenustega;
- noorte aktiivsus ja osalus huvitegevuses;
- kohaliku võimu soosiv toetus sporditegevusele, spordiobjektide koondamine ühtse juhtimise alla ja suhteliselt lai valik viljeletavaid spordialasid ja head tingimused sportimiseks;
- vene keelt valdavate inimeste suur osakaal suhtluseks Vene Föderatsiooni ettevõtetega ja erinevate asutustega.

Linna nõrkused

- rahvastiku vananemine ja vähenemine ja suur pensionäride osakaal;

- elanike vähene eesti keele oskus, ainult vene keelt rääkivate inimeste suur osakaal;
- struktuurne tööpuudus, kvalifitseeritud spetsialistide ja juhtide puudus;
- teeninduse kvaliteedi suhteliselt madal tase, eriarstiabi vähene kättesaadavus;
- kohalike ettevõtlike inimeste vähesus, väikeettevõtete tagasihoidlik osakaal;
- vähe ettevalmistatud maid individuaalelamu ehituse ja teenindussektori arenguks;
- nõukogude perioodil ehitatud hoonete ja tehnovõrkude tehnilised puudujäägid;
- riigiasutuste ning muude teenuste kaugenemine (postkontor, pangakontorid);
- mõningad kultuuri-, huvitegevuse ja spordiehitised ei vasta kaasaegsetele nõuetele;
- suhteliselt madalad palgad võrreldes Eesti keskmisega;
- määratlemata kodakondsusega inimeste suur osakaal;
- vähesed võimalused vaba aja veetmiseks ja kõrghariduse omandamise võimaluse puudumine, langev huvi aktiivse eluviisi vastu;
- elektrooniliste teabesüsteemide vähene kasutamisoskus ettevõtjate seas;
- kvaliteetsete kaupade ja teenuste sh vaba aja teenuste piiratud kättesaadavus.

Väliskeskkonna võimalused

- huvi uute tööstusinvesteeringute tegemiseks ja logistilistesse lahendustesse panustamiseks;
- head väljakutsed haritud juhtidele ja spetsialistidele;
- Narva, Narva-Jõesuu, Jõhvi, Toila ja Kotka piirkonna omavalitsuste soov arendada turismi ja logistika alast koostöövõrku;
- külaliste kasvav huvi Sillamäe ajaloo, arhitektuuri ja kultuurilise eripära vastu, nõudluse kasv isikuteenuste osutamiseks;
- uute tehnoloogiate arendamine tööstuses;
- vene keelt valdavate inimeste kasutamine äritegevuseks Venemaaga;
- EL struktuurifondide rahastamisvõimaluste kasutamine;
- teiste kohalike omavalitsuste huvi koostööks infrastruktuuri arendamisel (teed, ühisveevärk- ja -kanalisatsioon, jäätmemajandus, turismimarsruudid);
- merega seotud harrastuste populaarsuse kasv, mereturismi laienemine, jahisadama ja puhkemajanduse edendamine;
- suurenev huvi töötada Sillamäel, tööturu rahvusvahelistumine;
- uued elu- ja puhkekohad linnas tulenevalt linna ja sadamaala arengust;

- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalused.

Ohud väliskeskkonnast

- Tallinn, naaberlinnad ja välismaa tõmbavad linnast tööjõu, eriti noori;
- surve kiireks tootmissisendite hinnatõusuks, soojus- ja energiahindade kasv;
- transiidi- ja turismivoogude peatumine, Narva piiriületuskoha läbilaske piiratus
- välispoliitika muutumine, suhete jahenemine Vene Föderatsiooniga;
- majandusolude halvenemine, ettevõtete majanduslangus ja sotsiaalprobleemide võimendumine, tööpuuduse kasv;
- merereostus, ökoloogilise olukorra halvenemine, suurõnnetus;
- naaberomavalitsuste vähene huvi koostöö vastu, ebapiisav regionaalne haldussuutlikkus;
- sotsiaalmajanduslike probleemide süvenemine (seaduste rikkumised, kuritegevuse kasv, vaesus);
- suurenev liiklusintensiivsus, koormus linnatänavatele ja liiklusohutuse halvenemine;
- seaduste rikkumiste ja kuritegevuse kasv süveneva majanduskriisi tõttu;
- tööstusettevõtete kahjulik mõju keskkonnaseisundile.

Järeldused: Sillamäe positsioon Ida-Virumaal ja Eestis tervikuna on tugevnev. Eelkõige on selle põhjuseks viimaste aastate hoogne majandusareng, sadama ehitamine ja avatud tööturg. Sillamäe soodne asukoht Euroopa Liidu idapiiril, vaba tootmismaa koos hästi toimiva ettevõtlust toetava tugistruktuuriga, linnavõimu soosiv suhtumine ettevõtlikkusse ja jõupingutused linna elukeskkonna parandamiseks, tihenevad koostöö- ja majandussidemed ning investeeringud inimkapitali arengusse loovad eeldused linna konkurentsivõime kasvuks. Linna arengu olulisteks märksõnadeks on sidususe suurenemine Eesti teiste piirkondadega ning rahvusvahelistumine majanduses. Eesti kodakondsust omavate inimeste arvu kasv, riigikeele oskuste omandamine, teenuste kvaliteedi parandamine ja mitmekesistamine ning turismi sihtkoha maine suurendamine ja selleks infrastruktuuri arendamine lubavad Sillamäel osaleda paremini piirkondlikus koostöös ja suurendada paindlikkust konkurentsivõime teiste piirkondadega.

Linnavõimul tuleb koostöös haridusasutustega teha jõupingutusi õpikeskkonna märgatavaks uuendamiseks, pedagoogilise kaadri tugevdamise ning haridusteenuse efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmise suunas, et reageerida ühiskonnas toimuvatele muudatustele. Jätkuvalt

tuleb investeerida mereäärse puhkeala arendamisse, linna heakorda ja miljööväärtusse. Olulisel kohal arendustöös peavad olema investeeringud teedesse ja tänavatesse, mis arvestavad lisanduvate transiidivoogudega ja Tallinn-Narva liikluskoormuse kasvuga. Linna tasakaalustatud ja keskkonnasõbralik areng eeldab tulevikku suunatud avaliku-, era- ja mittetulundussektori koostööd, mille üheks osaks on koordineeritult projektide esitamine Euroopa Liidu tugifondidest ja riigieelarvest toetuste saamiseks.

2. MISSIOON, VISIOON, EESMÄRGID

Missioon

Sillamäe linna missioon on luua eeldused linna terviklikuks ja igakülgses arenguks, põhinedes linna tugevatel külgedel ning väliskeskkonnast tulenevatel väljakutsetel.

Visioon

Sillamäe on Ida-Viru merevärav ja arengumootor, multikultuurne, mitmekesise majandusega sotsiaalselt turvaline kiiresti arenev loodust säästev tuntud linn Eestis ja Euroopas, kus on unikaalne miljööväärtuslik elukeskkond, konkurentsivõimelised tingimused ettevõtluseks ja soodsad võimalused elanikele eneseteostuseks ning täisväärtuslikuks eluks.

Lähtudes Sillamäe linna visioonist aastaks 2030 ning võttes arvesse linna arengueeldusi, juhindutakse linna arendustegevuses aastatel 2021–2030 järgmiste strateegiliste arengueesmärkide täitmise vajadusest:

1. Sillamäe linn on Ida-Virumaa kaubatranspordi ja turistide liikumisteede logistiline keskus;
2. linnas on välja kujunenud rahvusvaheliselt atraktiivne ettevõtluskeskkond;
3. Sillamäe on Läänemere regioonis tuntud turismisihtkoht
4. Sillamäel on hinnatud ja turvaline õpi- ja elukeskkond, mis toetab linna elanike isiksuse arengut ja suurendab nende elukvaliteeti. Selleks on vajalik arendada õpikeskkonda ning panustada avaliku infrastruktuuri korrastamisse, eelkõige haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste hoonete renoveerimisse ja avaliku linnaruumi heakorda.
5. linna säilinud arhitektuuripärand ja uusehitiste kvaliteet tagavad linnamiljöö omapära kõrge miljööväärtuse ning on üheks linna identiteedi märgiks;
6. linna arengut toetab kaasaegne ja keskkonnasõbralik tehniline infrastruktuur, esmatähtis on nõuetekohase vee- ja kanalisatsiooniteenuse tagamine ning autostumise ja liikluse intensiivistumisega kaasnevate transpordiküsimuste lahendamine;
7. linnas tegutsevate ettevõtete, asutuste ja majapidamiste looduskasutus on jätkusuutlik, elanike tervist ja looduskeskkonda säästev;
8. linna elanikele on tagatud kvaliteetsed ja mitmekesised avalikud teenused;
9. efektiivne sotsiaalkaitse süsteem võimaldab linnaelanike vajadusi maksimaalselt rahuldada.

10. kohaliku omavalitsuse tegevus linna arengu huvides on jätkusuutlik ning põhineb avaliku, era- ja mittetulundussektori partnerlusel.

Nende strateegiliste eesmärkide suunas liikumisel on edu saavutamiseks kõige otstarbekam ennast efektiivselt Ida-Virumaa teiste linnade ja asulate seas positsioneerida, tuginedes seejuures oma arengueeldustele – soodsale logistilisele asendile, õppimisvõimelisele inimkapitalile, mitmekülgsele kõrgtehnoloogilisele ja keskkonnasõbralikule ettevõtlusele, mainekale ja miljööväärtuslikule linna elukeskkonnale ning multikultuursele ühistegevusele.

3. SILLAMÄE LINNA EESMÄRGID, TEGEVUSED JA INVESTEERINGUD VALDKONDADE KAUPA

3.1. Tööhõive ja ettevõtlus

Eesmärgid

- Mitmekülgne ettevõtlus, keskendudes sadama ja transpordisfääri ettevõtetele.
- Reisi- ja jahisadama areng piirkonna turismipotentsiaali realiseerimiseks ja linna teenindussektori arendamiseks.
- Kõrge tööviljakusega, konkurentsivõimelised ja hästi tasustatud töökohti pakkuvad ettevõtted.
- Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse-või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.
- Tugev ettevõtluse tugistruktuur ja ettevõtjate hea informeeritus ning ettevõtlust toetav tehniline infrastruktuur.
- Paindlik tööturg ja tööturu osapoolte motiveeritud koostöö.

Indikaatorid: äriühingute arv 1000 elaniku kohta, töötuse määr, Sillamäe sadama kaubakäive, Sillamäe elanike keskmine palk

Peamised tegevusvajadused:

1. **Koolitada tööjõudu vastavalt linna ja regiooni majandusarengu vajadustele,** rõhutades täiendõppimise tähtsust. Transiidi ja logistika areng ning ettevõtete väärtusahelate arendamine rahvusvahelistumise tingimustes toovad kaasa väga olulised muutused piirkondlikus tööhõive struktuuris. Seoses sellega on vajalik teha uuringud ja sellest lähtuvad ümberkorraldused haridussüsteemis, mis aitaksid valmistada ette kohalikku õpikeskkonda paindlikult reageerima tööturul toimuvale. Selleks on vaja teha koostööd ettevõtjatega, riiklike, regionaalsete ja kohalike õppeasutustega (sh Sillamäe Gümnaasiumi, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus), Haridus- ja Teadusministeeriumi, Töötukassa ja äriühingutega, võimaluse korral ka välispartneritega, et selgitada välja perspektiivsed erialad noorte ja täiskasvanute kutseettevalmistamisel, aga samuti viia läbi täiskasvanute täiend- ja ümberõpet ning

üldhariduskoolides eelkutseõpet. Pidada oluliseks õppeasutustes turumajanduslike elementide õpetamist, koolides äri-ideede konkursside korraldamist ja linna ettevõtetega tutvumist, jätkata osalemist projektis “Ettevõtlik Kool”. Samuti algatada ja toetada tööhõive parandamisele ja majandustegevuse aktiveerimisele suunatud projekte. Teha koostööd õpilaste ja üliõpilastega praktika korraldamiseks, tutvustada õpilastele kohaliku ettevõtluse võimalusi.

2. **Luu eeldused haritud noorte spetsialistide linna toomiseks** läbi aktiivse koostöö kohaliku kutsehariduskeskusega ja piirkondlike haridusasutustega ning sihtstipendiumite abil, eeldades, et pärast hariduse saamist tulevad noored spetsialistid linna tagasi. Üheks tugevaks tõmbeteguriks võiksid olla ka renoveeritud üürikorterid. Aktiivne koostöö ning üleriigiline ja rahvusvaheline oskuste ja teadmiste jagamine aitab tõsta linna teaduspotsentsiaali.
3. **Arendada ettevõtluse tugistruktuure.** Ettevõtluse tugistruktuuride areng loob paremad eeldused uute ettevõtete ja investeringute toomiseks Sillamäele. Tugiteenusete arendamine nii tegutsevatele kui ka juba alustavatele ettevõtjatele loob eeldused töökohtade jätkusuutlikuks toimimiseks. Toetada Sillamäe Vabatsiooni Arendust projektipõhiselt, laiendada toetusteenuseid Sillamäe vabatssoonis ning kujundada seal välja tehnopark. Koostöös Töötukassaga aidata kaasa ettevõtlusalase info levitamisele (seminarid, koolitused, infolistid, koostööprojektid). Otstarbekas on toetada Sillamäe ettevõtjate turu-uuringuid ja toote-alast arendustööd, seda nii kodumaisest kui rahvusvahelisest nõudlusest tulenevalt. Osaleda Sillamäe ettevõtluse arendamiseks vajalikes koostöövõrgustikes.
4. **Aidata kaasa tehnilise infrastruktuuri arengule tootmispiirkonnas.** Arendada Sillamäe kaubasadama ja ranna-ala tööstusinfrastruktuuri, reisisadama infrastruktuuri, sh sadama juurdepääsuteid. Optimeerida tööstusala infrastruktuuri lähtudes pakutavate teenuste maksumuse minimiseerimise ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna loomise seisukohast. Toetada tööstusliku kinnisvara arendamist uute loodavate ettevõtete konkurentsivõime tagamiseks, üldplaneeringus analüüsida võimalusi maa-alade juhtfunktsioonide täpsustamiseks, leidmaks ettevõtluseks sobivaid maaüksusi. Lõpule tuleb viia linna tänavate rekonstrueerimine, tagamaks ettevõtjatele ohutu ja kvaliteetne ühenduse linna eri kvartalitega, riigi põhimaanteega ning võimaldamaks transiitühendusi reisiterminalist ja kaubasadamast. Prioriteediks on Rumjantsevi ja Ranna tänavate rekonstrueerimine, mis täidab paljudele ettevõtetele transiitliikluse

funktsiooni ning samuti on vajalik teistele ettevõtetele paremateks ühendusteks ning rekonstrueerimine sh ristmike läbilaskevõime suurendamine ja ohutuse tagamine.

5. **Aktiivselt pakkuda potentsiaalsetele investoritele ettevõtluseks vaba maad** vastavalt linna üldplaneeringus ettenähtud maakasutusplaanile. On vajalik parandada juurdepääsu planeeringutele linna kodulehel, luua kasutajasõbralik kaardirakendus.
6. **Osaleda sadamaala ja vabatsooni arendamise projektides.**
7. **Realiseerida linna turismiarengustrateegia, mis mitmekesistaks linna ettevõtlust, arendaks eelkõige teenindussektorit ja looks ka linnaelanikele paremaid vaba aja veetmise teenuste ja tarbimise võimalusi.** Linna tuleviku seisukohalt on oluline saavutada Sillamäe linna lülitamine Eesti turismimarsruutidesse. Turismi ja ettevõtluse arendamise seisukohast on oluline avada linnas reisiterminal ja jahisadam ning võttes arvesse kaubalaevade liikluskoormuse pidevat suurenemist, pikendada sadama kaisid. Avada linnale parem väljapääs merele, mille tarvis toetada ranna-ala puhkemajanduslike funktsioonide arendamist, arvestades rohealade säilimist ja looduskasutuse säästvat majandamist. Pavlovi tänavalt mereni viiv nõlvak tuleb muuta turvaliseks. Sillamäe ranna-ala tuleb korrastada ning teenindus- ja puhkealad välja arendada. Tuleb tõsta olemasolevate turismitoodete ja –teeninduse kvaliteeti ning luua uusi tooteid, mõelda läbi nende turundus. Arendada teenuseid elamusturismi, vabaaja veetmise, turismi (sh nõukogude ajaloo eksponeerimine, pakkudes ajastule iseloomulikke miljööd, tooteid ja tegevusi) ja spordi valdkondades. Kaasata ettevõtjaid ja elanikkonda turismitoote arendamise protsessi. Tootearendust peab toetama linna tutvustavate materjalide, voldikute jm. väljaandmine. Turismiinfo kättesaadavuse seisukohast on oluline arendada linnas turismi infokeskuse teenuse. Keskne koht kultuuri- ja linnaturismile keskendumisel on Sillamäe kesklinna hoonete ja tänavapildi säilitamine ning nende tegevuste toetamine. Paralleelselt tuleb tagada linnakeskuse ranna-ala kasutamine puhkealana, suurendades selle atraktiivsust ning miljööväärtust. Tuleb valgustada linnavalitsuse vastas skvääril asuv mälestusmärk, kultuurikeskus ja linnavalitsuse hoone ning paigaldada linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormid. Renoveeritud Mere puiestee ja rajatav rannapromenaad aitavad siduda Sillamäe kesklinna turismimarsruutidega, luua ühendused kesklinna, reisiterminali ja jahisadamaga ning tagada eeldused piirkonna ettevõtlustegevuse mitmekesistamiseks ja elavdamiseks. Renoveerimist vajab keskväljaku arhitektuuriansambel, sealhulgas keskväljak. Vastavalt tootearenduskavale “Sillamäe Süda” ja Sillamäe Muuseumi arengukavale tuleb

muuseumihoone renoveerida ja territoorium heakorrastada, samuti on vaja jätkata Sillamäe Kultuurikeskuses temaatilise muuseumi arendamist. See võimaldaks muuseumi baasil välja arendada linna kultuuri- ja vabahariduskeskuse ning külastus- ja vabaajakeskuse, mis pühenduks paikkonna kultuuri- ja ajalooainese kogumisele, säilitamisele, uurimisele, eksponeerimisele ning populariseerimisele, kasutades selleks uusi tehnoloogiaid ning võimaldaks kaasaegse tugiinfrastruktuuri väljaarendamisel ligipääsu kõigile külastajaile, aidates seeläbi kaasa ka turismi arengule. Toetada Viru Geopargi moodustamist koostöös Ida-Viru omavalitsustega.

8. **Toetada uute töökohtade loomist.** Algatada ja toetada uute töökohtade loomisele suunatud uuringute teostamist ja projektide elluviimist. Toetada erivajadustega inimestele töökohtade loomise projekte. Tunnustada ettevõtteid, kes loovad uusi töökohti ning keskenduvad töötaja heaolule (töötajale lisaks palgale loodavad hüved tervise, pereelu ja kultuurielu osas), osaleda sellekohastes ühisprojektides. Osaleda aktiivselt nn õiglase ülemineku programmis, mille arvelt on vaja toetada uute töökohtade loomist, uusi keskkonnasõbralikke tehnoloogilisi lahendusi ja tööjõu tagamist, sh avalike teenuste kättesaadavust regioonis ning avaliku ruumi korrasolek, mis Sillamäel esimese prioriteedina tähendaks vanalinna osa renoveerimist.
9. **Tähtsustada ettevõtluskultuuri ja -haridust läbi õppetoetuste ja stipendiumide ettevõtjate poolt ning parimate Sillamäe ettevõtete tunnustamise.**
10. **Toetada loovisikuid** nende loomepotentsiaali ja intellektuaalse omandi efektiivsemaks rakendamiseks, tugevdada loomeettevõtluse konkurentsivõimet ning viia kultuurikeskse mõtlemise aspekt ka muudesse poliitikatesse.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Väikesadama projekteerimine	80 000		263 333	251 667	250 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	53 250		163 333	151 667	150 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	26 750		100 000	100 000	100 000
Ajutise sildumiskoha rajamine	73 667				
<i>sh toetuse arvelt</i>	55 250				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 417				
Sillamäe linna kaasav eelarve	30 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	30 000				
Teised olulised investeeringuobjektid					

Keskväljaku arhitektuuriansambli renoveerimine
Viru Geopargi moodustamist toetamine
Keskväljakul asuva mälestusmärgi, kultuurikeskuse ja linnavalitsuse hoone valgustuse rajamine
Linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormide paigaldamine

3.2. Maakasutus ja linna planeerimine

Eesmärgid

- Korrastanud ja linna arengut toetavad maaomandi suhted.
- Elamu- ja tööstuskinnisvara ning teede ja tehniliste infrastruktuuride arendamine toimub vastavalt linna üldplaneeringule.
- Üldplaneeringu, detailplaneeringute ning linna ehitusmäärusele tugineva ehitus- ja renoveerimistegevuse järelevalvega tagatakse miljööväärtuslike piirkondade hoonete ja muude miljöoelementide säilimine ja kvaliteetne renoveerimine.

Indikaatorid: reformitud maa osakaal

Peamised tegevusvajadused:

- 1. Lahendada maareformi küsimused ja munitsipaliseerida vabad maad.** Linn munitsipaliseerib maatükid, mida ta vajab avalikest huvidest ja linna arengukava elluviimisest lähtuvalt (sh ettevõtluse arendamiseks ja elamute nõudluse tagamiseks). Linna munitsipaalmaa müügi asemel tuleb eelistada maa andmist pikaajalisse kasutusse. Linna kinnisvara võõrandamine on lubatud vaid ehitusõiguse olemasolul. Lisaks maade munitsipaliseerimisele tuleb lahendada küsimus maareformi käigus eraomanike omandisse läinud avalikult kasutatavate teede kasutusõiguse reguleerimiseks.
- 2. Koostada linna digitaalkaart ja liituda teiste moodulitega KOVGIS EVALD keskkonnas** (elektrooniline kohtteabesüsteem keskkonnakaitse ja sotsiaalmajandusliku infoga) linnaruumi analüüsimiseks ja planeerimiseks. Planeerimis- ja maakasutusinfo avalikustamine linna kodulehel.
- 3. Uuendada Sillamäe linna üldplaneeringu,** luues eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestava, demokraatliku, pikaajalise, tasakaalustatud ruumilise arengu, maakasutuse, kvaliteetse elu- ning ehitatud keskkonna kujunemiseks, soodustades keskkonnahoidlikku ning majanduslikult, kultuuriliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikku arengut.

4. **Mereäärsed alad tuleb ette näha puhke- ja kultuuriliseks sihtotstarbeks ning muuta need linna ökoloogiliseks tsooniks.** Mereranna ja Sõtke jõe äärse ala planeerimisel on vaja silmas pidada pargi rajamist ja supelranna heakorrastamist, vetelpäästejaama juures oleva nõlva korrastamist, rannarajatiste ning rannakohviku ehitamist alal sobiliku kaubanduse ja teeninduse võimaldamiseks. Pikemas arenguperspektiivis tuleb planeerida jahisadamate ja -kaide, jahtklubi, paadisadamate ja veespordiobjektide ehitamist, rahvapidustuste ja massiürituste läbiviimiseks sobiva paiga rajamist, alustades selleks maapealsete kommunikatsioonide rekonstrueerimist ja väheväärtuslike ehitiste lammutamist. Nende projektide puhul on oluline ka liikumisteede kavandamine erinevate tõmbepunktide vahel ning liikumisteede liitmine linna ja regiooni kergliiklusteede võrguga, samuti ühistranspordiliikumise ja sõidukite liikumise kavandamine. Mereäärsete alade planeerimine, heakorrastusprojektid ja hoonestuse projekteerimine tuleb reeglina teostada konkursside alusel, kaasates hindamisse selle eriala spetsialiste. Merepargi heakorrastamiseks ja arendamiseks tuleb koostada kompleksne projekt.
5. **Säilitada ajalooliselt väljakujunenud linna ilme.** Vajalik on parandada linna üldist heakorda, kindlustada kõigi linnaosade jätkusuutlik areng ja lahendada nn. vanalinna küsimused terviklikult. Soodustada vanalinna arengut ja välimuse paranemist, näiteks hoonestustingimuste seadmise kaudu. Selleks tuleb näha ette vajalikud piirangud ja nõuded linna üldplaneeringus. Linna rohevõrgustikus olulisi muutusi ei tohiks planeerida. Ka linna elamukvartalite hoonestusstruktuur säilitatakse kui miljööväärtuslik. Üldplaneeringu ja eriplaneeringute alusel koostada detailplaneeringud ja heakorrastusprojektid kesklinna ja selle kontakttsoonide arendamiseks. Lisaks eraomanike ehitus- ja remonditegevust suunavate planeeringute ja ehitusjärelvalve kvaliteedi tõstmisele on vaja vanalinna korrastamiseks ja kultuurikeskusesse sotsialismimuuseumi rajamiseks kaasata vahendeid linnaeelarvest ning taotleda ka linnaeelarvevälist raha. Pakkuda linna hallatavate asutuslete (Linna raamatupidamine ja Toimetus Sillamäeski Vestnik) kontoripinnad kasaaegses ja nõuetele vastavuses hoones, tagades vananenud ja remonti vajavate pindade vabastamise.
6. **Tootmisalade planeerimisel tuleb silmas pidada ühise infrastruktuuri loomise vajadust, olemasolevate ettevõtete ümberstruktureerimise ja uute ettevõtete rajamise vajadusi.** Koostada sadama ja sellega piirneva maa-ala ning rannaala detailplaneering, samuti detailplaneering tööstusrajooni uute ettevõtete rajamiseks, sh haarates maatükke väljaspool vabatsooni piire.

- 7. Luua detailplaneeringute näol tingimused elamualade väljaarendamiseks vastavalt üldplaneeringule.** Seoses liikluse intensiivistumise ja autode arvu kasvuga tuleb linna üldplaneeringus lahendada transpordiküsimused. Koostada detailplaneeringud elamuehituse alustamiseks aiandusühistu “Sputnik” alal. Eramajade ehituseks sobiva krundi leidmine ja müük. Linna idaosas hoonestada vastavat planeeringutele madalakorruseliste hoonete ja eramutega. Uute üürielamute ehitus. Detailplaneeringute koostamisel tuleb reeglina lähtuda põhimõttest, et planeeringu koostaja või koostamise tellija on linnavalitsus, kes planeeringu ise koostab või valib sobiva spetsialisti, kusjuures planeeringu koostamisest huvitatud isik kannab planeeringu koostamisega seotud kulud.
- 8. Tagada linnaruumis ehitiste vastavus nõuetele,** sh nende visuaalne korrasolek, kasutuseta hoonete puhul tagada meetmed nende ohutuseks.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Tee de remont	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
Ranna tänava rekonstrueerimine	600 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	600 000				
I.Pavlovi tn renoveerimine			500 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			500 000		
Rumjantsevi tn renoveerimine		800 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		600 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		200 000			
Tškalovi tn renoveerimine				300 000	300 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				300 000	300 000
Linnavalitsuse hoone remont	35 455			50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	35 455			50 000	50 000
Kesk tänava rekonstrueerimine (II etapp)	621 772				
<i>sh toetuse arvelt</i>	179 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	442 772				

Hoonete lammutamine ja energiatõhususe tõstmine				1 800 000	1 800 000
sh toetuse arvelt				1 260 000	1 260 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				540 000	540 000
Teised olulised investeeringuobjektid					
Digitaalkaardi koostamine					
Sillamäe linna üldplaneeringu koostamine					
Supelranna heakorrastamine					
Merepargi heakorrastamine ja arendamine					

3.3. Transpordihendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalhaldus

Eesmärgid

- Linna hea kättesaadavus ja mitmeliigiline transpordihendus teiste regioonidega.
- Ohutu ja sujuv linnaliiklus ning mugav ühistranspordisüsteem.
- Majandustegevuse muutuste ja elamuarendusega kaasas käiv tehnilise infrastruktuuri areng.
- Linnaelanikele ja linnas tegutsevatele ettevõtjatele on tagatud kommunaalteenuste hea kättesaadavus, varustuskindlus, kvaliteet ja ökonoomsus.

Indikaatorid: reisijate arv aastas linnaliini bussis, munitsipaalhoonete küttekulu, linna välisvalgustuse energia- ja hoolduskulu

Peamised tegevusvajadused:

1. **Linna soodsa asukoha ärakasutamiseks on tähtis ehitada välja kaubavoogude liikumisteed.** Veokite arvu kasv maanteel ja veoste mahu kasv sadamasse hakkab takistama liiklust Tallinna maanteel, mistõttu on vajalik rekonstrueerida linnatänavate ristumised maanteega vastavalt koostatud ehitusprojektile (I. Pavlovi ja Rumjantsevi tänav ristmikud). Vajalik on parandada Kesk tänav ühendusi maanteega, (I. Pavlovi tn ja M. Rumjantsevi tn.). Töötada välja linna transpordi ja liikuvuse strateegia, tagades pikaajaline ja süsteemne lähenemisviis transporditaristu arendamiseks.
2. **Tihendada ja laiendada linna tänavatevõrku.** Sillamäe linna põhitänavad väljuvad kõik Tallinna maanteele. Maantee ja mikrorajooni vaheline ala kasutusele võtta, alal tuleb välja

ehitada parklad lähedusse jäävate elamute teenindamiseks, sh 1940.-1950. aastate hoonestusalas. Tööstusrajoonis tuleks ehitada uus teedevõrk ning turismi ja muu teenindussfääri arendamiseks ühendada omavahel sadam ja elamurajoon. Rannaalal tuleb ette näha kergliiklustee Mere puistest ida poole merepargini. Ehitada piki L. Tolstoi tänavat rannapromenaadini kulgev kergliiklustee. Turismi arendamiseks ja kesklinna miljööväärtuse parandamiseks tuleb rekonstrueerida keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega. Tänavatevõrgu täiustamiseks ja liikluse paremaks korraldamiseks tuleb transpordiküsimused lahendada linna üldplaneeringus, mis võimaldab kokku leppida komplekses lähenemise parkimis- ja liikluse korraldamise küsimuste lahendamisel.

3. **Rekonstrueerida linna teid ja tänavaid.** Rekonstrueerimist nõuavad Sillamäe sadamasse viivad avalikud teed (sh Sõtke tn), linna keskväljak, V. Majakovski tn (Kesk tanava ristmikult Ranna tänavani), Ranna tn (Mere puistest mereparki), M. Rumjantsevi tn, Kesk ja I. Pavlovi tn ristmik, V. Tškalovi ja M. Rumjantsevi tn ristmik, M. Rumjantsevi tn ja Tallina manatee ristmik, Pavlovi tn ja Tallina manatee ristmik, linna trepistikud (võimaluse korral lisaks keskväljaku trepile ka I. Pavlovi tänaval), I. Pavlovi tn kõnnitee rajamine klindi juures jmt. Muuta piki Tallinna maanteed kulgevad jalgteed terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni turvaliseks, ehitades valgustatud jalgteed. Lähiaastatel tuleb projekteerida ja rekonstrueerida keskväljakult mere poole laskuv trepp. Rekonstrueerida Viru puistee, pidades silmas puistee linnaehituslikku tähendust. Tänavate ehitusel ja rekonstrueerimisel tuleb lähtuda ehitusseadustikust, st ehitus ja rekonstrueerimine, mis pole auguremont ega teekatte vahetus (uuendamine samasuguse kattega), tuleb teha ehitusprojekti alusel. Tänavate rekonstrueerimisel prioriteetide määramisel tuleb arvestada üldplaneeringus määratud teede kategooriaid, st prioriteet on kõrgema kategooriaga ja suurema kasutusintensiivsusega teel ning arvestada tuleb väljatöötatud ehitusprojektide olemasolu (praeguseks on koostatud Sillamäe Kultuurikeskuse ümbruse heakorrasutusprojekt, Viru puistee arhitektuurne lahendus ja koostamisel on M. Rumjantsevi tn rekonstrueerimisprojekt). Ülekäiguradade ohutumaks muutmisel tuleb viia läbi tegevusi liikluskiiruse piiramiseks ülekäiguradade lähedal, samuti ülekäigukohtade paremaks märgistamiseks ja valgustamiseks. Toetada tuleb kvartalisiseste teede remonti. Võimalusel panustada linna läheduses olevate teede rekonstrueerimisse ja arendamisse koostöös naaberomavalitsustega. Linna asutuste juurde tuleb luua normatiivi tagavad parkimisvõimalused. Sildadest ja tammidest tuleb realiseerida Sõtke jõe alumise tammi rekonstrueerimine ning kavandada Sõtke jõe veehoidlale jääva jalakäijate silla

rekonstrueerimine vastavalt ekspertiisi soovitudele. Kavandada trepp J. Gagarini tänavalt mereparki. Transpordi-, liikumis- ja energiavaldkonna korraldamisel lähtuda Nutika spetsialiseerumise valdkonna eesmärkidest, sh võtta aktiivselt osa Targa linna programmist.

4. **Luuu paremaid võimalusi kergliikluse arenguks, projekteerida ja ehitada uusi jalgrattateid.** Järk-järgult tuleb realiseerida Sillamäe-Sinimäe terviseraja idee, laiendada kergliiklusteede võrgustikku linnas: Viru pst, Ranna tn, Sõtke tn, L. Tolstoi tn, Tallinna mnt. Linna asutuste juurde luua võimalusi jalgrataste parkimiseks.
5. **Arendada Sillamäe sadama infrastruktuuri.** Peale sadama teise järgu valmimist on vajalik projekteerida paadi- ja jahisadam, et Sillamäest kujundada täisvääruslik merelinn.
6. **Parandada teede märgistust ja viidamajandust.** Paigaldada täiendavalt turismiobjektide, ettevõtete, linnaasutuste juurde juhatavaid viitasid. Liikluse ohutumaks muutmiseks tuleb jalakäijate ülekäigud muuta hästi nähtavaks.
7. **Jätkata ühistranspordi toetamist kohaliku eelarve vahenditest, et võimaldada linnaelanikele tasuta ühistransport.** Vajalik on ühistranspordisüsteemi täiustamine eesmärgiga vähendada autostumist ja autostumisega kaasnevaid kahjulikke mõjusid – selleks tuleb täiustada nii infrastruktuuri (bussipeatused, bussiootepaviljonid jmt) kui ka esitada kõrgendatud nõudeid vedajale, mis peavad tagama kõikide elanikegruppide teenindamise. Regiooni tööjõuressursi ärakasutamiseks tuleb panustada koostööle ühistranspordi korraldamisel.
8. **Linna küttesüsteemid, puhastusseadmed ning ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitrassid vajavad rekonstrueerimist.** Realiseerida linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni renoveerimine peab tagama vee kvaliteedi, lekete likvideerimise ja kulude vähenemise, samuti mere saastatuse vähenemise. Vee- ja kanalisatsiooniteenuse kvaliteedi ja hinna kujundamiseks säilitab linn vähemalt kontroll osaluse vee-ettevõttes. Kavandada meetmed vihmaveekanalisatsiooni ehitamiseks vanalinna osas. Turvalisuse mõttes vajab Veski tänaval asuv Sõtke jõe tamm renoveerimist.
9. **Luuu tingimused linna avamiseks mere suunas.** Likvideerida vahetult kaldal olevad ehitised ja rajatised (kuurid), avada vaated sadamale. Rajada paadi- ja jahisadam ning ühendada linn merepromenaadiga. Ujumisalale juurdepääsu tagamiseks on vaja ehitada teid, korrastada merepark, ehitada vabaõhulava, rekonstrueerida mereparki viiv trepp.
10. **Soodustada elamuehitust.** Sillamäel on elamuehituseks sobivaid maid vähe. Linn peab looma tingimusi elamute ehitamiseks (planeeringud ja infrastruktuur) ning võimalusel

munitsipaliseerima elamuehituseks vajalikke maid, et tagada arenevatele ettevõtetele võimalus spetsialistide linna elama asumiseks. Üldplaneeringus täpsustada elamuehituseks sobivad maa-alad.

11. Säilitada ja parendada linna elamufondi. Linna eelarve vahenditest tuleb jätkata elamute remonditööde toetamist, sh arhitektuuriväärtuslike hoonete renoveerimise toetamist (rõdud, fassaadid, arhitektuurilised elemendid, majade piirdeaiad), munitsipaalelamufondi remonti ning remondiabi osutamist materiaalselt vähekindlustatuile, kulude osalist katmist avariilukordade likvideerimisel jm. Toetada korteriühistute tegevust, sh seminaride, loengute, infopäevade läbiviimist, võimaldada konsultatsioone linnamajanduse küsimustes. Toetada korteriühistuid (peamiselt linna vanas osas) majade välimuse parandamiseks. Teha koostööd KredExiga korterielamute renoveerimise ja energiasäästule suunatud tööde kaasfinantseerimiseks. Leida riiklikke toetusvahendeid ja muid võimalusi arhitektuuriväärtuslike hoonete fassaadide ja nende elementide rekonstrueerimiseks. Toetada tuleb ka puuetega inimestele eluruumide kohandamist.

12. Parandada kesklinna ja selle kontaktsooni heakorda, et tuua paremini välja selle miljööväärtus. Vajalik on taastada vana linnaosa arhitektuurilised detailid (tänavavalgustuspostid, prügiurnid, pingid, skulptuurid), töötada välja lahendused piirdeaedade taastamiseks. Näha ette pinkide paigaldamine Kesk tänaval (Kultuurikeskusest Kesk tänaval asuva tammini). Paigaldada teeviidad ja sildid. Linna keskpargi heakorramiseks on vajalik koostada kompleksne projekt. Haljastuse rajamine peab toimuma heakorraprojektide alusel. Toetada iga-aastast võistluse "KAUNIS KODU" läbiviimist. Tunnistada ilusamaid ja heakorramatavaid maju, korteriühistute territooriume, aiamaju ja maatükke, ettevõtete, kaupluste, munitsipaalasutuste territooriume jms linna territooriumil. Realiseerida tuleb Kultuurikeskuse ümbruse heakorramisprojekt.

13. Panustada korterelamurajoonide õuealade heakorda. Toetada vanade mänguväljakute taastamist ja uute rajamist ning väikevormide paigaldamist elumajade lähedusse. Parendada linna laste mänguväljakutel olevate väikevormide sortimenti ning uuendada olemasolevad vormid. Demonteerida linna territooriumil asuvad omaniketa kuurid. Sobivatesse kohtadesse rajada spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsid. Toetada linna õuealade heakorramistööd.

14. Arendada linna välisvalgustust. Välisvalgustuse rekonstrueerimine peab tagama avalikus ruumis normatiivse valgustuse ja energiaefektiivsuse. Arendada välisvalgustuse

automaatjuhtimise süsteemi. Linna olulisemate arhitektuurielementide esiletoomiseks ja linna atraktiivsemaks muutmiseks pimedal ajal tuleb lisaks tänavavalgustusele kasutada hoonete ja muude objektide eraldi valgustamist.

- 15. Linna omandis olevate hoonete osas tagada kinnisvara korrashoiutegevused**, st hoone valdaja peab korraldama vara säilitamiseks ja parendamiseks süsteemsed tegevused, mis hõlmavad kõiki hoone osi ja tehnosüsteeme ning dokumenteerima tegevused vajalikul määral.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Viru puistee rekonstrueerimise I etapp	930 000	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	187 381				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	742 619	500 000	500 000	500 000	500 000
Rannapromenaadi rajamine	666 952		300 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>	163 075				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	503 877		300 000		
Lastemänguväljaku rajamine	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kesktrepi remont		50 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		50 000			
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine				30 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				30 000	
J.Gagarini tn. trepi ehitamine				250 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				250 000	
Tänavavalgustuse taristu renoveerimine	1 433 333	606 667			
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 007 333	455 964			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	426 000	150 703			
Viru pst 27 lähedal asuva trepi ja tugiseina remont	25 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	25 000				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Sillamäe sadamasse viivate avalike teede rekonstrueerimine					
Linna küttesüsteemide rekonstrueerimine					
Linna puhastusseadmete rekonstrueerimine					
Linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine					
Elamufondi seisukorra parendamine					
Vana linnaosa arhitektuuriliste detailide taastamine					
Valgustatud jalgteede ehitamine terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni					
Spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsi projekteerimine ja rajamine					

3.4. Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus

Eesmärgid

- Säästva arengu idee pidev järgimine kõigis linnaelu valdkondades.
- Looduse iseregulatsiooni tagatus, saastamise piiramine keskkonna talumisvõimest lähtuvalt, bioloogilise mitmekesisuse säilitamine.
- Kaasaja nõuetele vastav jäätmekäitlussüsteem.

Indikaatorid: munitsipaalhoonete soojakulu, linna välisvalgustuse energiatarve, olmejäätmete kogus elaniku kohta aastas, sorteeritud jäätmete osakaal.

Peamised tegevusvajadused:

1. Propageerida säästva ühiskonnakorralduse ideed ning rakendada seda praktikas.

Säästva ühiskonnakorralduse vahenditeks on eri haldustasanditel selliste otsuste vastuvõtmine, mis tagavad ühiskonnas eesmärgistatud ja pikaajalised muutused investeeringutes, ressursikasutuses, inimeste tarbimisharjumustes, uute tehnoloogiate ja sotsiaalsete lahenduste pakkumises. Selleks tuleb kehtestada nii halduslikke, majanduslikke kui ka kommunikatiivseid meetmeid. Koguda regulaarselt keskkonnainfot, koostada linna energiabilanss ja rakendada energia kokkuhoiumeetmeid. Kaasata elanikkonda enam linna arengu kavandamisse ja planeerimisse. Tarbimisharjumuste muutmiseks edastada elanikele perioodiliselt säästvat arengut käsitlevat informatsiooni. Luua ergutus- ja tunnustustavad säästvale majapidamistele ja ettevõtetele. Arendada rahvusvahelist koostööd kõigis valdkondades, eriti keskkonnakaitse osas.

2. **Vähendada infrastruktuuri ja hoonete energiakadusid.** Sillamäel elamufondi, avaliku infrastruktuuri ja tootmisettevõtete kaasajastamine eeldab vananenud tehniliste süsteemide uuendamist. Küttesüsteemide efektiivsus ja soojuse säilitamine vanades hoonetes on väga madal. Linn on sunnitud toetama nende objektide funktsioneerimist, tasudes optimaalsest oluliselt rohkem soojuskulude eest. Sealjuures ei saa linn keelduda nende objektide kasutamisest, aga süsteemide renoveerimine ja nende viimine vastavusse tänapäeva nõuetega nõuavad suuri investeeringuid, mida linn ei suuda teostada oma eelarveliste vahenditega. Energiakadude vähendamine võimaldab paremini majandada, vähendada keskkonnasaastet ja hoida kokku taastumatute ressursside kasutamist. Lisaks energiakadude vähendamisele on oluline soojussüsteemide efektiivistamine ja stabiilsus.
3. **Tagada linna hõlmav terviklik rohevõrgustik.** Jätkata Langevoja joa territooriumi heakorrastamist, valmistada ette matkamarsruudid nii kohalike elanike jaoks kui ka ökoturismi arendamiseks. Rajada Sõtke jõe paisjärvede kaskaadile rekreatsioonikompleks, selleks eelnevalt looduskaitse ja ehitustehnilisi abinõusid rakendades. Sõtke jõe tammidel tagada võimalused kalade liikumiseks vastavalt õigusaktidele ja veelubadele. Kavandada meetmed Sõtke jõe kalda kindlustamiseks Ranna tänaval, samuti Sõtke jõe põhja ja kallaste puhastamiseks. Teha dendroloogilised uuringud linna parkides, misjärel koostada heakorraprojektid, haljastus linna haljasaladel teostada haljastusprojektide alusel. Töötada välja linna territooriumi haljastamise kompleksne lahendus selle edaspidiseks realiseerimiseks.
4. **Suurendada linnaelanike looduskaitsealast haritust.** Viia läbi looduskaitsepäevi- ja kuusid ja kaasata elanikke loodushoiu alastele üritustele. Luua lastele ja noortele mõeldud ökoloogiakeskus (looduskool) ja loodusradasid, eesmärgiga arendada laste ja noorte ökoloogilist mõtlemist.
5. **Osutada kaasabi ja kontrollida ökoloogiliste küsimuste lahendamist tööstusrajooni territooriumil** vastavalt väljatöötatud programmidele ja õigusaktidele, sealhulgas teostades seiret saneeritud Sillamäe radioaktiivsete jäätmete ja tuhahoidlas. Jälgida säästva arengu ja keskkonnaohutuse nõudeid Sillamäe sadama objektide ehitusel ja töös. Välisõhu monitooringusüsteemi väljaarendamine vastavalt väljatöötatud kavale ning varajase hoiatuse süsteemi täiendamine. Taotleda pideva dispetšeri kontrolli rakendamist terminalide ohutu töö tagamiseks arvestades ilmastikutingimusi ning välisõhu puhtuse kindlustamiseks elamupiirkonnas.
6. **Joogivee kvaliteedi nõuetele vastavuse regulaarne kontroll.**

7. **Kindlaks määrata abinõud rannaerosiooni tõkestamiseks,** rannariba ja kaitsetsoonides kalda kindlustamiseks ja saneerimiseks.
8. **Viia ellu linna jäätmekava.** Tegevuse peamised eesmärgid on vähendada jäätmeteket ning ladestamisele suunatavate jäätmete hulka, samuti tagada jäätmete sorteerimise nõuded ja vähendada jäätmekäitluse kulusid. Realiseerida tuleb Sillamäe jäätmejaama ehitusprojekt. Jäätmejaama ehitus peab tagama jäätmete liigiti kogumise ja töötlemise võimaluse, ohtlike, probleemsete ja suuremõõtmeliste jäätmete kogumise, elektroonikaromude kogumise, ehitusjäätmete kogumise, linna territooriumilt kogutud reostunud lume kogumise ja biolagunevate jäätmete kogumise. Jätkata projekti "Elanikkonnalt ohtlike jäätmete kogumine, vastuvõtt ja utiliseerimine" teostamist. Uuendada linna jäätmekäitluse reeglid.
9. **Töötada välja keskkonnaseire meetmed.** Seoses tööstusrajooni arenguga taotleda linnas riikliku välisõhu pidevseire punkti töö korraldamist, vajadusel osaleda välisõhu pidevseire projektis. Osaleda partnerina projektides, mis on suunatud Läänemere keskkonnaprobleemide ennetamisele ja lahendamisele. Teha seireküsimustes koostööd riiklike struktuuridega, Keskkonnauuringute keskusega ja ettevõtjatega. Sõtke jõe hüdroloogilise ja bioloogilise kompleksseire teostamismetoodika väljatöötamine. Keskkonnatasude arvelt keskkonnaseisundi jälgimiseks ja parandamiseks vahendite kaasamiseks teha riigile ettepanekud keskkonnatasude suunamiseks regiooni, kus ressursitasu või saastetasu on makstud. Koostada Sillamäe linna kliima- ja energiakava. Viia linnas ellu keskkonnaprojekte (nt LIFE programmes raames), mis on suunatud säästvale arengule, strateegia "Euroopa 2020" eesmärkide ja sihtide saavutamisele ning EL asjakohastele keskkonna- ja kliimastrateegiatele ja -kavadele.
10. **Tagada järelevalve jäätmehoolduseeskirja ja hoolduseeskirja täitmise üle.**

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine		387 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		387 000			
Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine	3 600		1 000 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			700 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 600		300 000		

Teised olulised investeeringuobjektid
Linna hoonete energiatõhususe tõstmine (lasteaiad, koolid, Kajaka tn 17a)
Langevoja jao territooriumi heakorrastamine
Sõtke jõe kalda kindlustamine
Sõtke jõe põhja ja kallaste puhastamine

3.5. Haridus

Eesmärgid

- Haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav.
- Optimaalne koolieelse hariduse süsteem ning korrastatud koolivõrk.
- Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandamine demograafiliste muutustega.
- Kaasaegne, turvaline ning kiusamisest vaba õpikeskkond nii konkurentsivõimelise üldhariduse andmiseks kui ka kutse- ja kõrghariduse omandamiseks vastavalt õpilase võimetele ning ühiskonna huvidele ja ootustele.
- Kvalifitseeritud õpetajaskond, kes suudab täita kehtivate riiklike õppekavade nõudeid.
- Elanikele on loodud elukestva õppe võimalused.
- Tõsta laste ja noorte tervisealast teadlikkust vähendades sellega riskikäitumist.
- Õpilaste ettevõtliku hoiaku kujunemine läbi ettevõtliku õppe integreerimise koolisüsteemi, et tõsta hariduse kvaliteeti ja seeläbi noorte edukust elus.

Indikaatorid: haridusasutuste majandamiskulud õpilase kohta, põhikoolist väljalangenute osakaal, gümnaasiumis haridusteed jätkavate õpilaste osakaal, elukestvas õppes osalevate inimeste arv/osakaal, õpilaste algatuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Haridusasutuste võrgu paindlik arendamine, linna lasteaedade- ja koolivõrgu korrastamine vastavalt linnavolikogu poolt kinnitatud tegevuskavale.** Jälgida laste arvu prognoosi ja uuendada tegevuskava selle põhjal. Sillamäe Kannuka Kooli hoone projekteerida ümber, vähendades selle mahtu, võttes arvestuslikuks eelduseks õpilaste arvu 2030. aastal. Eesti Põhikooli osas teha projekteerimis- ja rekonstrueerimisotsused pärast Vanalinna Kooli uue hoone ehitamist ja Kannuka Kooli rekonstrueerimist. Lasteaedade hoonete kasutuse osas ei kavandata põhimõttelisi muudatusi kuni aastani

2024, pärast seda tuleb otsustada lasteaedade Jaaniussike ja Pääsupesa ruumide edasine kasutus. Võimaldada õppehoonete riskikasutamist.

2. **Kindlustada õpilastele ja pedagoogidele kaasaegsed õpitingimused.** Jätkata etapiviisiliselt haridusasutuste renoveerimist (katused, akende vahetus, õpperuumide ja elektrivarustussüsteemide remont, energiasäästu abinõude rakendamine jt.). Koolide ja lasteaedade rekonstrueerimisel pidada prioriteetseteks järelevalveasutuste ettekirjutuste täitmist (turvalisuse tagamine) ning energiatõhususmeetmeid, kaasaegse õpikeskkonna loomist ning optimaalset pinnakasutust. Jätkata koolide ja lasteaedade õpperuumide sisustuse ja tehnika uuendamist. Heakorrastada koolide ja lasteaedade territooriumid, sealhulgas ka kooli- ja õpiõued, spordiväljakud, mänguväljakud ja staadionid, lasteaedade varjualused. Varustada õppeasutused infotehnoloogiavahenditega, tarkvaraprogrammide ja Wi-Fi-ga. Panustada IT hariduse arendamisele, sh digilahenduste väljatöötamisele avalikus sektoris läbi E-riigi teenuste arendamise. Edendada linna haridusasutuste, huvikoolide ja huvitegevusasutuste liidestumist tarkvarasüsteemiga Arno haridusteenuste haldamiseks.
3. **Lua võimalused ja motivatsioon pedagoogide täiendõppeks, arvestades riikliku õppekava nõudeid.** Aidata kaasa õpetajate kvalifikatsiooni tõstmisele, arvestades õpetajate kvalifikatsiooni nõudeid. Arendada ja tugevdada sidemeid ning koostööd haridusala töötajate vahel nii Eestis kui välisriikides. Eesti keelt oskavate pedagoogide arvu suurendamine linna õppeasutustes. Kindlustada võimalusel töökohad kohalikele õpetajatele ning vajadusel luua eeldused uute õpetajate tööle asumiseks Sillamäe linna õppeasutustes. Kiusamise ja vaimse vägivalla ennetamiseks toetada lasteaedade ja koolide ühinemist sobilike programmidega ning leida võimalusi pedagoogide koolitamiseks.
4. **Soodustada laste ja noorte tervisedendus.** Rakendada koolieelsetes lasteasutustes ja koolides tervisedendus programme. Soodustada õppekava toetavaid tegevusi ja liitumist **tervist edendavate lasteaedade ja koolide** võrgustikuga; kiusamise ja vaimse vägivalla ennetamiseks toetada lasteaedade ja koolide ühinemist “Kiusamisest vabaks” programmiga; laste ja noorte liikumisaktiivsuse suurendamiseks koolides toetada koolide liitumist projektiga “Liikuma kutsuv kool”.
5. **Õppe vastavusse viimine muutuva tööturu ja ühiskonna vajadustega.** Laiendada täiskasvanute ümber- ja täiendõppe võimalusi, mis võimaldab paremini reageerida tööturu nõudlusele, kaasates sellesse ülikoole, kutseõppekeskusi ja firmasid, mittetulundusühinguid ning rahvusvahelisi programme pakkuvaid institutsioone,

võttes arvesse Nutika spetsialiseerumise valdkonna eesmärgi. Võimaldada gümnaasiumihariduse omandamist täiskasvanud inimestele ning laiendada neile õppimisvõimalusi (nt mittestatsionaarne õpe jne).

6. **Soodustada kutse- ja kõrghariduse omandamist vastavalt linna ettevõtete ja asutuste vajadustele.** Noorte kutse- ja kõrghariduse omandamise ja töö leidmise hõlbustamiseks ning eneseteostamisele kaasaaitamiseks on oluline arendada koostööd Ida-Virumaa kutsehariduskeskusega ning soodustada koostööd kõrgkoolidega, teavitada noori regiooni õppimis- ja töövõimalustest ning kaasata noori linna tuleviku kujundamise otsustamisse. Loodus- ja täppisteaduste valdkonna ning tehnika ja tehnoloogia erialade populariseerimine. Motiveerida gümnaasiumi õpilasi pärast kutse-, kõrg- või rakenduskõrghariduse saamist linna tagasi tulema sihtstipendiumite abil.
7. **Toetada eesti keele ja võõrkeelte õpetamise teenuseid osutavaid organisatsioone.** Jätkata keelekümblusmetoodika rakendamist, süvendada eesti keele õpet, rakendades lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikat lasteaedades ja koolides. Mitmekesistada eesti keele õppimisvõimalusi ja vorme (laagrid, reisid, keelekümblus), toetada eesti keele õppimist venekeelsetes koolides. Eesti keele süvaõpe peale põhikoolitunde - uute õpetamise meetodite arendamine analoogiliselt inglise keele ACE metoodikale. Eestikeelne huviharidus kui teine võimalus keelekümblusele. Soodustada koostööd Integratsiooni Sihtasutusega ja Narvas asuva Eesti keele majaga (NEKM). Toetada Eesti keele maja infopunkti avamist Sillamäel.
8. **Arendada ja toetada laste ja noorte ettevõtlikkust.** Toetada koolieelsetes lasteasutustes ja koolides ettevõtlikkust toetavate programmide rakendamist. Haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" tulemuslikule rakendamisele kaasaaitamine, teadmiste omandamine läbi integreeritud õppe- ja kasvatustegevuse. Soodustada programmis osalevate õppeasutuste koostööd ettevõtjatega, et muuta õppimine praktilisemaks ja elulähedasemaks. Toetada õpilaste algatusi ja uuenduslikke ettevõtlikke projekte. Majandusõppe ja ettevõtliku mõtteviisi arendamine.
9. **Õpilaste ja noorte pädevuse areng kõikides valdkondades** sh keskkonnateadlikkuse suurendamise toetamine, õpilaste digipädevuse arendamine ning ettevõtluse ja ettevõtlikkuse toetamine majanduse ja ettevõtlikkuse ringide toetamisega. ELi ja sotsiaalse väärtuse edendamine, säästva tarbimise ja eluviisi põhimõtete rakendamine, noorte aktiivsuse tõstmine, huvihariduse lõimumine üldharidusega.

10. Elukestva õppe propageerimine läbi Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ja koostöö Eesti Töötukassaga ning koolist väljalangemise ennetamine.

11. Õppe- ja töölaagrite arvu suurenemine võrdsete rahastamistingimuste tagamisega ja väiksema omaosalusega

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Eesti Põhikooli hoonele omaette tuletõkkeseksiooni moodustamine	22 080				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	22 080				
Sillamäe Vanalinna Kooli uue hoone projekteerimistööd ja ehitamine	3 409 967	4 862 833			
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 888 911	1 891 827			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 521 056	2 971 006			
Sillamäe Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont	10 658				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 658				
Sillamäe Gümnaasiumis sööklaruumide rekonstrueerimine	254 950				
<i>sh toetuse arvelt</i>	251 950				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 000				
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. Päästeameti ettekirjutuse täitmine	18 600				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 600				
Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi piirde vahetamine	60 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000				
Kannuka Kooli ümberehitamine			50 000	1 900 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				1 700 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000	200 000	
Teised olulised investeeringuobjektid					
Haridusasutuste renoveerimine ja rekonstrueerimine					
Eesti keele maja infopunkti avamine					
Koolide ja lasteaedade territooriumide heakorrastamine					

3.6. Huviharidus, huvitegevus ja noorsootöö

Eesmärgid

- Mitmekesised huvihariduse ja huvitegevuse võimalused ning huviharidust omandavate õpilaste ja huvitegevuse osalejate, sh ka täiskasvanute osakaalu kasv.
- Noorsootöö arendamine tagab noortele võimaluse positiivseks eneseteostuseks, viia ellu oma ideid ja tunnetada eneserealiseerimise perspektiive Sillamäe linnas.
- Sõltuvushäirete, HIV-i leviku ja kuritegevuse ennetamine noorte hulgas.
- Arendada laste ja noorte tervistedendavaid tegevusi.
- Suurendada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi noortele.
- Luua lastele soodne elukeskkond ning noortele võimalused omandada huviharidust ja veeta vaba aega sisukalt.

Indikaatorid: huvihariduses ja huvitegevuses osalevate laste ja noorte arv, asutuste majanduskulu ühe õpilase kohta, alaealiste õigusrikkumiste arv ja suhe alaealiste arvu

Peamised tegevusvajadused:

1. **Edendada huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust, lähtudes lapse ja noorte huvidest.** Tegemist on meetmetega, mis hõlmavad investeeringuid linna infrastruktuuri, haridus-, kultuuri- ja spordiasutustesse. Arendada Sillamäe Raamatukogu koduloo andmebaasi.
2. **Laiendada noorte vaba aja veetmise ja huvihariduse ning huvitegevuse võimalusi.** Otsida huvihariduse ja huvitegevuse võimaldamiseks uusi töövorme ja avada noortele uusi huviringe ja –klubisid tulenevalt noorte huvist. Toetada avatud laste ja noortekeskuste tegevust, korraldada ülelinnalisi noorteüritusi. Arendada ja toetada huvitegevuse ja -haridusasutuste (Huvi- ja Noortekeskus Ulei, kultuurikeskus, spordiklubid, Muusikakool, MTÜ ESN, MTÜ Kodusoojus, pühapäevakool Raduga) tegevust, jälgides optimaalset ruumikasutust. Panustada universaalse ajaveetmise keskuse rajamisse tagades eri vanusele mõeldud vaba aja veetmise võimalused kasaagses ja nõuetele vastavuses hoones. Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ja Sillamäe Muusikakooli ruumid (Vladimir Majakovski 7) on amortiseerunud ja õpikeskkond ja –vahendid on vananenud ning hoone vajab projekteerimist ja renoveerimist, ühtlasi tuleb korrastada hoone territoorium ja soetada kaasaegne mööbel ja muud õpivahendid. Valeri Tškalovi 25 hoone, kus praegu

uue hoone ehitamise perioodil tegutseb Sillamäe Vanalinna Kool ning mis oli kasutusel Kultuurikeskuse taidluskollektiivide ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei kunsti- ja tantsuklasside vajaduste jaoks, osas tuleb edasine kava koostada pärast põhikoolivõrgu optimeerimistegevusi (pärast Vanalinna Kooli ja Kannuka Kooli hoone rekonstrueerimist, sest koolihoonete rekonstrueerimise ajal kasutatakse seda hoonet ajutiselt koolitegevuseks). Huvitegevuse ja –hariduse toetamiseks analüüsida linna asutuste funktsioone ja rahastamise aluseid. Toetada laste lühi- ja pikaajaliste töölaagrite ning spordi- ja huvilaagrite korraldust. Toetada merelise huvitegevuse kättesaadavust ja merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere-ja kalalaagrid).

3. **Luu noortele mitmekesisemaid võimalusi vaba aja veetmiseks ja kultuuritegevuseks** ning lisaks kultuuriasutuste infrastruktuuri arendamisele laiendada tegevusvalikut. Laste ja noorte turvalise ning tervisliku arengu tagamiseks korraldada koolivaheaegadel juhendatud tegevusi.
4. **Soodustada noorte initsiatiivi** ja korraldada selleks noorte projektide konkursse. Toetada noorte algatust ja õpilasmavalitsuste tegevust. Toetada ja arendada õpilasmalevate tegevust, arendada rahvusvahelist noorte koostööd
5. **Soodustada linna laste ja noorte lõimumist ühiskonda.**Toetada õpilaste ja üliõpilaste linna arenguga seotud uurimuste ja tööde läbiviimist. Noorte lõimumiseks Eesti ühiskonda luua sidemed teiste Eestis tegutsevate noorte organisatsioonidega. Eesti keele paremaks omandamiseks toetada noorte osalemist eesti keele laagrites, korraldada ekskursioone Eesti teistesse piirkondadesse, kohtumisõhtuid ja temaatilisi üritusi, moodustada vabatahtliku võrgustiku üritustel ja festivalidel abistamiseks jne. Arendada linnas toetusprogrammi NEET noortele, kes ei tööta ega õpi ja Noorte Tugila programmi.
6. **Kuritegevuse, sõltuvushäirete, alkoholismi ja HIV-i leviku tõkestamiseks** korraldada neid probleeme käsitlevaid noorteüritusi, teha vajalik info kõigi noorte jaoks kättesaadavaks, kasutades selleks mitmesuguste organisatsioonide ja fondide kogemusi ning abi, levitada temaatilisi infomaterjale.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine			45 000	1 000 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				550 000	

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			45 000	450 000	
Teised olulised investeeringuobjektid					
V.Majakovski 7 hoone territoorium heakorrastamine					
Kaasaegse mööbli ja õpivahendite soetamine (V. Majakovsi 7)					
Universaalse ajaveetmise keskuse rajamine					

3.7. Kultuur

Eesmärgid

- Sillamäe on mitmekultuuriline linn, kus on esindatud erinevad rahvused, kultuurid ja traditsioonid. Kultuuritegevus toetub tolerantsusele, üldinimlikel väärtustel ja üksteise austusel.
- Sillamäe üritused on huvitavad ja atraktiivsed, Sillamäe kollektiivid on tuntud ja hea kunstilise tasemega.
- Sillamäe on turistidele atraktiivne.
- Kohaliku omaalgatuse aktiivsus ja arenenud seltsiliikumine on aluseks tugevale kodanikuühiskonnale.

Indikaatorid: linna kultuuriasutuste (muuseum, raamatukogu, kultuurikeskus) külastatavus, linna kultuurürituste vaatajate arv.

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada taidluskollektiivide ja rahvuskultuuriühingute tegevust.**
2. **Tähtsustada kodukandi kultuuri ja ajaloo uurimist, Sillamäe Muuseumi ning muuseumi- ja kunstifondi kogude täiendamist.** Toetada muuseumipedagoogika arendust kodukoha tundmaõppimisel ja muuseumitundide korraldamist koolieelsetele lasteasutustele ja üldhariduskoolidele.
3. **Arendada olemasolevat kultuuritegevuse infrastruktuuri.** Toetada Sillamäe Kultuurikeskuse, Sillamäe Raamatukogu ning huvikoolide ja -keskuste tegevust ja arengut. Renoveerida Sillamäe Muusikakooli ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei hoone, korrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond. Jäädvustada tuntud isikute seost linnaga (nt püstitada mälestusmärk Pavlovi maja kohal või paigaldada linna Ak. I. Pavlovi nimega pink). Varustada Raamatukogu kaasaegse IT-tehnikaga,

toetada Raamatukogu töö jätkamist kaasaegsetele nõuetele vastavas hoones. Linna kultuuri säilitamiseks ja eksponeerimiseks on vaja välja arendada Sillamäe Muuseumi ekspositsioon. Renoveerida Sillamäe Muuseumi hoone ja heakorrastada territoorium, paigaldada ekspositsioonide tarvis kaasaegsed seadmed ja mööbel. Varustada kultuuriasutused Wi-Fi-ga. Soetada muuseumi kogudesse uusi eksponaate, suurendada nõukogude perioodi kajastavat ekspositsiooni, laiendada muuseumi tegevuse arendamine. Prioriteetseks tegevuseks on Sillamäe Kultuurikeskuse temaatilise muuseumi tegevuse arendamine. Arendada välja turistide liikumisteed (viidastamine, sh interneti kasutamise võimalus raamatukogus, infotahvlid, parkimis- ja puhkekohad, vaatekohad ja –platvormid, linna kaunistamine (sh grafiti abil) jm), ajalooliste objektide väljaarendamine turismitoodeteks – skulptuuride taastamine Mere pst ja linnapargis, teiste taeiste ja väikevormide loomine ning mere teemat esiletõstmine. Keskenduda turismi korraldamisel linna eripäradele ning parandada elukeskkonna, võttes arvesse linna tugevaid ja nõrku külgi. Linna miljööväärtuse tõstmiseks tuleb rekonstrueerida linna keskväljak koos Kultuurikeskuse ümbrusega, panustada Sõrke jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorda, avaliku linnaruumi haljastus teostada haljastusprojektide alusel, heakorrastada muuseumi territoorium ning hoida linna rannaala korras. Linna atraktiivsuse ja unikaalsuse esiletõstmine kunsti- ja kultuuritegevuste kaudu. Turismi arengu seisukohast on oluline pidevalt uuendada linnaga seotud infot, sh linna veebilehel ja veebilehtedel ning aktiivselt reklaamida linna.

4. **Lua uusi kultuuritegevuseks sobilikke paiku.** Renoveerida huvikoolide ja –keskuste hooned, heakorrastada territoorium ja kaasajastada õpikeskkond, pöörates erilist tähelepanu optimaalsele ruumikasutusele. Projekteerida rannaparki vabaõhulava.
5. **Kujundada linna traditsiooniliste kõrgetasemeliste festivalide, kontsertide ja kultuurisündmuste kultuurikalender,** mille raames korraldatakse linnas linna- ja merepäevad, rahvusvaheline festival “Jazz Time”, muuseumiöö, noortekonkurss “Elav klassika”, tantsufestival “Stiilivisioon”, rahvakultuuripäevad “Läänemere kultuurisillad”, suured talvemängud, Muinastulede öö, teatrifestival “Ljubitelivõ”, vastlapidu, emakeelepäev, Eesti Vabariigi iseseisvuspäeva kontsert-aktus, lastekaitsepäev, jaanipäev, õpetajate päev, romansiõhtu kultuurikeskuse salongis. Jätkatakse ühisprojekti Eesti Kontserdiga “7 linna muusikafestival” raames jne.

- 6. Süvendada kultuurialast koostööd**, osaledes rahvusvahelistes liikumistes, ühingutes, assotsiatsioonides ja projektides ning viies sõpruslinnadega ellu ühiseid projekte. Tugevdada sidemeid kunstikollektiivide vahel nii Eestis kui ka väljaspool. Toetada tegevusi, mis aitavad kaasa erinevate ühiskonnagruppide lõimumisele.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ümbritseva territooriumi heakorrastus	548 966				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	548 966				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - infotahvlite soetamine ja paigaldamine	11 740				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	11 740				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ripplühtri paigaldusseadme renoveerimine	7 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 000				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - välistreppide remont	18 600				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 600				
Sillamäe muuseumi maa-ala heakorrastamine				630 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				530 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				100 000	
Teised olulised investeeringuobjektid					
Raamatukogu töö arendamine kaasaegsele nõuetele vastavas hoones					
Raamatukogu varustamine kaasaegse IT-tehnikaga					
Mälestusmärgi püstitamine Pavlovi maja kohal					
Muuseumi hoone renoveerimine					
Sillamäe Muuseumi maa-ala heakorrastamine					
Muuseumi varustamine kaasaegsete seadmetega ja mööbliga					
Muuseumi kogudesse uusi eksponaate soetamine					
Vabaõhulava projekteerimine					
Sõrke jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorrastus					
Avaliku linnaruumi haljastuse teostamine haljastusprojektide alusel					

3.8. Sport ja tervisedendus

Eesmärgid

- Sporti ja tervist väärtustav elanikkond, laialdane kaasatus terviselikumisse.
- Linna spordibaasid ja tegutsevad spordiklubid pakuvad elanikele mitmekesiseid võimalusi spordiga tegelemiseks.
- Suurendada tervislikke eluviise järgivate inimeste arvu.
- Parandada sportimisvõimaluste kättesaadavust.
- Tõsta inimeste teadlikkust tervislikest eluviisidest.

Indikaatorid: spordiklubides tegutsevate inimeste arv (osakaal elanikkonnast), spordiüritustest osavõtjate arv

Peamised tegevusvajadused:

1. **Toetada sportlike eluviiside propageerimist linnas, tervise- ja harrastusspordi arendamist ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamist.** Tervise- ja harrastusspordi arendamine linnas aitab kaasa linnaelanike vaba aja veetmise võimaluste laienemisele, aitab hoida linnaelanike tervist ja füüsilist vormi. Linna haridusasutustes tervisespordi arendamisel on esmatähtis äratada huvi sportliku tegevuse vastu ning propageerida tervislikke eluviise. Nende eesmärkide saavutamiseks on vaja heal tasemel läbi viia ühiseid spordi- ja tervisepäevi, kaasates tuntud sportlasi. Spordikompleksi Kalev baasil luua tervisespordi rühmi. Luua puuetega inimestele võimalused sportimiseks. Näha ette kasesalu ja nõmmemetsa (terviserajalt ida suunas) sportimisvõimaluste arendamist (sh terviserada, kai ning Veespordi- ja Seikluskeskuse rajamine Sõtke jõe kaldal) ja vaba aja veetmise võimalused (nt seikluspargi rajamine linna kirdeosas)
2. **Toetada aktiivse spordi- ja terviselikumise edasiseks arendamiseks olemasolevate spordiklubide tegevust.** Võttes arvesse Sillamäel olemasolevaid spordirajatisi, vastava kvalifikatsiooniga treenerite olemasolu, harrastajate arvu ja sportlikke saavutusi, toetada järgmisi spordialasid: ujumine, kergejõustik, jalgpall, suusatamine, korvpall, poks, male, iluvõimlemine, tennis, lauatenis, võitluskunstud.

Täiendavalt toetada silmapaistvaid tulemusi saavutanud Sillamäe sportlasi ja meeskondi. Spordi arendamise seisukohast on oluline ka arendada uusi spordialasid.

3. **Kaasajastada spordirajatisi.** Jätkata spordikompleksi renoveerimist, korrastada haridusasutuste spordiväljakuid, arendada avalikke spordi- ja mänguväljakuid, rajada linna jalgratta- ja terviseradasid ning multifunktsionaalseid spordiväljakuid. Rajada talveajaks lisaks olemasolevale hokiväljakule veel üks hokiväljak, hokit harrastavatele täiskasvanutele ja mängijate treenimiseks. Aidata spordi- ja lasteväljakutel turvalisusele kaasa sh kaamerate paigaldamise kaudu. Prioriteetseks tegevuseks on Sillamäe Spordikompleksi Kalev jätkuv renoveerimine sh staadioni rekonstrueerimine, kunstmurukatte asendamine jälgpalliväljakul, koostöös Eesti Jalgpalli Liiduga soodustada kaasaegse ja nõuetele vastava esindusstaadioni rajamist, kergejõustiku maneeži renoveerimist ning välirajatiste ehitust (universaalse mänguväljaku rajamine spordikompleksi läheduses). Renoveerimist vajab ka aadressil Tškalovi 25 asuv jalgpalliväljak. Jalgpalli miniväljakud planeerida iga kooli juurde (kokku 4), Sillamäe Gümnaasiumi kõrval on vajalik rekonstrueerida korvpalliväljak. Mitmekesisitada Sillamäe Spordikompleksi Kalev poolt pakutavaid teenuseid. Koos sihtasutusega Eesti Terviserajad ja Narva-Jõesuu linnaga rajada Sillamäe-Sinimäe terviseraja lõik endise Vaivara valla territooriumil. Spordi infrastruktuuri arendus ja kasutamismugavuse suurendamine riietusruumide, duširuumide ja spordivarustuse laenutusteenuste abil.
4. **Teha igakülgset spordi- ja tervisedenduslikku koostööd maakondlikul, üleriigilisel ja rahvusvahelisel tasemel.** Spordi arengu seisukohalt on tähtis koostöö teiste omavalitsustega ühiste ürituste läbiviimisel. Toetada regionaalsete, üleriigiliste ja rahvusvaheliste ürituste läbiviimisest Sillamäe spordibaasides ja linna haldusterritooriumil, elavdades sellega kohaliku spordielu ja kasvatades see läbi Sillamäe linna tuntust.
5. **Anda linnaelanikele rohkem informatsiooni tervislikust eluviisist.** Kasutada erinevaid veebilehti (linna koduleht, noorteportaalid jms) ja meediat jagamaks inimestele infot tervislikest eluviisidest. Rahvaspordi edendamine ning linnaelanike aktiivsuse tõstmine, pakkudes rohkem iseseisvust elanikele, MTÜ-dele ja seltsidele ürituste korraldamisel.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
-----------------------	------	------	------	------	------

Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutusala Päästeameti ettekirjutuse täitmine	210 584	190 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	210 584	190 000			
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadion	48 556	900 000	1 000 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>		400 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	48 556	500 000	1 000 000		
Terviseraja vabaõhu-jõusaali uuendamine	20 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Spordikompleksi renoveerimine					
Multifunktsionaalsete spordiväljakute rajamine					
Kunstmurukatte asendamine jalgpalliväljakul					
Gümnaasiumi korvpalliväljaku rajamine					
Spordi infrastruktuuri arendamine					

3.9. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

Eesmärgid

- Tagada kättesaadavad ja kvaliteetsed sotsiaalteenused.
- Inimeste (sh laste) sotsiaalne toimetulek ja areng on tagatud sotsiaalteenuste ja –toetuse osutamise kaudu.
- Lapse õiguste ja heaolu tagavad põhimõtted on järgitud.
- Elu-, õpi- ja töökeskkonnast tulenevad terviseriskid on vähenenud.
- Elanikkonna kehaline aktiivsus on suurenenud, toitumine on muutunud tasakaalustatumaks ja riskikäitumine on vähenenud.
- Kõikidele abivajajatele on kindlustatud kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavus.
- On tagatud asjakohane ja kõrge kvaliteediga sotsiaalteenuste kättesaadavus erinevatele sihtrühmadele.

Indikaatorid: teenuseid saadud klientide arv, toimetulekutoetuse saajate arv, toimetulekutoetuse väljamaksete suurus aastas, Sillamäe linnaelurve sotsiaalvaldkonna

kulude osakaal %, töötuse määr ja pikaajaliste töötute arv, sotsiaaltoetuste ja –teenuste arv, klientide tagasiside, kvalifitseeritud töötajate arv (vastav kutse tase).

Peamised tegevusvajadused:

1. Luua ennetusele ja rehabilitatsioonile suunatud sotsiaalhoolekandesüsteem.

Eelistada ennetavaid tegevusi (toimetuleku toetamise ennetamiseks ettevõtluse alustamise või töötamise toetamine, võimaluste loomine osalemiseks täiend- ja ümberõppes, osalemiseks tööhõiveprojektides). Arendada riskigruppidega tehtavat ennetavat tööd. Osaleda töötute hõiveprogrammides ja teha aktiivset koostööd töötukassa, koolitajate ja tööandjatega pikaajalise töötuse minimiseerimiseks ning pöörata tähelepanu tervise propageerimisele ja tervislike eluviiside soodustamisele. Toetada noorte rehabilitatsiooni- ja sotsialiseerumiskeskuse loomist.

2. Toetada olemasolevaid ja vajadusel arendada uusi teenuseid, mis vastavad

ühiskonna muutustele ja tagavad elanikele lisaks seaduses nõutud kohustuslikele teenustele täiendavad ja paremad võimalused. Arendada kohaliku tasandi sotsiaalset infrastruktuuri, sh teenuste arendamine pensionäridele. Kasutada võimalusi struktuurifondidest toetuste saamiseks. Luua Sihtasutuse Sillamäe Haigla baasil esmatasandi tervisekeskus, mis tagaks oma linna elanikele lisaks perearstiabi ja –õe teenustele ka teised esmatasandi põhiteenused vajaliku regulaarsusega. Tagada erakorralise meditsiini ja vältimatu arstiabi kättesaadavus linnas. Hoolekandeesutuse „Sügis“ hoone baasil Geoloogia tn. 18 multifunktsionaalse sotsiaalhoolekande keskuse väljaarendamine ning vajadusel uute sotsiaal- ja hoolekandeteenuste arendamine. Esimesel ja teisel korrusel olemasolevates vabades ruumides korraldada dementsete päevakeskus ja pansionaat nii koduelu tingimustega kui üldhooldusteenuse osutamine, sh ööpäevaringne, päevane ja intervallhooldus. Pakkuda elanikele soodsa hinnaga nõustamisteenuseid linnas, sh perenõustamine, pereteraapia, perejurist, lapsevanemate koolitused jm. Soodustada sotsiaal- ja meditsiinitöötajate täienduskoolitusel osalemist, mis toob linna uued teenused ilma täiendava tööjõu sissetoomiseta.

3. Parandada sotsiaalteenuste kättesaadavust linnas. Töötada välja teenuste tagasiside ja kvaliteedi hindamisinstrumente.

4. Laiendada sotsiaalteenuste osutajate võrku. Toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja huvialaühenduste tegevust ning luua inimeste omaalgatust ja sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond. Jätkata sotsiaalteenuste osutamist ja arendamist linna

sotsiaalhoolekandeesutuste poolt. Toetada SA Sillamäe Haigla tegevust hooldusteenuste osutamisel. Kaasajastada Laste Hoolekande Asutust Lootus. Renoveerida Hoolekandeesutuse „Sügis“ hoone ruumid. Toetada eakate ja erivajadustega inimeste päevakeskuse tegevust. Toetada riskigruppidega tegelevate mittetulundusühingute tegevust. Ühiskondlike ehitiste ehitamisel ja renoveerimisel tagada spetsiaalsed juurdepääsud erivajadustega inimestele ning lastevankritega inimestele. Uute objektide rajamisel tagada universaalse disaini põhimõtteid. Teha koostööd antud valdkonnas tegutsevate organisatsioonidega. Kaasata ja delegeerida rohkem teenuseid teiste teenusepakkujatele, professionaalsetele teenuseosutajatele ja koostööpartneritele (MTÜ, OÜ, vabatahtlikud). Arendada koostööd naaberomavalitsustega. KOV sotsiaalvaldkonna strateegia töögrupi moodustamine ja pidevate koostumiste korraldamine. Elanike kaasamine sotsiaalteenuste arendamisse ettepanekute esitamise kaudu

5. **Panustada pere ja laste sotsiaalkaitsele.** Toetada peresid seoses lapse sünniga ja kooli minekuga. Toetada vähekindlustatud lastega peresid. Toetada asenduhoolusteenuse arendamisega seonduvaid projekte. Viia lõpule Laste ja perede heaoluprofiili koostamine. Laste ja perede heaolu tagamiseks rakendada laste riskikäitumise vältimisele ja tervise hoidmisele suunatud ennetustegevusi; toetada positiivset vanemlust; tagada hariduse omandamist toetavate teenuste kättesaadavust; luua abivajavatele lastele tingimused probleemidega toimetulekuks; tagada laste ja perede heaoluga tegelevate spetsialistide kvalifitseeritus ja juhtumispõhise koostöö toimimine. Soodustada koostööd linna kõigi institutsioonidega (õppe-, meditsiini-, huviasutused jne) tagamaks operatiivne teavitustöö koolides ning abivajavast lapsest teavitamine. Uuendada Terviseprofiili ja taoteda TAI toetuste.
6. **Toetada erivajadustega inimesi, pensionäre ja vähekindlustatud linnaelanikke.** Kaasata erivajadustega inimesi ja eakaid igapäevaellu, toetada nende iseseisvust ja huvitegevust. Luua erivajadustega inimestele võimalusi igapäevaelus toimetulekuks, õppimiseks ja arendamiseks. Jätkuvalt toetada linna ühistranspordi- ja samuti saunateenust. Saavutada valmisolek sotsiaaltoetuste osutamiseks kriisiolukorda sattunud linlastele. Luua erivajadustega õpilastele võimalused õppeks (sh liftid, kaldteed jmt). Kohaldada linna infrastruktuuri erivajadustega inimestele, tagades ligipääsud linna asutustesse ning turvaline ja ohutu liikumine linna tänavatel. Uute objektide rajamisel tagada universaalse disaini põhimõtteid. Pensionäride päevakeskuse töö võialdamine kaasaegsele nõuetele vastavas hoones, tagades

pensionäride võimaluse osaleda nt Raamatukogu üritustes ning korraldada ühistegevusi. Rakendada munitsipaalse ja sotsiaalse eluasemepoliitika meetmeid: sotsiaalpindade kaasajastamine, kahanev planeering sh sotsiaalsete probleemidega majade elanike hajutamine.

7. **Jätakuvalt tegeleda sõltuvushäirete probleemi ennetuse ja tagajärgedega.** Sõltuvushäiretega inimeste rehabilitatsiooniteenuste ja nõustamise toetamine.
8. **Soodustada esmatasandi tervishoiuteenuste, kiirabi ja hooldusravi osutamist linnas.** Peame oluliseks ambulatoorset meditsiiniabi ning –taastusravi kättesaadavust ja õdede koduhoolduse arengut. Toetada Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimist ja kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamist. Tööda välja uute töötajate värbamisstrateegia.
9. **Tagada tervisege seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele** nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme. Parandada teavitustööd ja infovahetust elanikega. Laiendada kasutatavaid infoallikaid (koduleht, perearstikeskused, hooletkandeaasutused, ajaleht, kohalik TV käsiraamat, äpp). Korraldada koostööd vabaühenduste ja vabatahtlikega.
10. **Arendada sotsiaalse valdkonna tehnilist baasi, sh panustada taristu ja tehnoloogia arendusse.** Toetada IT-süsteemide arendust ja kasutuselevõttu, teenusemajade ja sotsiaalmajade taristu uuendamist. Kaasata rohkem investeeringuid ning rohkem osaleda sotsiaalprojektides. Sotsiaalvaldkonna arenguspetsialisti töökoha loomine. Tagada tasakaalus sotsiaalteenuste eelarvet. Tagada sotsiaalvaldkonna eelarve pidevat osakaalu kasvu linna eelarve kuludes. Panustada sotsiaaltöötajate professionaalse tase arendamisse, sh korraldada ja toetada täiendõppekoolitusi ja ümberõppeprogramme. Soodustada sotsiaal- ja meditsiinitöötajate täienduskoolitusel osalemist, mis toob linna uued teenused ilma täiendava tööjõu sissetoomiseta. Töötada välja töötajate motivatsioonipaketid, muuta tööprotsesse töötajasõbralikumaks ja efektiivsemaks. Teha koostööd koolituse ja ümberõppe osas koostööpartneritega, sh Ida-Viru Kutsehariduskeskus ja Eesti Töötukassa.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Hooletkandeaasutus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine	1 143 460				

sh toetuse arvelt	630 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	513 460				
Laste Hoolekande Asutus Lootus hoone rekonstrueerimistööd	200 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	200 000				
Teised olulised investeeringuobjektid					
Esmatasandi tervisekeskuse loomine					
Avalike asutuste ligipääsetavuse tagamine – liftid, kaldteed, käsipuud, invatualetid, jmt kohandus					
Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimise toetamine					
Sihtasutuse Sillamäe Haigla kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamise toetamine					
Pensionäride keskuse arendamine kaasaegsele nõuetele vastavas hoones					
Dementsete inimeste päevakeskuse teenuse arendamine					

3.10. Turvalisus

Eesmärgid

- Vähenenud kuritegevus ja avaliku korra rikkumised.
- Keskkonnariskide maandatus ja valmisolek ohuolukordadeks.
- Teadvustada liikluskultuuri turvalisuse tagamiseks.

Indikaatorid: süütegude arv, sh kuriteod, sh isikuvastased süüteod, liiklusõnnetuste arv

Peamised tegevusvajadused:

1. Tõhustada üldsuse kaasamist kuritegude ennetamisse ning omandi kaitsmisse. Arendada ja korraldada naabrivalve süsteemi.
2. Tugevdada koostööd korrakaitseorganitega. Vahetada õiguskorralast informatsiooni Ida Politseiprefektuuriga ning tagada linnaruumi heakord ja avalike kohtade hea jälgitavus.
3. Juurutada kriminaalpreventsiooni üldiseid põhimõtteid omavalitsuse tegevusse. Analüüsida kuritegevusega seotud probleeme ja arvestada analüüsi tulemustega planeeringute tegemisel. Analüüsida suuremate massiürituste läbiviimisel turvalisuse ja parkimise jälgimisega seotud küsimusi ning arvestada nendega järgnevate ürituste läbiviimisel. Sõlmida turvafirmadega lepingud linnavara kaitseks.

4. **Suurendada turvalisust avalikes kohtades ja tänavatel.** Paigaldada linna tänavatele ning hallatavate asutuste õuedes turvakaamerad ja ühendada need ühtsesse videovalve süsteemi. Teha koostööd Politsei- ja Piirivalveametiga turvakaamerate paigaldamise osas. Fikseerida kasutusea hooned ning tagada nende järelvalvega omanike kohustuste täitmine.
5. **Parandada valmisolekut ohuolukordadega toimetulekuks.** Sadam, nafta-, keemia- ja gaasiterminaalid ja ohtlike ainete käitlemine suurendavad oluliselt ohuriske. Turistide arvu märkimisväärne suurenemine ja reisisadama laienemine võivad põhjustavad ka kuritegevuse kasvu. Nimetatud riskide maandamiseks on vaja arendada asjaomaseid struktuure, varustada need vajaliku tehnikaga ning täiendada varajase hoiatuse süsteemi.
6. **Suurendada liiklusohutust linna tänavatel ja maanteel.** Paigaldada täiendavalt liiklusmärke, rekonstrueerida teid ja ristmikke.
7. **Vähendada õnnetusjuhtumite riske.** Tagada tuleohutusnõuete täitmine laste-, tervishoiu- ja ühiskondlikes asutustes. Elanikkonda pidevalt päästealaselt teavitada. Korraldada vastavasisulisi üritusi (helkurite kasutamine, liikluseeskirjade täitmine jne).
8. **Tõsta hädaolukordadeks valmisolekut.** Arvestada riskianalüüsi linna planeerimisel. Koostada linna hädaolukorra lahendamise plaan, millega tagada ka hädaolukorras vajalikud ressursid. Korraldada hädaolukordade vältimise ja kriisireguleerimisalase õppusi, koolitust ning selgitustööd. Korraldada koolides ja ühiskondlikes asutustes regulaarselt evakuatsiooniõppusi. Tellida suvehooajaks turva- ja päästeteenus veekogude randa.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Teised olulised investeeringuobjektid					
Turvakaamerate paigaldamine ja ühtsesse videovalve süsteemi ühendamine					
Varajase hoiatuse süsteemi täiendamine					
Vajadusel täiendavate liiklusmärgi paigaldamine					
Linna kriisireguleerimisplaani koostamine					
Turva- ja päästeteenuse veekogude randa suvehooajaks tellimine					

3.11. Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed

Eesmärgid

- Tulemuslik koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega ja sõpruslinnadega.
- Regionaalne areng koostöös teiste omavalitsusüksustega, era- ja kolmanda sektoriga.
- Olemasolevate kommunikatsioonikanalite arendamine.

Indikaatorid: rahvusvahelistes/kohalikes projektides ja rahvusvahelistel/kohalikel üritustel osalemine (arv/aastas), sotsiaalmeediakanalite jälgijate arvu muutus

Peamised tegevusvajadused:

1. **Jätkata koostööd Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade Liidu ja naaberomavalitsusüksustega** oma ühiste huvide väljendamiseks, esindamiseks ja kaitsmiseks riigi ja Euroopa tasemel. Koostöös Narva, Narva-Jõesuu ja Toila omavalitsustega vajavad lahendamist samuti mitmed linnastu sotsiaalmajandusliku arenguga seonduvad küsimused - ühistransport, arstiabi ja korrakaitse, samuti jäätmekäitluse korraldamine, ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamine, mereäärse ranna-ala korrastamine ja turismi-alaste marsruutide koostamine ning teenuste osutamine, kalmistu haldamine.
2. **Jätkata organisatoorset tegevust vabatsiooni idee realiseerimisel.**
3. **Teha avalike teenuste parimaks osutamiseks koostööd eraettevõtete ja mittetulundusühingutega.** Tellida ka edaspidi mitmeid teenuseid - eriti sotsiaalteenuseid - mittetulundusühingutelt, ühendades nii linnakodanike initsiatiivi linna vajaduste rahuldamisega. Soodustada Sillamäe linnas tegutsevate MTÜ-de osalemist täiendkoolitustel liikmete kvalifikatsiooni tõstmiseks.
4. **Osaleda rahvusvahelises koostöös.** Üheks prioriteediks rahvusvahelises koostöös on transpordiühenduste areng Läänemere regioonis, samuti Via Hanseatica ja Vene Föderatsiooni suunal. Linna tutvustamiseks ja turundamiseks on kavas korraldada linna tutvustavaid sihtkampaaniad, mis on suunatud konkreetsetele sihtregioonidele ja sihtrühmadele. Sillamäe teadvustamiseks nii Eestis kui rahvusvaheliselt on tähtis välja töötada ja arendada tegevusvaldkond (näiteks keskkonnakaitse) ja linna omapära väljatoov tunnus (arhitektuur, sõjatööstus, nõukogude aja pärand). Tööstusalade ning

sadama ja turismi, samuti nende valdkondadega seonduva (näiteks keskkonnakaitse) arendada Sillamäe koostööd Kotka linna ja Hamina regioonis.

5. **Korraldada ettevõtlus- ja elukeskkonda tutvustava teabe levikut.** Luua linna ettevõtlusressursside kohta linna investeerimispass. Viia läbi ettevõtlus- ja arenguseminare. Vajalik on Sillamäe tutvustamine ja teabe edastamine erinevate kultuuri-, spordi- ja teiste ürituste kohta, anda välja ja levitada linna tutvustavaid trükiseid, viia läbi kokkusaamisi teiste linnade ettevõtjatega ning ettevõtluse arendamisega tegelevate organisatsioonidega.
6. **Muuta avalike teenuste informatsioon linnaelanike tarvis kättesaadavamaks ja vähendada bürokraatiat.** Täiustada linna ja linna asutuste interneti kodulehekülgi, parandada infolevi ja linnaametnike klienditeeninduse kvaliteeti.
7. **Arendada olemasolevaid kommunikatsioonikanalid.** Elavdada linnatelevisiooni ja linna Instagrami konto. Pidevalt tegeleda kommunikatsiooni strateegilise planeerimisega.
8. **ISO 9001:2008 nõuetele toetuva kvaliteedisüsteemi juurutamine Sillamäe Linnavalitsuses,** võimalusel taotleda sellekohast sertifikaati (edaspidi ISO 9004:2009). Edukaks olemiseks peab iga organisatsioon olema suunatud ja ohjatud süstemaatilisel ning läbipaistval moel. Kvaliteedisüsteem peaks hõlmama kõiki tegevusi ja protsesse, mis võivad mõjutada omavalitsuse võimet rahuldada kodanike ja teiste osapoolte nõudeid.
9. **Tagada linna ametiasutuste ja hallatavate asutuste töötajatele konkurentsivõimelised töötingimused.** Avaliku teenuse kvaliteedi tagamiseks on oluline jälgida omavalitsuse teenistujate ja töötajate palgataset, et tagada kvalifitseeritud tööjõud.
10. **Jätkata koostööd sõpruslinnadega.** Sillamäe linn jätkab koostööd sõpruslinnadega nii Eestis kui ka väljaspool:
 - Nokia (Soome) – koostöö hariduse, tervishoiu, kultuuri, spordi, ökoloogia, sotsiaalsfääri vallas vastavate valdkondade, kunstikollektiivide osavõtt pidustustest, juhtivate spetsialistide delegatsioonide vahetamine.
 - Havre de Grace (USA Marylandi osariik) – kontaktid toimuvad linnavalitsuste kirjavahetuse ja mõlema linna metodisti kirikute tasemel, planeeritakse sõlmida noortevahelisi kontakte, linnade kunstikollektiivide, ametnike vahetust, ärikontaktide arendamist.

- Bützow (Saksamaa) – kutsehariduse, kultuuri, turismi, sotsiaalsfääri ja noorsooliikumise vallas.
- Jaroslavli oblasti Nekrassovi munitsipaalringkond (Venemaa) – kaubandus-majanduslik koostöö, kultuurialane koostöö, delegatsioonide vahetamine.
- Leningradi oblasti Kingissepa munitsipaalringkond (Venemaa) – ettevõtlusalane koostöö Sillamäe vabatsiooni võimalusi arvestades.
- Kärkla – ühiste kultuuriürituste ja näituste korraldamine.
- Brovarõ linn (Ukraina Vabariik, Kiievi oblast) – majanduse, kultuuri ja ühiskondliku tegevuse valdkonnad.
- Mstislavl (Valgevene) - kultuurialane koostöö.

11. Lisaks sõpruslinnadele jätkata koostööd partneromavalitsustega:

- Kümenlaakso regioon (Soome) – teostatud projekt ettevõtlusega alustajate nõustamiseks ja Sillamäe ümbritseva keskkonna arendamiseks, edasine koostöö sadama ehitamisel ja teenindamisel ja Sillamäe ettevõtluses.
- Kotka (Soome) – kutsealane koostöö, võimalikud ka teised koostöövormid: logistika, sadamad, turism, teenindus, metalli- ja puidutöötlemine.

Valdkonna suurimad investeeringud:

Investeeringuobjektid	2021	2022	2023	2024	2025
Teised olulised investeeringuobjektid					
Transpordiühenduste arendamine Läänemere regioonis					

4. SILLAMÄE LINNA EELARVESTRATEEGIA

Eelarvestrateegia on koostatud arengukava osana arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel ja investeeringuprojektide kavandamisel.

Linna eelarvestrateegia koostamise peamiseks eesmärgiks on tagada keskpikas perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, mis tagaks linna tervikliku ja tasakaaluka arengu. Eelarvestrateegia hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat. Keskpika planeerimishorisondi juurutamise üldiseks eesmärgiks on suurendada eelarveprotsessi stabiilsust, tagada vahendite sihipärasem arenguprojektidesse suunamine, vahendite parem likviidsus ja rahastatavate tegevuste jätkusuutlikkus ning eelarveprotsessi läbipaistvus.

Linna eelarvepoliitika põhieesmärgid on tasakaalustatud eelarve ja eelarve ülejäägis hoidmine. Prioriteetideks on linnale seadustega pandud kohustuste täitmine ja sõlmitud lepingute järgi linnale võetud kohustuste täitmine, Euroopa Liidu struktuurifondide toetuse ning teiste toetuste kaasamine investeeringuteks ja muudeks projektideks.

Sillamäe eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Sillamäe arengukavas toodud prioriteedid, valdkondlikud ja linna asutuste arengukavad ning majandusarengu prognoosid aastani 2024.

Sillamäe linna konkreetsete arendustegevuste kavandamisel ja elluviimisel valdkondade kaupa on arvestatud kohaliku omavalitsuse kulude klassifikaatorist tegevusalade järgi¹² (01 Üldised valitsussektori teenused, 04 Majandus, 05 Keskkonnakaitse, 08 Vaba aeg, Kultuur ja religioon, 09 Haridus, 10 Sotsiaalne kaitse), et tegevused oleksid seostatavad eelarvestrateegia, eelarve ning finantsarvestuse ja –aruandlusega.

4.1. Majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks

Kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks on toodud arengukava peatükis 1. Peamised näitajad, millest eelarvestrateegia

¹² Rahandusministri 11. 12. 2003 määruse nr 105 "Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend" järgi

koostamisel on lähtutud, kirjeldatakse muuhulgas Rahandusministeeriumi majandusprognoosides. Edasi on toodud väljävõted Euroopa Komisjoni 2021. a talvisest ja Eeti Panga majandusprognoosdest¹³:

1. Piirangute järkjärgulise vähendamise korral oodatakse Eestis 2020. aastal SKP 2,6%-list kasvu. 2022. aastal peaks taastumine hoogustuma ja SKP kasv peaks küündima 4%-ni. Kasvu mootorina nähakse peamiselt eratarbimist ja investeringuid, kuna majapidamiste rahaline olukord on jäänud vaatamata kriisile küllalt heaks. Inflatsioon, mis 2020. aastal oli korraks ka negatiivne ja aasta kokkuvõttes -0,6%, jääb tööturu madalseisust mõjutatuna 2021. aastal napilt üle 1% . 2022. aastal peaks aga inflatsioon tõusma üle 2% seoses eratarbimise kasvu ja kütuseaktsiisi tõusuga.
2. Eesti Panga värske majandusprognoosi järgi hakkab Eesti majandus kriisist taastuma 2021. aastal ja saavutab kriisieelse taseme juba järgmise aasta teises pooles. Samas on Eesti majanduse väljavaade ebakindel, sest vaatamata lootustandvatele vaktsiiniuudistele on pandeemia kulgu pea võimatu ette ennustada ja majanduse areng võib oodatust märkimisväärselt erineda.
3. 2020. aastal kahanes majandus 2,5%. See on palju pehmem langus, kui koroonakriisi puhkedes kardeti ning ühtlasi ka üks väiksemaid Euroopas. Suhteliselt väiksem tagasilöökk teeb kergemaks ka kriisist väljumise. Kui vaktsineerimine osutub edukaks ja viiruse levik saadakse järgmise aasta esimeses pooles kontrolli alla, hakkab majandus uue aasta teises kvartalis taas kasvama ja 2021. aasta majanduskasvuks kujuneb 2,9%.
4. Kuigi Eesti majanduslangus on seni olnud üks pehmemaid, on hõive vähenenud ulatuslikumalt kui enamikes teistes Euroopa riikides. Rahvusvahelises võrdluses paindlik tööturg võimaldas hõivel juba kevadsuvel uute oludega kiiremini kohaneda, mida kinnitab seegi, et töötasuhüvitise lõppemisele ei järgnenud ulatuslikku koondamislainet ning koondamiste arv ei kasvanud ka oktoobris-novembris. Tööpuuduse määr viiruse teise laine tõttu siiski mõnevõrra tõuseb ja tipneb 2021. aasta alguses pisut enam kui 10% juures, langedes 2023. aastaks 7% lähedale.
5. Põhiprognoosi kohaselt jääb eelarve puudujääki ka siis, kui majanduse maht on 2022. aastaks täielikult taastunud kriisieelselt prognoositud tasemele. Kõige tõenäolisema prognoosistsenaariumi järgi jõuab majandus enne kriisi prognoositud rajale tagasi 2022. aastal. Valitsus ei suuda aga eelarvet kehtiva riigieelarve strateegia kohaselt

¹³ 2021. a Rahandusministeeriumi majandusprognoosid ei ole seisuga märts 2021. a saadaval.

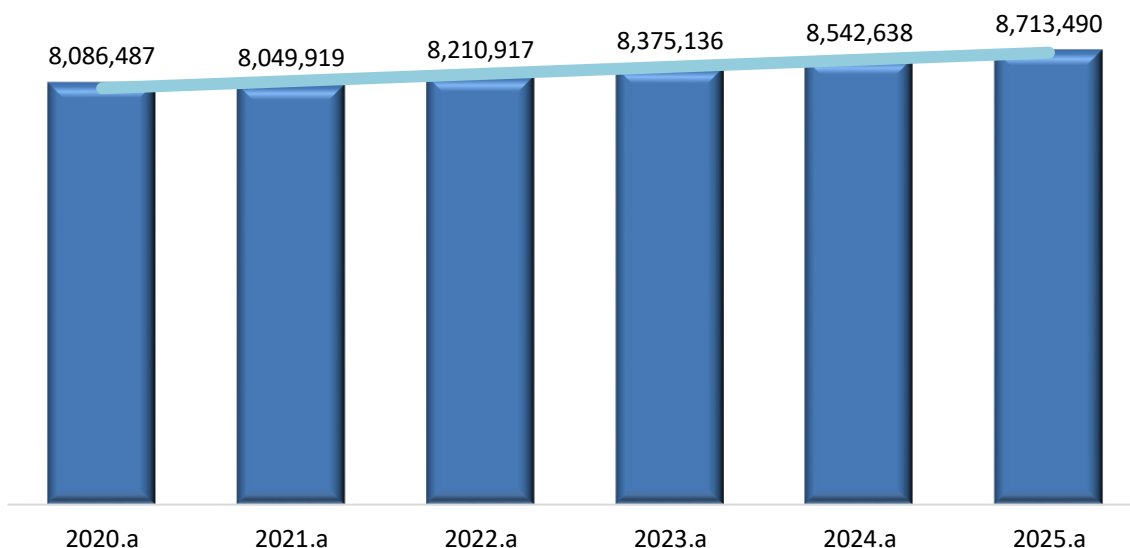
selleks ajaks tasakaalu viia. Seega on Eesti senise eelarvepoliitika säilides sunnitud valitsuse püsivate kulutuste ja investeeringute katmiseks võlakoorimat suurendama ka pärast kriisist taastumist.

6. Riigi võlakoorimuse piiramatut kasvu peatamine eeldab olulist suunamuutust eelarvepoliitikas. Valitsemissektori eelarve püsis struktuurses puudujäägis juba enne kriisi ja püsikulude tõus sotsiaaltoetuste näol hoiab eelarve struktuurses puudujäägis ka järgmistel aastatel. Selleks, et riigi võlakoorimust kestvalt ei kasvaks, peaksid riigi kulud edaspidi kasvama majanduskasvust aeglasemalt või tuleb suurendada maksukoormust.
7. Majanduse kiire tagasipõrge selle aasta kolmandas kvartalis tõendas, et piirangute kadudes on Eesti majandus võimeline kiiresti kosuma. Kui pandeemia allub peatsele vaksineerimisele, ei kahjusta koroonakriis majandust püsivalt ja majandus jõuab kriisieelselt prognoositud rajale tagasi 2022. aastal. Ettevõtetel on palju jõude seisvat ressursi ja ka pankade laenutingimused püsivad soodsad. Lisaks elavdavad prognoosiperioodil ajutiselt nõudlust ja seeläbi ka majandusaktiivsust ulatuslik eelarvestiimul ja kohustusliku teise pensionisamba kaotamise tagajärjel tarbimiseks kasutatavad säästud.
8. Statistikaameti andmete järgi oli 2020. aastal Sillamäe keskmine brutotulu ca 1 089 eurot, mis on Ida-Viru maakonna keskmisest (s.o ca 1 148 eurot) tunduvalt madalam. Saadud toetused sõltuvad riigi poliitikast ja rahastamisvõimalustest. Kaupade ja teenuste müügi ning muude tegevustulude osas tuleb seada eesmärgiks kultuuriasutuste omatulu kasv ning õpilaskohtade maksumuse korrigeerimine vastavalt tegelikele majanduskuludele, üüri- ja rendihindade korrigeerimine vastavalt sõlmitud lepingutele – seega arvestatakse selle tulu osas kasvu proportsionaalselt prognoositava majanduskasvuga.
9. Üha prioriteetsemaks muutub omatulude tõstmisele ning hallatavate asutuste töö optimeerimisele suunatud abinõude rakendamine, et leevendada survet linnaeelarvele.

Linna strateegilistest eesmärkidest lähtudes on koostatud linna eelarve tulude prognoos ja määratletud kavandatavate kulude ja investeeringute mahud ning linna laenustrateegia. Arvestades linna majandustegevuse suurt sõltuvust väliskeskkonna mõjust, uuendatakse strateegiat iga-aastaselt, et viia prognoosid kooskõlla üldiste muutustega Eesti majanduskeskkonnas.

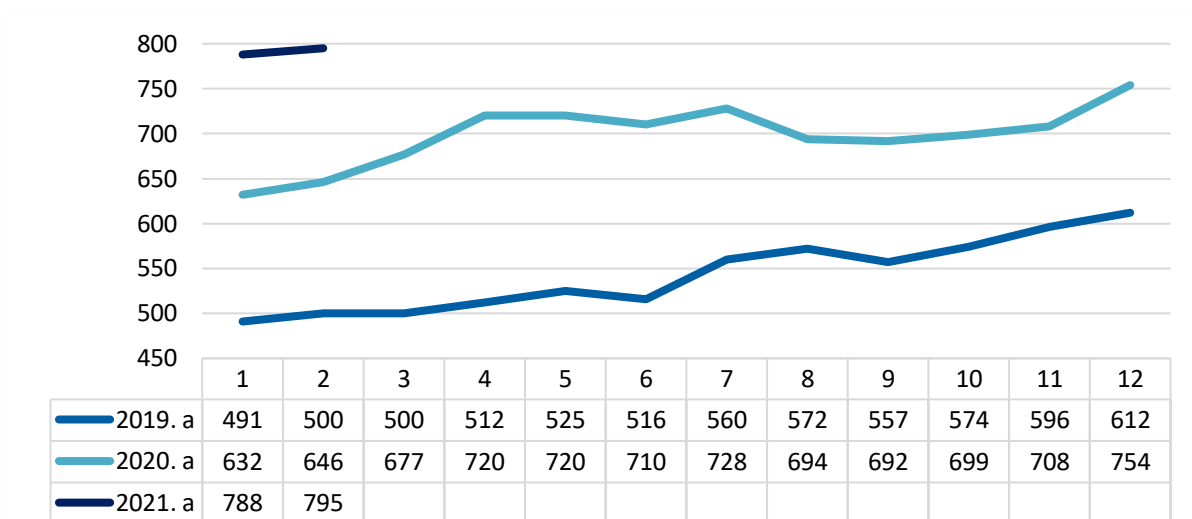
4.2. Tegelikud, kavandatud ja prognoositavad põhitegevuse tulud

Sillamäe linnale laekub alates 2020. a maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust.

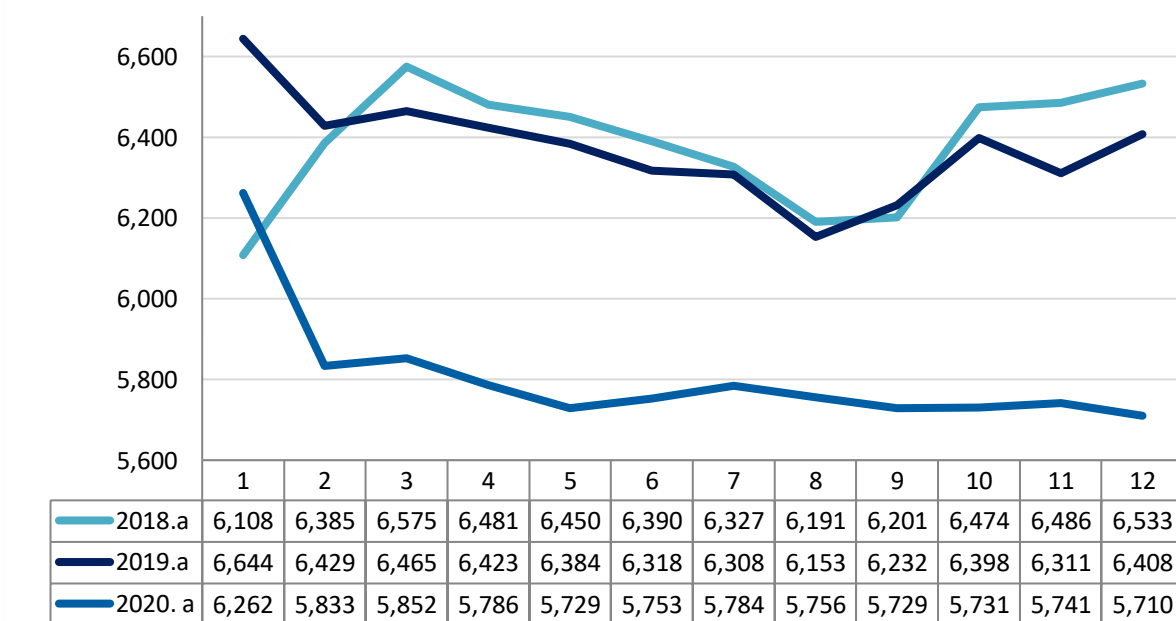
Joonis 4.2.1. Tulumaksu laekumine. Allikas: Sillamäe Linnavalitsuse rahandusosakond.

Tulumaksu laekumine 2020. aastal oli 642,9 eurot elaniku kohta. 2019. aastaga võrreldes kasvas laekumine 2,5 protsenti elaniku kohta. Linnaeelarvesse tulumaksu laekumist mõjutab töökohtade arv, millelt maks laekub ja töötute arv linnas. Maksu- ja Tolliameti andmetel töötajatega ettevõtete arv Sillamäe linnas 2020. aasta oktoobri kuu seisuga oli 308 (306–november 2019. a) ning keskmine brutotulu omavalitsuse territooriumil tegutsevates ettevõtetes oli 989 eurot kuus (896 – november 2019. a). Seisuga 01.02.2021 oli Sillamäe linnas ametlikult registreeritud 795 töötut, mis on tunduvalt suurem võrreldes kahe eelmise aastaga.

Joonis 4.2.2. Registreeritud töötud Sillamäel. Allikas: Töötukassa

Võib näha, et töötute arvu muutuse dünaamika 2020. ja 2021 aastatel ületab 2019. aasta näitajaid. Kuigi käimasolevad arengud loovad oluliselt uusi töökohti, väheneb tööealiste elanike arv, mis ei luba eelarvestrateegia perioodiks planeerida tulubaasi olulist suurenemist.

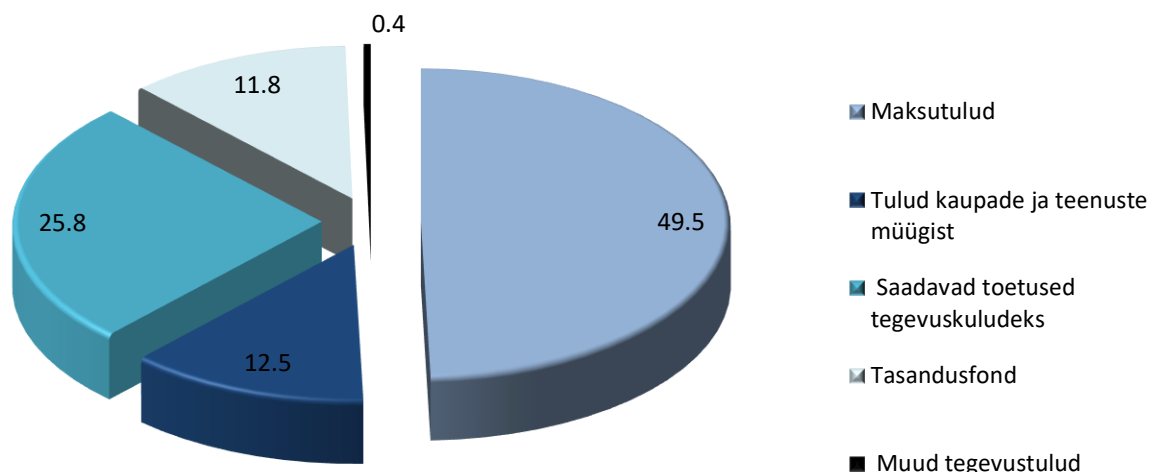
Joonis 4.2.3. Tulumaksukohustuslaste arv Sillamäel. Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Sillamäe linna tulubaasi olemasolev olukord ja kasvu prognoos

Tabel 4.2.1 Konsolideerimata KOV põhitegevuse tulud 2015-2020, €

Sillamäe linn	2015	2016	2017	2018	2019	2020
* Kaupade ja teenuste müük	1 424 494	1 524 035	1 719 288	1 864 505	1 862 867	1 983 286
* Maksutulud	6 976 048	6 927 320	7 199 272	7 807 765	8 331 847	8 181 446
* Saadud toetused	4 481 047	4 745 507	4 957 469	6 214 752	6 772 307	6 936 434
* Muud tegevustulud	55 715	53 937	104 282	65 686	59 093	96 942
Kokku	12 937 305	13 250 799	13 980 312	15 952 709	17 026 114	17 198 108

Allikas: Rahandusministeerium

Joonis 4.2.4. Põhitegevuse tulude struktuur 2021. aastal. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.2.2 Põhitegevuse tulude prognoos

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Maksutulud	8 165 419	8 321 417	8 485 636	8 648 138	8 818 990
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 119 583	2 219 500	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 363 147	6 520 509	6 761 576	7 040 234	7 040 234
Tasandusfond	1 993 910	2 045 509	2 131 576	2 290 234	2 290 234
Muud tegevustulud	62 350	65 000	65 000	65 000	65 000
Põhitegevuse tulud	16 710 499	17 126 426	17 562 212	18 003 372	18 174 224

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

- **Füüsilise isiku tulumaks** on linnaeelarve tulude peamiseks allikaks. Viimastel aastatel on laekumised füüsilise isiku tulumaksust ligikaudu 48-53% linnaeelarve tuludest. Aastatel 2021-2025 kavandatakse tulumaksulaekumisi osakaalus 47-48%.

Seejuures kavandatakse füüsilise isiku tulumaksu laekumiste suurenemist igal aastal ca 2%. Kasvutempo on põhjendatud tööhõive oodatava suurenemise ning palgatõusuga.

Tabel 4.2.3 Tulumaksu laekumise prognoos

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Tulumaksu laekumine (eurodes)	8 049 919	8 210 917	8 375 136	8 542 638	8 713 490
%		2.00%	2.00%	2.00%	2.00%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

- **maamaksu** kavandatakse järgnevatel aastatel samas mahus – 85 500 eurot;
- **reklaamimaks** moodustab põhitegevuse tuludest 0,03%;
- **teede ja tänavate sulgemise maksu** kehtestati 1. jaanuarist 2019.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud, mis saadakse linna asutuste majandustegevusest, on järgmised:

- lapsevanemate poolt makstav laste toidukulu ja kohatasu koolieelses lasteasutuses;
- lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Vanalinna Kooli ja Kannuka Kooli inglise keele süvaõppeklassides;
- lapsevanemate poolt makstav tasu laste õppimise eest Sillamäe Muusikakoolis;
- ringitasud Sillamäe Kultuurikeskuses ja Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuses Ulei;
- üüri- ja renditasu linnavara, sh linna asutuse ruumide kasutusse andmisest;
- tasu Spordikompleksi Kalev teenuste eest;
- lapsevanemate osalus laste ja noorte suvelaagrite organiseerimisel;
- toimetuse “Sillamäeski Vestnik” majandustegevuse tulu;
- teistelt valdadelt ja linnadelt laekuv tasu õppeasutuse tegevuskulude eest, kui teiste valdade ja linnade lapsed õpivad Sillamäel.

Alljärgnevate tululiikide osas prognoositakse 2021. aastal kasvu kuni 13%.

- Vastavalt Sillamäe Linnavolikogu 20.12.2007 määrusele nr 73 “Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määra kinnitamine” suureneb tasu

laste õppimise eest linna lasteaedades (et osa on määratud kui % palga alammäärast, siis seoses palga alammäära tõusuga tõuseb ka lapsevanemate poolt makstav summa).

- Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 27. augusti 2020. a korraldusega nr 481 moodustab alates 1. septembrist 2020. a Sillamäe Linnavalitsuse hallatava asutuse Sillamäe Kultuurikeskuse ringitasu ühe osaleja kohta, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgnevalt:

1.1. ringitasu kuni 21-aastastele osalejatele 2,0% kuus ühe osaleja kohta;

1.2. ringitasu 22-aastastele ja vanematele 3,5% kuus ühe osaleja kohta

ning ringitasu isikutele, kelle alaline elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel on väljaspool Sillamäe linna, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgnevalt:

2.1. ringitasu kuni 21-aastastele osalejatele 4,6% kuus ühe osaleja kohta;

2.2. ringitasu 22-aastastele ja vanematele 6,0% kuus ühe osaleja kohta

Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 25. septembri 2020. a korraldusega nr 572 moodustab ringitasu pensionäridele 50% punktis 1.2 toodud ringitasust.

- Vastavalt Sillamäe Linnavalitsuse 27. august 2020. a korraldusele nr 480 moodustab alates 1. septembrist 2020. a Sillamäe Linnavalitsuse hallatava asutuse Sillamäe Huvija Noortekekuse Ulei poolt osutatavate tasuliste teenuste hinnad isikutele, kelle alaline elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgmiselt:

1.1. ringitasu keeleringides (inglise keel jt.) - 2,5 % kuus ühe osaleja kohta;

1.2. õppetasu kunsti- ja tantsuosakondades - 4,2 % kuus ühe osaleja kohta;

1.3. ringitasu muudes huviringides kuni 21 - 2,0 % kuus ühe osaleja kohta; aastastele osalejatele

1.4. ringitasu 22-aastastele ja vanematele osalejatele kõikides huviringides - 3,5 % kuus ühe osaleja kohta

ning ringitasu isikutele, kelle alaline elukoht ei ole Eesti rahvastikuregistri andmetel Sillamäe linn, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuupalga alammäärast arvestusperioodile eelnenud eelarveaastal (ümardades tasu kümnendkohani eurodes) järgmiselt:

2.1. õppetasu kunsti- ja tantsuosakondades - 6% kuus ühe osaleja kohta;

2.2 ringitasu huviringides kuni 21 aastastele - 4,6% kuus ühe osaleja kohta. osalejatele

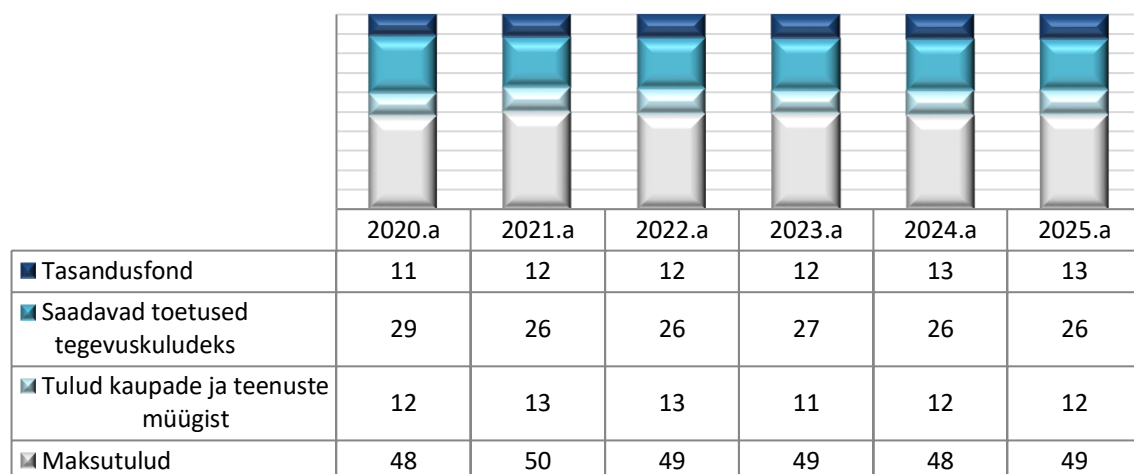
2.3 ringitasu 22-aastastele ja vanematele -6% kuus ühe osaleja kohta

Kooskõlas Sillamäe Linnavalitsuse 25. september 2020. a korraldusega nr 571 moodustab ringitasu pensionäridele 50% punktis 1.4 toodud ringitasust.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Riigi poolt eraldatavad rahalised vahendid on sihtotstarbelised ja suunatakse konkreetseteks kuludeks linnaeelarves, nagu näiteks teede remondiks, jäätmehoolduse arendamiseks, sotsiaaltoetuste ja vajaduspõhise peretoetuse andmiseks, sotsiaalteenuste osutamiseks, linna keskraamatukogus teavikute fondi suurendamiseks. Järgnevalt on toodud mõned vahendite jaotamise põhimõtted:

- tasandusfond 2021. aastal on summas **1 993 910 eurot**. Liigikaudselt sama tase on kavandatud säilitada ka järgmistel aastatel. Tasandusfond moodustab ca 12% linnaeelarve tuludest;
- riigi poolt hariduskuludeks eraldatavad vahendid on sihtotstarbelised ja need vahendid suunatakse kooliõpetajate palga, õpetajate täiendõppe, õpikute ostu ning 1.-12. klassi õpilaste toidukulude katteks. Hariduskulud võivad muutuda, arvestades õpilaste arvu vähenemist;
- toimetulekutoetuse maksmiseks eraldatavad vahendid jäävad järgnevatel aastatel samale tasemele;
- põllumajandusministeeriumi toetus on kavandatud koolides piima ning puu- ja juurviljade ostuks.

Joonis 4.2.5. Põhitegevuse tulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.2.4 SKP ja hindade prognoos (%)

Sillamäe linn	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SKP reaalkasv	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3	1,4
SKP nominaalkasv	-5,6	6,4	6,0	5,8	4,6	3,5
Tarbijahinnaindeks	-0,2	1,4	2,2	2,1	1,9	2,0

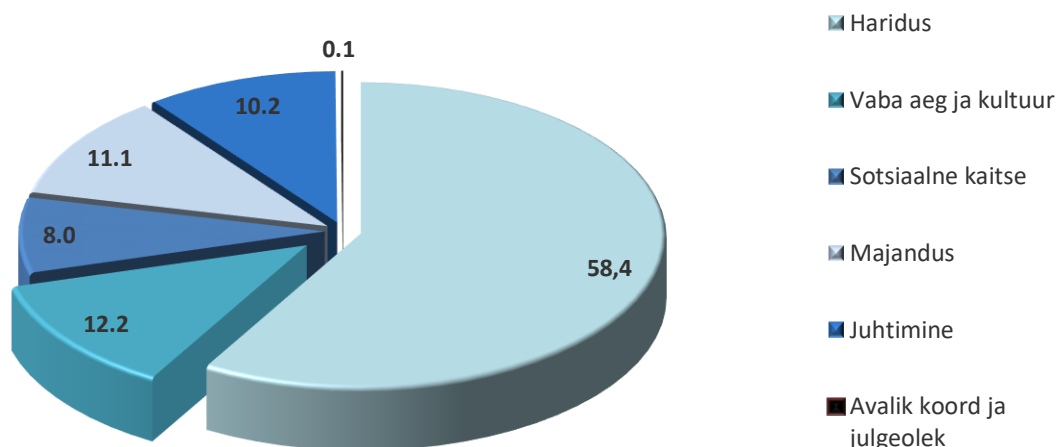
Allikas: Rahandusministeeriumi 2020. aasta suvine majandusprognoos

Tabel 4.2.5 KOV põhitegevuse kulud, € (konsolideerimata)

Sillamäe linn	2015	2016	2017	2018	2019	2020
* Tööjõukulud	-7 524 072	-7 676 820	-8 109 081	-9 029 675	-9 858 036	-10 057 550
* Majanduskulud	-2 974 644	-2 901 887	-3 086 753	-3 624 838	-4 197 671	-4 256 385
* Antud toetused	-1 262 099	-1 239 325	-1 150 451	-1 145 081	-1 131 250	-1 002 260
* Muud tegevuskulud	-500 429	-494 739	-538 749	-525 487	-12 721	-18 820
Kokku	-12 261 243	-12 312 771	-12 885 034	-14 325 081	15 199 678	15 335 015
* Põhivara soetus	-1 306 611	-655 745	-1 847 731	-1 768 408	-2 750 784	-6 299 545
* Põhivara müük	16 125	21 471	1 500	140 000	0	135 373
* Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	677 303	32 000	1 126 915	688 930	77 100	3 799 452
* Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-75 126	-13 956	2 240 000	0	-193 495	-15 000
* Finantstulud ja finantskulud	-53 712	-40 013	-15 436	-15 296	-19 183	-26 223
<i>sh intressikulud</i>	-54 188	-40 209	-32 608	-31 601	-34 533	-38 350
Ülejääk / puudujääk	-65 958	281 785	2 600 526	672 854	1 826 436	1 686 580

Allikas: Rahandusministeerium

Põhitegevuse kulud jaotuvad KOFS-i reeglite kohaselt tegevuskulude katteks linna poolt antavateks toetusteks ja muudeks linna tegevuskuludeks. Eelarvestrateegia perioodi jooksul planeeritakse mõõdukat tegevuskulude kasvu.

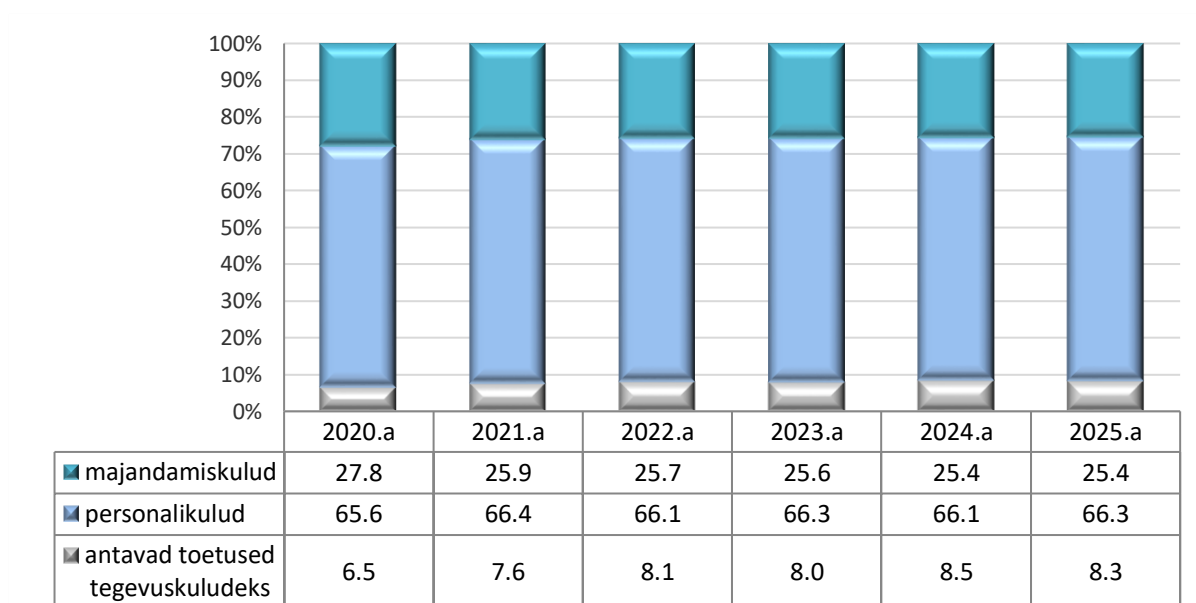

Joonis 4.2.6. Põhitegevuse kulude struktuur 2021. aastal, %. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

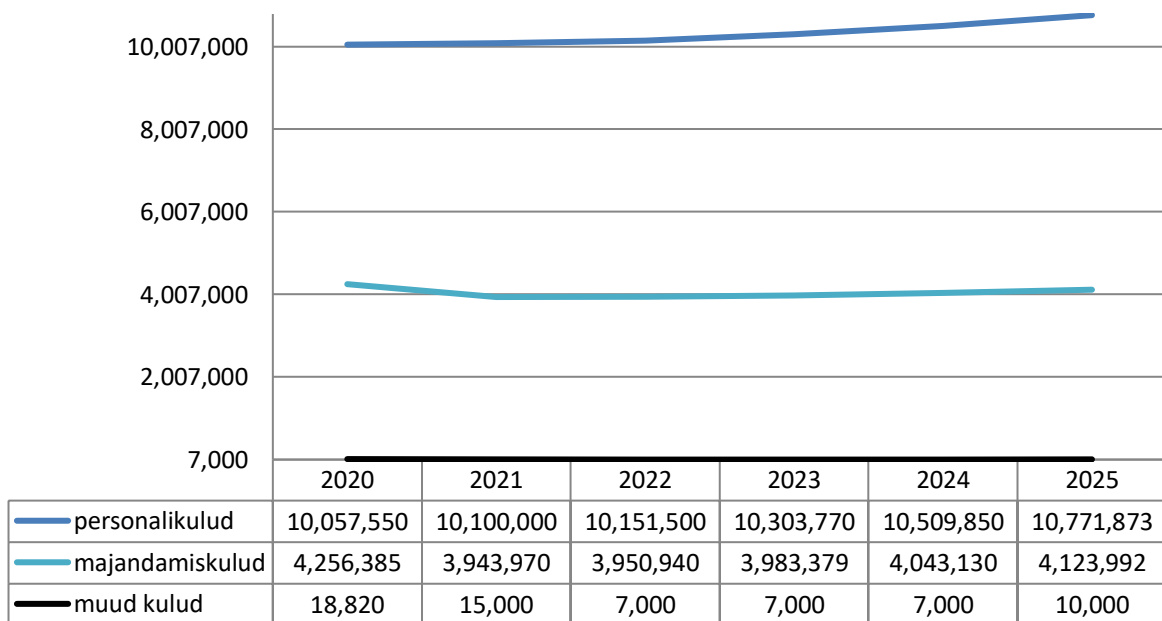
Tabel 4.2.6 Põhitegevuse kulude jaotus

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Antavad toetused	1 161 758	1 250 000	1 250 000	1 350 000	1 350 000
Muud tegevuskulud	14 058 970	14 109 440	14 294 149	14 559 980	14 905 865
sh personalikulud	10 100 000	10 151 500	10 303 770	10 509 850	10 771 873
sh majandamiskulud	3 943 970	3 950 940	3 983 379	4 043 130	4 123 992
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	4 019	4 019	1 675		
sh muud kulud	15 000	7 000	7 000	7 000	10 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 220 728	15 359 440	15 544 149	15 909 980	16 255 865

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.7. Põhitegevuse kulude muutuse prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

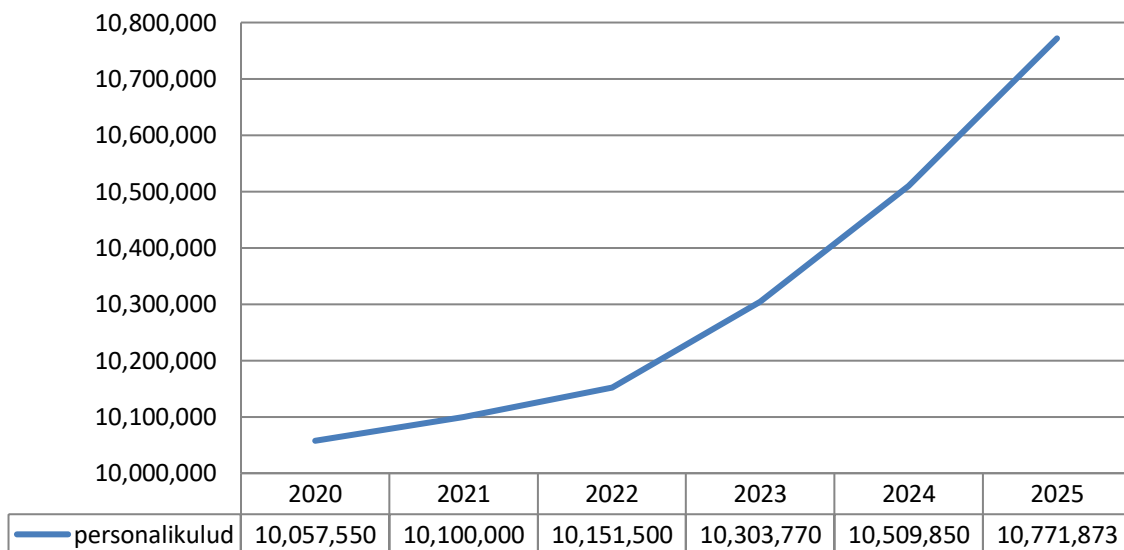
Joonis 4.2.8. Muude tegevuskulude, sh personali-, majandamis- ja muude kulude muutus. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Linnaeelarve kavandamiseks tegevusalade järgi on vajalik määrata peamised sisendid kõikide asutuste kohta, nendeks on iga asutuse personalikulu ja majanduskulu. Võrreldes 2020. aastaga suurenesid personalikulud 2021. aastal 0,42% võrra.

Tabel 4.2.7 Personalikulude prognoos

Sillamäe linn	2021	2022	2023	2024	2025
Personalikulud	10 100 000	10 151 500	10 303 770	10 509 850	10 771 873
%		0.51%	1.50%	2.00%	2.49%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

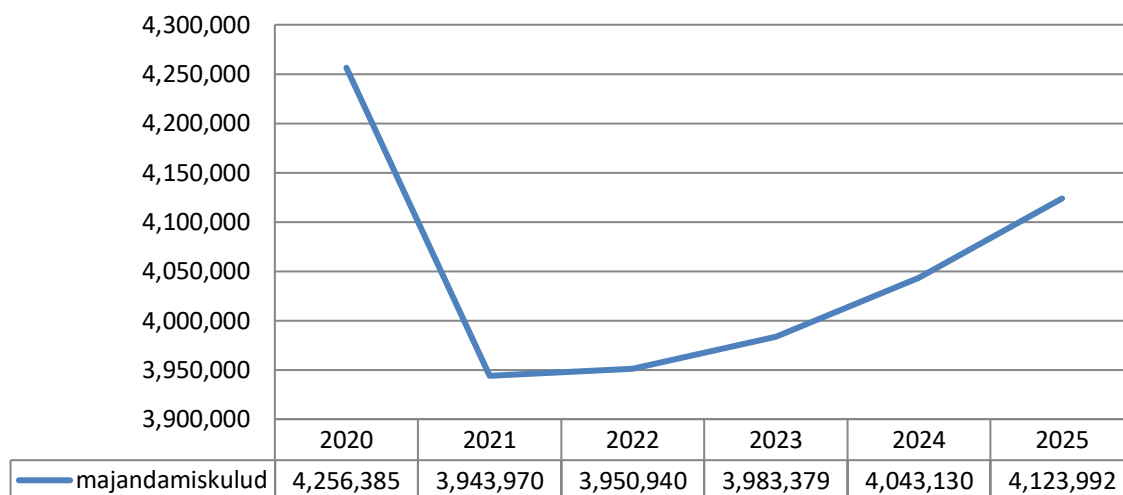
Joonis 4.2.9. Personalikulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

2021. aastast kavandatakse majanduskulude kasvu kõikides valdkondades 0,18 - 2% igal aastal perioodil 2022-2024.

Tabel 4.2.8 Majandamiskulude prognoos

Sillamäe linn	2021	2022	2023	2024	2025
Majandamiskulud	3 943 970	3 950 940	3 983 379	4 043 130	4 123 992
%		0.18%	0.82%	1.50%	2.00%

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.10. Majandamiskulude prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

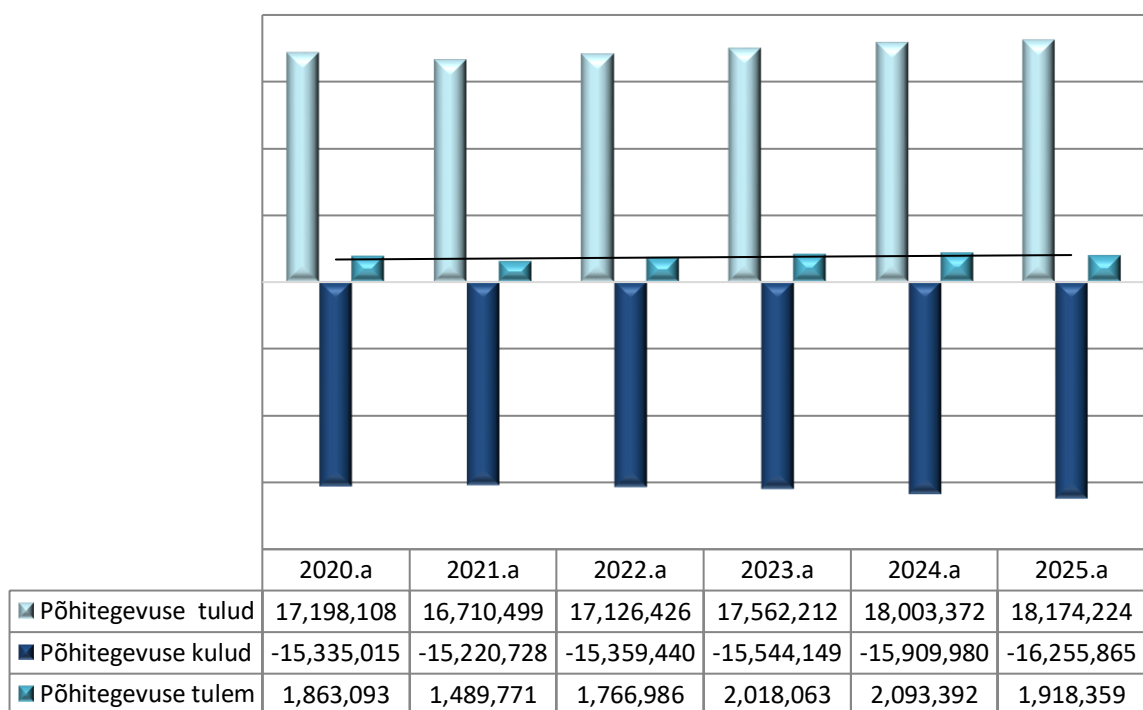
Põhitegevuse kulude arvelt (millele vastavalt võimalustele tuleb leida kaasrahastusi ja toetusi) tuleb leida võimalused järgmiste tegevuste elluviimiseks:

Tabel 4.2.9 Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	35 455	0	0	50 000	50 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	35 455			50 000	50 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	3 535 325	1 500 000	1 463 333	1 881 667	1 050 000
sh toetuse arvelt	637 956	600 000	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 897 369	900 000	1 300 000	1 730 000	1 050 000
05 Keskkonnakaitse	3 600	387 000	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt			700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 600	387 000	300 000		
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 458 333	606 667	0	0	0
sh toetuse arvelt	1 007 333	455 964			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	451 000	150 703			
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					

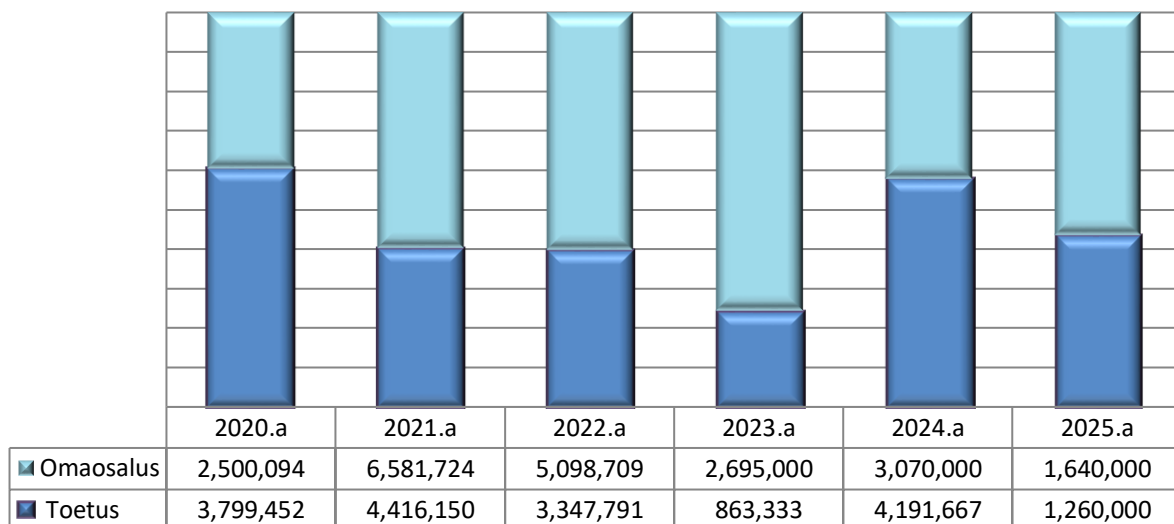
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	845 446	1 090 000	1 000 000	2 430 000	1 800 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		400 000		1 790 000	1 260 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	845 446	690 000	1 000 000	640 000	540 000
09 Haridus	3 776 255	4 862 833	95 000	2 900 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 140 861	1 891 827		2 250 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 635 394	2 971 006	95 000	650 000	
10 Sotsiaalne kaitse	1 343 460	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	630 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	713 460				
KÕIK KOKKU	10 997 874	8 446 500	3 558 333	7 261 667	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	4 416 150	3 347 791	863 333	4 191 667	1 260 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 581 724	5 098 709	2 695 000	3 070 000	1 640 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Joonis 4.2.11. Põhitegevuse tulemi prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Põhitegevuse tulemi leitakse põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahena. Sellest on näha, et põhitegevuse tulemi väärtus on prognoosi perioodiks positiivne, mis võimaldab linnal panustada investeerimistegevusse omafinantseerimise võimekuse arvelt.

Joonis 4.2.12. Investeeringud omaosaluse ja toetuse arvelt 2020-2025. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.3. Olulisemad tegevused ja investeeringud

Tabel 4.3.1 Olulisemad investeeringud varasematel perioodidel

Projekti nimetus	Aasta	Linna osalus, €
Sillamäe kultuurikeskuse restaureerimise projekt	2002-2004	14 117,83
Sillamäe linna viidamajandus	2003-2004	14 439,24
Sillamäe lasteaedade Rukkilill, Jaaniussike, Päikseke ja Laste Hoolekande Asutuse Lootus renoveerimine	2005	67 023,31
Kalevi regionaalse spordikompleksi hoone jaoks energiakasutuse tõhustamise tõstmise ja küttekulude alandamise projekt	2005-2006	20 451,73
Sillamäe skatepargi rajamine	2005-2006	12 890,98
Sillamäe spordi- ja mänguväljakute rajamine	2006	11 504,1
Kino tuleb tagasi	2007-2008	22 321,65
Sillamäe lasteaia Helepunased Purjed ujula renoveerimine	2008	58 428,03
Sillamäe rannapargi parkla rajamine	2008	13 508,62
Sillamäe jäätmejaama projekteerimine	2008	11 402,86
Munitsipa-l üürielamufondi renoveerimine (Kajaka 16)	2009	87 966,97
Sillamäe Linna Keskraamatukogu hoone fassaadi renoveerimine	2009	18 154,17
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku ehitus	2009	237 240
Sillamäe Huvi- ja Noortekeskuse Ulei akende vahetamine	2010	21 202,1
Sillamäe Spordikompleksi Kalev hoone renoveerimine	2011	316 507,29
Sillamäe Lasteaia Jaaniussike hoone renoveerimine	2011	225 215,57
Sillamäe Kultuurikeskuse hoone renoveerimine	2010-2013	816 546
Sillamäe Vanalinnakooli aula renoveerimine	2012-2013	105 381,61
Sillamäe Avatud Noortekeskuse hoone fassaadi renoveerimine	2013	9 166

Sillamäe prügila sulgemine	2010-2014	112 493,5
Sillamäe Kannuka Kooli söökla ja köögiploki renoveerimine	2014	218 255,9
Sillamäel Lev Tolstoi tänava rekonstrueerimine	2014	1 057
Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine	2008-2015	4 657 020
Sillamäe gümnaasiumihoone rekonstrueerimine	2013-2015	190 023,48
Sillamäe Lasteaia Helepunased Purjed sokli ja sillutisriba renoveerimine	2015	21 064,80
Sillamäe Kultuurikeskuse abihoone sokli ja sillutisriba renoveerimine	2015	30 855,92
Sillamäel Huvi- ja Noortekeskuse Ulei ja Muusikakooli hoone osaline rekonstrueerimine	2016	27 283,00
Kasutusest välja langenud munitsipaalomandisse kuuluva või hoonestusõigusega koormatud kinnisasjal asuva elamu lammutamine	2016	24 616,80
Sillamäe linna ajaloolise keskuse merele avamine läbi Mere pst Rekonstrueerimise	2017	269 135,09
Lev Tolstoi tänava rekonstrueerimise II etapp	2018	85 800,00
Kergliiklustee ehitamine (Gagarini tn – Geoloogia tn)	2018	310 995,00
Sillamäe Lasteaia Päikseke hoone energiatõhususe tõstmine	2017-2019	293 968
Kajaka tn treppide renoveerimine	2019	323 400
Purskkaevu rajamine	2019	167 274
Kesk tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine	2019	353 350
Kesk tänava rekonstrueerimise I etapp	2020	638 000
Rannapromenaadi rajamine	2020	1 755 703

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse arenguosakond

Allpool toodud investeeringud konkretiseerivad arengukavas püstitatud strateegilisi eesmärke ja arengukavas esitatud lahendamist vajavaid väljakutseid. Konkreetsete investeeringute nimekiri ja maht kinnitatakse igal aastal koos aastaeelarvega ja vastavalt käesoleva eelarvestrateegiaga. Toodud meetmete üldmaksumused on valdavalt hinnangulised ning nende elluviimise kulud vajavad täpsustamist.

Tabel 4.3.2 Planeeritavad linna suurimad ja tähtsamad investeeringuprojektid

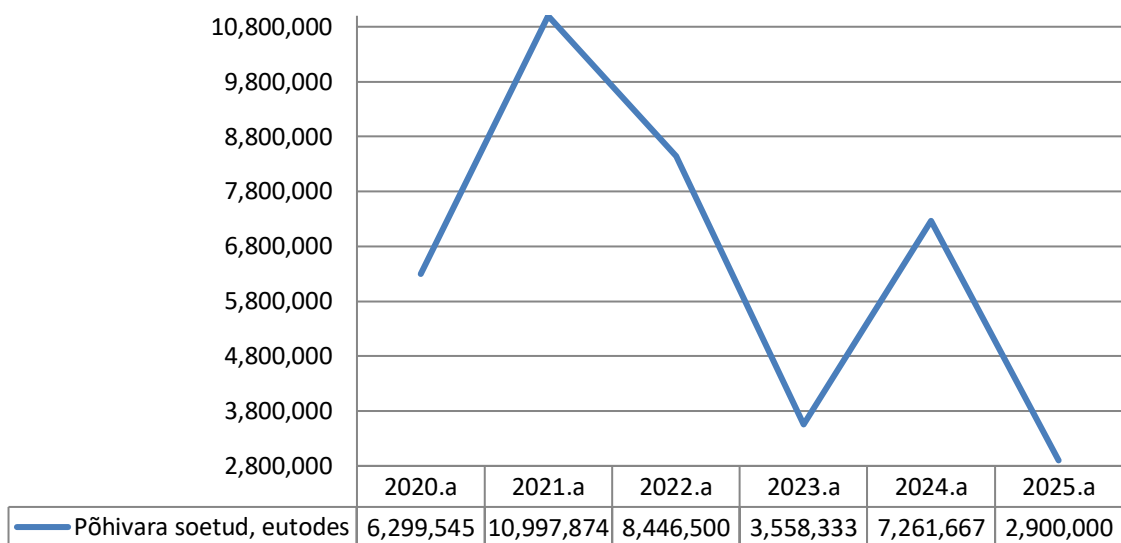
Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Linnavalitsuse hoone remont (01)	35 455	0	0	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	35 455			50 000	50 000
Kesk tänava rekonstrueerimine (II etapp) (04)	621 772	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	179 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	442 772				
Teede remont (04)	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
Viru puistee rekonstrueerimise I etapp (04)	930 000	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	187 381				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	742 619	500 000	500 000	500 000	500 000
Rannapromenaadi rajamine (04)	666 952	0	300 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	163 075				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	503 877		300 000		
Lastemänguväljaku rajamine (04)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Ranna tänava rekonstrueerimine (04)	600 000	0			
<i>sh toetuse arvelt</i>					

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	600 000				
I.Pavlovi tn renoveerimine (04)		0	500 000		
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			500 000		
Rumjantsevi tn renoveerimine (04)		800 000			
sh toetuse arvelt		600 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		200 000			
Tškalovi tn renoveerimine (04)				300 000	300 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				300 000	300 000
Väikesadama projekteerimine (04)	80 000		263 333	251 667	250 000
sh toetuse arvelt	53 250		163 333	151 667	150 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 750		100 000	100 000	100 000
Ajutise sildumiskoha rajamine (04)	73 667				
sh toetuse arvelt	55 250				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	18 417				
Terviseraja vabaõhu-jõusaali uuendamine (04)	20 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000				
Sillamäe linna kaasav eelarve (04)	30 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	30 000				
Kesktrepi remont (04)		50 000			
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		50 000			
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine (04)			0	30 000	
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				30 000	
J.Gagarini tn. trepi ehitamine (04)			0	250 000	
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				250 000	

Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (05)		387 000		0	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		387 000			
Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine (05)	3 600		1 000 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			700 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 600		300 000		
Tänavavalgustuse taristu renoveerimine (06)	1 433 333	606 667			
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 007 333	455 964			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	426 000	150 703			
Viru pst 27 lähedal asuva trepi ja tugiseina remont (06)	25 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	25 000				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ümbritseva territooriumi heakorrastus (08)	548 966				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	548 966				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - infotahvlite soetamine ja paigaldamine (08)	11 740				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	11 740				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ripplühtri paigaldusseadme renoveerimine (08)	7 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 000				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - välistreppide remont (08)	18 600				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 600				
Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutuslase Päästeameti ettekirjutuse täitmine (08)	210 584	190 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	210 584	190 000			
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadion (08)	48 556	900 000	1 000 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>		400 000			

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	48 556	500 000	1 000 000		
Sillamäe muuseumi maa-ala heakorrastamine (08)				630 000	
sh toetuse arvelt				530 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				100 000	
Hoonete lammutamine ja energiatõhususe tõstmine (08)				1 800 000	1 800 000
sh toetuse arvelt				1 260 000	1 260 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				540 000	540 000
Eesti Põhikooli hoonele omaette tuletõkkeseptsiooni moodustamine (09)	22 080				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	22 080				
Sillamäe Vanalinna Kooli uue hoone projekteerimistööd ja ehitamine (09)	3 409 967	4 862 833			
sh toetuse arvelt	1 888 911	1 891 827			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 521 056	2 971 006			
Sillamäe Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont (09)	10 658				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 658				
Sillamäe Gümnaasiumis sööklaruumide rekonstrueerimine (09)	254 950				
sh toetuse arvelt	251 950				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 000				
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. Päästeameti ettekirjutuse täitmine (09)	18 600				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	18 600				
Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi piirde vahetamine (09)	60 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	60 000				
Kannuka Kooli ümberehitamine (09)			50 000	1 900 000	
sh toetuse arvelt				1 700 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			50 000	200 000	
V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine(09)			45 000	1 000 000	
sh toetuse arvelt				550 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			45 000	450 000	

Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine (10)	1 143 460				
<i>sh toetuse arvelt</i>	630 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	513 460				
Laste Hoolekande Asutus Lootus hoone rekonstrueerimistööd (10)	200 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000				
KÕIK KOKKU	10 997 874	8 446 500	3 558 333	7 261 667	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	4 416 150	3 347 791	863 333	4 191 667	1 260 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 581 724	5 098 709	2 695 000	3 070 000	1 640 000

Joonis 4.3.1. Põhivara soetus, €. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Finantstulud investeerimistegevuseks kaetakse vahenditest, mis on kavandatud vabade vahendite deposiiti paigutamisest. Finantskulud investeerimistegevusest koosnevad summadest, mis linn tagastab laenulepingu alusel.

Tabel 4.3.4 Investeerimistegevus, €

Sillamäe linn	Tegelik	Eelarve	Kava			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finantstulud (+)	12 127	15 000	10 000	9 000	8 000	7 000
Finantskulud (-)	-38 350	-50 957	-60 000	-75 000	-85 000	-95 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Arvestatud on linna poolt investeerimistegevusse suunatud vahendeid (ilma toetuste, sihtfinantseerimiste ja laenurahata). Investeerimistegevuse eesmärk on tagada linnavara säilimine, korrashoid ja vastavus normatiividele, samuti võimalusel parendused. Seetõttu tuleb tagada investeerimistegevuse osakaal vähemalt praegusel tasemel. Investeerimistegevuses tuleb eelistada töös olevate projektide lõpetamist.

Tabel 4.3.5 Olulisemad käimasolevad ja perspektiivsed investeeringuprojektid ja linna oodatav osalus nendes, €

Projekti nimetus	Sillamäe linna osalus aastate kaupa, eurot				
	2021	2022	2023	2024	2025
Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine (10)	513 460				
Teede remont (04)	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadion (08)	48 556	500 000	1 000 000		
Kannuka Kooli ümberehitamine (09)			50 000	200 000	
Tänavavalgustuse taristu renoveerimine (06)	426 000	150 703			
Viru puiestee rekonstrueerimise I etapp (04)	742 619	500 000	500 000	500 000	500 000
Hoonete lammutamine ja energiatõhususe tõstmine (08)				540 000	540 000
Sillamäe Vanalinna Kooli uue hoone projekteerimistööd ja ehitamine (09)	1 521 056	2 971 006			

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse arenguosakond

Ülejäänud investeeringutest tuleb eelistada linna arengukavas toodud investeeringuid, teisi investeeringuid, mis võimaldavad kulude kokkuhoidu, avaliku teenuse paremat kättesaadavust ja kvaliteeti ning ohutust, sh järelevalveorganite ettekirjutuste täitmist.

4.4. Eeldatav finantseerimistegevuse maht ja likviidsete varade muutus

31.12.2020.a. seisuga moodustas Sillamäe linnavalitsuse laenukohustise üldsumma 6 234 321 eurot.

Tabel 4.4.1 Linna laenukohustused 31.12.2020

Partner	Kohustise liik	Intressimäär	Tähtaeg	Kohustise jääk (eur)
SA KIK	investeeringislaen	6 k Euribor + 1,00%	27.08.2030	2 687 340
DanskeBank	investeeringislaen	6 k Euribor + 0,81%	25.06.2023	86 538
Swedbank	investeeringislaen	6 k Euribor + 0,70%	28.06.2025	316 001
Swedbank	investeeringislaen	6 k Euribor + 0,96%	13.11.2027	1 628 140
SEB Pank	investeeringislaen	6 k Euribor + 0,99%	28.09.2027	617 143
SEB Pank	investeeringislaen	6 k Euribor + 1,09%	17.11.2029	899 159

Kokku				6 234 321
--------------	--	--	--	------------------

Vastavalt kohaliku omavalitsusüksuse finantsjuhtimise seadusele on linna laenukoormuse protsent suhtes põhitegevuse tuludega 47,26 % (maksimaalne lubatud koormus 80 %).

2020. aastal võttis linn laenu Swedbank-s summas 1 628 140 eurot 2020. aasta investeerimiskava elluviimise kulude osaliseks katmiseks. Leping lõppeb 13.11.2027.a (6 kuu EURIBOR + 0,96%).

2020. aasta jooksul tagastas linn:

- DanskeBank-le 66 764 eurot põhiosa maksest, intressikulud moodustavad 927 eurot,
- SA Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) 268 734 eurot põhiosa maksest, intressikulud – 16 742 eurot,
- Swedbank-le 70 223 eurot põhiosa maksest, intressikulud – 3 415 eurot,
- SEB Ühispank-le 192 269 eurot põhiosa maksest, intressikulud – 17 266 eurot.

Tabel 4.4.2. 2020.a Sillamäe Linnavalitsuse laenukohustiste muutus (konsolideerimata), €

	Jääk aasta alguses	Võetud	Makstud	Jääk aasta lõpus
DanskeBank Leedu filial	153 302		-66 764	86 538
KIK SA	2 956 074		-268 734	2 687 340
Swedbank	386 224	1 628 140	-70 223	1 944 141
SEB Ühispank	1 708 571		-192 269	1 516 302
KOKKU	5 204 171	1 628 140	-597 990	6 234 321

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.4.3. Likviidsete varade muutus

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Finantseerimistegevus	1 030 151	2 698 359	2 345 206	727 937	1 043 608	-200 359
Kohustuste võtmine (+)	1 628 140	3 500 000	3 500 206	2 247 937	2 743 608	1 599 641
Kohustuste tasumine (-)	-597 989	-801 641	-1 155 000	-1 520 000	-1 700 000	-1 800 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 686 580	-3 318 387	-1 021 517	0	0	0

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 339 904	1 021 517	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 937 744	9 632 084	11 973 271	12 699 533	13 743 141	13 542 782

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Linna tütarettevõtte AS Sillamäe-Veevärk sõlmis 2014. aastal (muudetud 2015 aastal seoses laenulepingu summa täpsusega) SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) laenulepingu summas 275 160 eurot, et kindlustada projekti „Sillamäe linna veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine“ III etappi omafinantseerimise osa. Põhiosa maksmise algas 2016. aastast, laenuleping lõpeb 27.08.2025.a., intressimäär - (6 kuu EURIBOR + 1,25%). 2020. aasta jooksul tagastas AS Sillamäe-Veevärk SA-le Keskkonnainvesteeringute Keskus 27 516 eurot põhiosa maksest.

2020. aasta jooksul linna tütarettevõtte AS MEKE Sillamäe sõlmis kapitalirendilepingu Swedbank-ga summas 26 233 eurot. Kapitalirendikohustise jääk seisuga 31.12.2020 oli 18 054 eurot.

31.12.2020 seisuga moodustab linna laenukohustuste üldsumma 6 389 955 eurot.

Tabel 4.4.4 Linna 2020.a laenu- ja kapitalirendikohustiste muutus, €

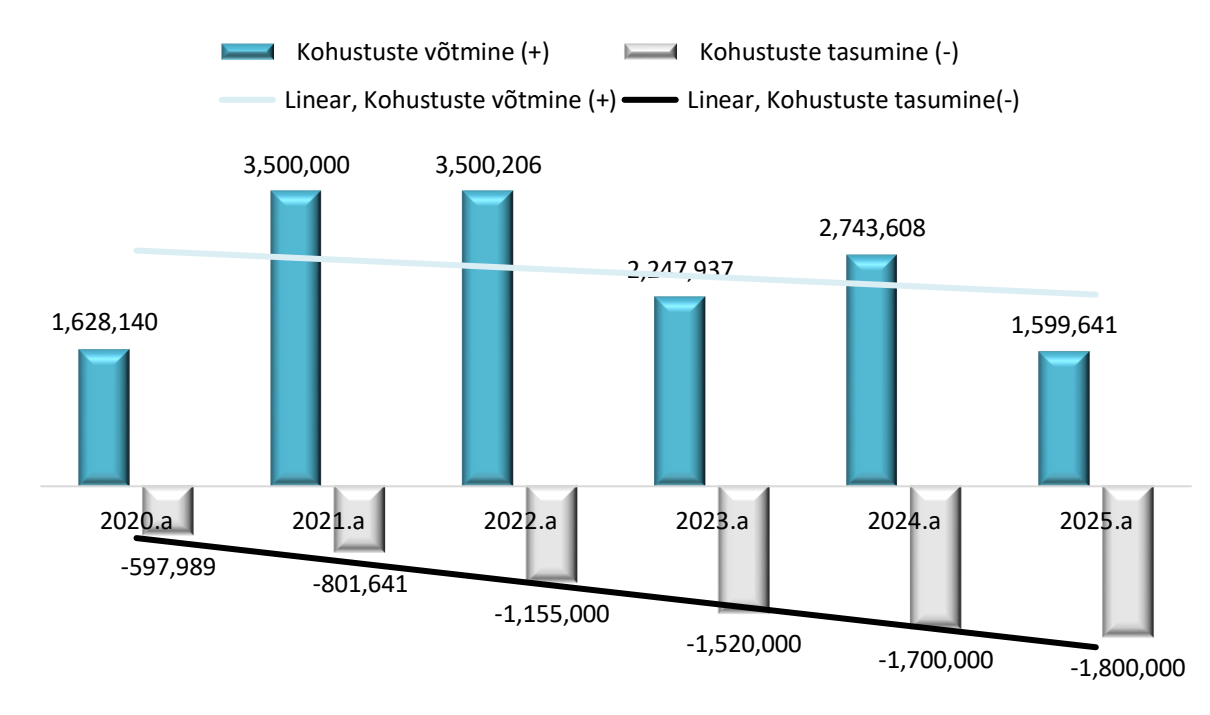
	Jääk aasta algus	Võetud	Makstud	Jääk aasta lõpus
Linnavalitsus	5 204 171	1 628 140	-597 990	6 234 321
AS Sillamäe-Veevärk	165 096	0	-27 516	137 580
AS MEKE Sillamäe	0	26 233	-8 179	18 054
KOKKU	4 726 464	1 654 373	-633 685	6 389 955

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS) sätestab, et omavalitsuse netovõlakoormus, mis koosneb võetud laenudest, kapitalirendi- ja faktooringukohustustest, emiteeritud võlakirjadest, tasumise tähtjaks täitmata jäänud kohustustest, tagastamisele kuuluvatest sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksetest, pikaajalistest võlgadest tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivatest kohustustest ja muudest pikaajalistest kohustustest, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist, ei tohi olla suurem, kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe ning ühtlasi ei tohi ta ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Samas, kui kuuekordne põhitegevuse tulude ja kulude vahe jääb väiksemaks 60%-st aruandeaasta

põhitegevuse tuludest, on netovõlakooormuse maksimumpiiriks 60% põhitegevuse tuludest. Seega on Sillamäe linna netovõlakooormus kindlalt lubatud piires.

Teine KOFSis sätestatud finantsdistsipliini tagamise meede on põhitegevuse tulemi väärtus, mis võib aruandeaasta lõpu seisuga olla null või positiivne. Sillamäe linna põhitegevuse tulemi oli 2020.a lõpuks positiivne summas 1 863 093 eurot. Põhitegevuse tulemi lubatud väärtusest kinnipidamisega tagatakse jätkusuutlik majandamine ning investeerimisvõimalused.

Joonis 4.4.1. Finantseerimistegevuse muutuse prognoos. Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.5. KOV ja KOV arvestusüksuse põhitegevuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav põhitegevuse tulem

Tabel 4.5.1 Sillamäe linna põhitegevuse tulemi prognoos

Sillamäe linn	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 198 108	16 710 499	17 126 426	17 562 212	18 003 372	18 174 224
Maksutulud	8 181 446	8 165 419	8 321 417	8 485 636	8 648 138	8 818 990
sh tulumaks	8 086 487	8 049 919	8 210 917	8 375 136	8 542 638	8 713 490
sh maamaks	85 234	85 500	85 500	85 500	85 500	85 500
sh muud maksutulud	9 724	30 000	25 000	25 000	20 000	20 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 983 286	2 119 583	2 219 500	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 936 434	6 363 147	6 520 509	6 761 576	7 040 234	7 040 234
sh tasandusfond	1 893 755	1 993 910	2 045 509	2 131 576	2 290 234	2 290 234
sh toetusfond	4 341 706	3 896 964	4 000 000	4 150 000	4 250 000	4 250 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	700 973	472 273	475 000	480 000	500 000	500 000
Muud tegevustulud	96 942	62 350	65 000	65 000	65 000	65 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 335 015	15 220 728	15 359 440	15 544 149	15 909 980	16 255 865
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 002 260	1 161 758	1 250 000	1 250 000	1 350 000	1 350 000
Muud tegevuskulud	14 332 755	14 058 970	14 109 440	14 294 149	14 559 980	14 905 865
sh personalikulud	10 057 550	10 100 000	10 151 500	10 303 770	10 509 850	10 771 873
sh majandamiskulud	4 256 385	3 943 970	3 950 940	3 983 379	4 043 130	4 123 992
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	4 019	4 019	4 019	1 675		
sh muud kulud	18 820	15 000	7 000	7 000	7 000	10 000
Põhitegevuse tulem	1 863 093	1 489 771	1 766 986	2 018 063	2 093 392	1 918 359

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.6. KOV ja KOV arvestusüksuse tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus

Eelarvestrateegias tuleb planeerida põhitegevuse tulem (mis peab olema 0 või suurem) ja netovõlakoormus.

Tabel 4.6.1 Sillamäe linna arvestusüksuse eelarvestrateegia koondtabel

Sillamäe linn	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 198 108	16 710 499	17 126 426	17 562 212	18 003 372	18 174 224
Põhitegevuse kulud kokku	15 335 015	15 220 728	15 359 440	15 544 149	15 909 980	16 255 865
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>	4 019	4 019	4 019	1 675		
Põhitegevustulem	1 863 093	1 489 771	1 766 986	2 018 063	2 093 392	1 918 359
Investeeringustegevus kokku	-2 405 945	-6 389 681	-5 133 709	-2 746 000	-3 137 000	-1 718 000
Eelarve tulem	-542 852	-4 899 910	-3 366 723	-727 937	-1 043 608	200 359
Finantseerimistegevus	1 030 151	2 698 359	2 345 206	727 937	1 043 608	-200 359
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 686 580	-3 318 387	-1 021 517	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	1 199 281	-1 116 836	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 339 904	1 021 517	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 937 744	9 632 084	11 973 271	12 699 533	13 743 141	13 542 782
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 597 839	8 610 566	11 973 270	12 699 532	13 743 140	13 542 781
Netovõlakoormus (%)	15.1%	51.5%	69.9%	72.3%	76.3%	74.5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	17 198 108	14 937 900	17 126 426	17 562 212	18 003 372	17 265 231
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100.0%	89.4%	100.0%	100.0%	100.0%	95.0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	14 600 268	6 327 334	5 153 156	4 862 680	4 260 232	3 722 450

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

4.7. Muu KOV finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon

Tabel 4.7.1. Sillamäe linna eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad majandusnäitajad

Sillamäe linn	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 198 108	16 710 499	17 126 426	17 562 212	18 003 372	18 174 224
Maksutulud	8 181 446	8 165 419	8 321 417	8 485 636	8 648 138	8 818 990
sh tulumaks	8 086 487	8 049 919	8 210 917	8 375 136	8 542 638	8 713 490
sh maamaks	85 234	85 500	85 500	85 500	85 500	85 500
sh muud maksutulud	9 724	30 000	25 000	25 000	20 000	20 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 983 286	2 119 583	2 219 500	2 250 000	2 250 000	2 250 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 936 434	6 363 147	6 520 509	6 761 576	7 040 234	7 040 234
sh tasandusfond	1 893 755	1 993 910	2 045 509	2 131 576	2 290 234	2 290 234
sh toetusfond	4 341 706	3 896 964	4 000 000	4 150 000	4 250 000	4 250 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	700 973	472 273	475 000	480 000	500 000	500 000
Muud tegevustulud	96 942	62 350	65 000	65 000	65 000	65 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 335 015	15 220 728	15 359 440	15 544 149	15 909 980	16 255 865
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 002 260	1 161 758	1 250 000	1 250 000	1 350 000	1 350 000
Muud tegevuskulud	14 332 755	14 058 970	14 109 440	14 294 149	14 559 980	14 905 865
sh personalikulud	10 057 550	10 100 000	10 151 500	10 303 770	10 509 850	10 771 873
sh majandamiskulud	4 256 385	3 943 970	3 950 940	3 983 379	4 043 130	4 123 992
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	4 019	4 019	4 019	1 675		
sh muud kulud	18 820	15 000	7 000	7 000	7 000	10 000
Põhitegevuse tulem	1 863 093	1 489 771	1 766 986	2 018 063	2 093 392	1 918 359
Investeeringustegevus kokku	-2 405 945	-6 389 681	-5 133 709	-2 746 000	-3 137 000	-1 718 000
Põhivara müük (+)	135 373	228 000	15 000	15 000	10 000	10 000
Põhivara soetus (-)	-6 299 545	-10 997 874	-8 446 500	-3 558 333	-7 261 667	-2 900 000
sh projektide omaosalus	-2 500 094	-6 581 724	-5 098 709	-2 695 000	-3 070 000	-1 640 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	3 799 452	4 416 150	3 347 791	863 333	4 191 667	1 260 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-15 000	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				

Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	12 127	15 000	10 000	9 000	8 000	7 000
Finantskulud (-)	-38 350	-50 957	-60 000	-75 000	-85 000	-95 000
Eelarve tulem	-542 852	-4 899 910	-3 366 723	-727 937	-1 043 608	200 359
Finantseerimistegevus	1 030 151	2 698 359	2 345 206	727 937	1 043 608	-200 359
Kohustuste võtmine (+)	1 628 140	3 500 000	3 500 206	2 247 937	2 743 608	1 599 641
Kohustuste tasumine (-)	-597 989	-801 641	-1 155 000	-1 520 000	-1 700 000	-1 800 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 686 580	-3 318 387	-1 021 517	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	1 199 281	-1 116 836	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 339 904	1 021 517	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	6 937 744	9 632 084	11 973 271	12 699 533	13 743 141	13 542 782
<i>sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550, , saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)</i>	9 713	5 694	1 675			
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära</i>	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	2 597 839	8 610 566	11 973 270	12 699 532	13 743 140	13 542 781
Netovõlakoormus (%)	15.1%	51.5%	69.9%	72.3%	76.3%	74.5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	17 198 108	14 937 900	17 126 426	17 562 212	18 003 372	17 265 231
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100.0%	89.4%	100.0%	100.0%	100.0%	95.0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	14 600 268	6 327 334	5 153 156	4 862 680	4 260 232	3 722 450
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse tulude muutus	-	-3%	2%	3%	3%	1%
Põhitegevuse kulude muutus	-	-1%	1%	1%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1.12	1.10	1.12	1.13	1.13	1.12

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.2. Sillamäe linna investeeringuobjektid valdkonniti (alati "+" märgiga)

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	35 455	0	0	50 000	50 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	35 455			50 000	50 000
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	3 535 325	1 500 000	1 463 333	1 881 667	1 050 000
sh toetuse arvelt	637 956	600 000	163 333	151 667	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 897 369	900 000	1 300 000	1 730 000	1 050 000
05 Keskkonnakaitse	3 600	387 000	1 000 000	0	0
sh toetuse arvelt			700 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 600	387 000	300 000		
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	1 458 333	606 667	0	0	0
sh toetuse arvelt	1 007 333	455 964			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	451 000	150 703			
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	845 446	1 090 000	1 000 000	2 430 000	1 800 000
sh toetuse arvelt		400 000		1 790 000	1 260 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	845 446	690 000	1 000 000	640 000	540 000
09 Haridus	3 776 255	4 862 833	95 000	2 900 000	0
sh toetuse arvelt	2 140 861	1 891 827		2 250 000	

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 635 394	2 971 006	95 000	650 000	
10 Sotsiaalne kaitse	1 343 460	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	630 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	713 460				
KÕIK KOKKU	10 997 874	8 446 500	3 558 333	7 261 667	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	4 416 150	3 347 791	863 333	4 191 667	1 260 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 581 724	5 098 709	2 695 000	3 070 000	1 640 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.3. Suuremad investeeringud nimeliselt

Sillamäe linn	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Linnavalitsuse hoone remont (01)	35 455	0	0	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	35 455			50 000	50 000
Kesk tänava rekonstrueerimine (II etapp) (04)	621 772	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	179 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	442 772				
Teede remont (04)	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	462 934	100 000	350 000	500 000	500 000
Viru puiestee rekonstrueerimise I etapp (04)	930 000	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	187 381				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	742 619	500 000	500 000	500 000	500 000
Rannapromenaadi rajamine (04)	666 952	0	300 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	163 075				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	503 877		300 000		
Lastemänguväljaku rajamine (04)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Ranna tänava rekonstrueerimine (04)	600 000	0			
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	600 000				
I.Pavlovi tn renoveerimine (04)		0	500 000		
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			500 000		
Rumjantsevi tn renoveerimine (04)		800 000			
sh toetuse arvelt		600 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		200 000			
Tškalovi tn renoveerimine (04)				300 000	300 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				300 000	300 000
Väikesadama projekteerimine (04)	80 000		263 333	251 667	250 000
sh toetuse arvelt	53 250		163 333	151 667	150 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	26 750		100 000	100 000	100 000
Ajutise sildumiskoha rajamine (04)	73 667				
sh toetuse arvelt	55 250				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	18 417				
Terviseraja vabaõhu-jõusaali uuendamine (04)	20 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000				
Sillamäe linna kaasav eelarve (04)	30 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	30 000				
Kesktrapi remont (04)		50 000			
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		50 000			
J.Gagarini tn. trepi projekteerimine (04)			0	30 000	
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				30 000	

J.Gagarini tn. trepi ehitamine (04)			0	250 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				250 000	
Veski tänaval asuva Sõtke jõe tammi renoveerimine (05)		387 000		0	
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		387 000			
Jäätmejaama projekteerimine ja ehitamine (05)	3 600		1 000 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			700 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 600		300 000		
Tänavavalgustuse taristu renoveerimine (06)	1 433 333	606 667			
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 007 333	455 964			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	426 000	150 703			
Viru pst 27 lähedal asuva trepi ja tugiseina remont (06)	25 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	25 000				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ümbritseva territooriumi heakorrastus (08)	548 966				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	548 966				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - infotahvlite soetamine ja paigaldamine (08)	11 740				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	11 740				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - ripplühtri paigaldusseadme renoveerimine (08)	7 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	7 000				
Sillamäe Kultuurikeskus (Kesk 24) - välistreppide remont (08)	18 600				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	18 600				
Spordikompleks Kalev. Hoone tuleohutusalase Päästeameti ettekirjutuse täitmine (08)	210 584	190 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					

sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	210 584	190 000			
Sillamäe kergejõustiku- ja jalgpallistaadion (08)	48 556	900 000	1 000 000		
sh toetuse arvelt		400 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	48 556	500 000	1 000 000		
Sillamäe muuseumi maa-ala heakorrastamine (08)				630 000	
sh toetuse arvelt				530 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				100 000	
Hoonete lammutamine ja energiatõhususe tõstmine (08)				1 800 000	1 800 000
sh toetuse arvelt				1 260 000	1 260 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				540 000	540 000
Eesti Põhikooli hoonele omaette tuletõkkeseptsiooni moodustamine (09)	22 080				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	22 080				
Sillamäe Vanalinna Kooli uue hoone projekteerimistööd ja ehitamine (09)	3 409 967	4 862 833			
sh toetuse arvelt	1 888 911	1 891 827			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 521 056	2 971 006			
Sillamäe Kannuka koolihoone trepi, sokli ja sillutisriba remont (09)	10 658				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 658				
Sillamäe Gümnaasiumis sööklaruumide rekonstrueerimine (09)	254 950				
sh toetuse arvelt	251 950				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	3 000				
Sillamäe Lasteaed Rukkilill. Päästeameti ettekirjutuse täitmine (09)	18 600				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	18 600				
Lasteaed Päikseke.Lasteaia territooriumi piirde vahetamine (09)	60 000				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	60 000				
Kannuka Kooli ümberehitamine (09)			50 000	1 900 000	
sh toetuse arvelt				1 700 000	
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			50 000	200 000	

V.Majakovski 7 hoone rekonstrueerimine(09)			45 000	1 000 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				550 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			45 000	450 000	
Hoolekandeaustus "Sügis".Hoone energiatõhususe tõstmine (10)	1 143 460				
<i>sh toetuse arvelt</i>	630 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	513 460				
Laste Hoolekande Asutus Lootus hoone rekonstrueerimistööd (10)	200 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000				
KÕIK KOKKU	10 997 874	8 446 500	3 558 333	7 261 667	2 900 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	4 416 150	3 347 791	863 333	4 191 667	1 260 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 581 724	5 098 709	2 695 000	3 070 000	1 640 000

Allikas: Sillamäe linnavalitsuse rahandusosakond

Tabel 4.7.4. Sillamäe linna investeerimisvajadused

Objekti nimi ja tegevuste kirjeldus	Vajalikkuse põhjendus (ja püsikulude muutus)	Eeldatav maksumus, eurot	Aasta	2020	2021	2022	2023	2024
Lasteaed Rukkilill (Vladimir Majakovski 8)			Investeeringu summa, €		*			
Rühma Vikerkaari ruumide remont mööbli vahetusega ja WC-ruumi renoveerimine		20 000			*			
Muusikasaali evakuatsiooni ukse vahetus	ettekirjutus	3 936		*				
Katuse remont		2 000			*			
Elektripaigaldise tehniline kontroll	plaaniline töö	2 266		*				
Mänguväljaku inventar (ohtlike eemaldamine ja uue soetus)		20 000		*	*	*		
Mänguvahendite all turvaala paigaldus		*		*	*			

Asfalttee remont lasteaia territooriumil		*		*				
Omava tulekahjusignalisatsioonisüsteemi vastavuse analüüs	ettekirjutus	*			*			
Lasteaed Jaaniussike (Juri Gagarini 7a)			Investeeringu summa, €					
Vahekoridoride remont		10 000,00		*				
Remont WC 10 rühmades, 1 etapp 2-3 rühma kaupa		150 000,00		*	*	*	*	
Mänguväljakutel mänguvahendite uuendamine	eksperthinnang	5000		*	*	*		
Rühmadesse radiaatorite kaitserestide paigutamine (sõimerühmades)	Terviseameti nõue	2400		*	*	*		
Sõimerühmade remont (2 rühma)-igal aastal ühe rühma kaupa		30000		*	*	*	*	
Lasteaia teekatte vahetamine	Terviseameti ettekirjutus			*	*			
Parkimisplats lasteaia territooriumile koos värava vahetusega		5 000		*				
Spordisaali remont		10 000		*	*			
Reoveetorustiku uuendamine ja projekteerimine				*				
Lasteaed Päikseke (Juri Gagarini 25)			Investeeringu summa, €					
Lasteaia 2tk. varjualuste paigaldamine / tulekahju tagajärgede likvideerimine		27 000		*				
Küttesüsteemi renoveerimine (KIKi toetuse arvelt)	energiaaudit	9 267		9 267				
turvapiirded tuletõrjeredelitel ja välistreppidel keldrisse NB!	ettekirjutus	5 000		*				
telliskivist sissepääsud keldrisse	ettekirjutus	5 846		*				
fasaadi remont (USA saatkonna toetuse arvelt)				*				
hoone tagapoolsete treppide remont	ettekirjutus	24 120		*				
Lasteaia teekatte remont III etapp (teedehituse ja teederemonditööd)	ettekirjutus	50 000		*				
Elektripaigalduse renoveerimine keldris		7 398		*				
mänguväljaku inventar uue soetus)		30 000		*	*	*		

WC-ruumide renoveerimine I etapp (3tk.)(iga aasta üks ruum)		25 500		8 500	8 500	8 500		
Lasteaia piirdeaia uuendamine		40 000		*				
Personali duširuumi remont		8 000		*				
Vahekoridori remont		5 000		*				
Spordisaali remont		5 000		*				
Parkla hoone juurde								
Lasteaed Pääsupesa (Valeri Tškalovi 23)								
Rühmaruumide,saali,köögi,kabinetide, valgustuse vahetamine		5 120	Investeeringu summa, €					
Koridori (eesruum direktori kabinetti) remontimine		3 755						
Personali duširuumi remont		8 000						
2 trepikoja remont		29 000						
Juurviljakeldri remont		6 400						
Territooriumi piirdeaia uuendamine		12 600		*				
Varikatuste renoveerimine		3 200						
Katuse soojustamine	energiaaudit	33 600						
Fassaadi seinte soojustamine +projekt	energiaaudit	78 000						
Sokli soojustamine +projekt	energiaaudit	14 400						
Soojussõlm, küte	energiaaudit	24 000		*				
Köögikappide väljavahetamine		8000						
Mänguväljaku inventar	Ettekirjutus(4 liumäge ohtlikus seisus, on suletud)	15000						
Muusikasaali remont		8000						
Turvakatted mänguväljakude								
videovalve paigaldamine (sees ja väljas)								
asfaldikatte uuendamine								
koridorikappide väljavahetamine 1komplekt		2000						

Väikeehitus (kuuri ehitus) laoruumide jaoks.		25 315						
Köögi ventilatsiooni rekonstrueerimine		3480						
Hoolekandeaustus Sügis (Geoloogia 18)			Investeeringu summa, €					
Piirdeaed								
Kõnniteepaat hoone ümber	eksperthinnang	60 000						
Ruumide rekonstrueerimine (ööpäevaringse/intervaalhoolduse teenuste ruumid, 2 korrusel)				20000				
Ruumide rekonstrueerimine (sauna teenuste ruumid, 1 korrusel)		83520						
Kaldtee ehitamine/paigaldamine								
Fassaadi ja välisukse katuse remont	eksperthinnang	18960						
Välisukse katuse paigaldamine (Mere pst.2)								
Eesti Põhikool (Valeri Tškalovi 23)			Investeeringu summa, €					
Kooli territooriumi ümbritseva aia vahetus				*				
Kooli territooriumil parkla laiendamine				*				
2.ja 3. korruse evakuatsiooniteel akende vahetus	ettekirjutus			*				
Moodustada hoone keskmisest evakuatsioonitrepikojast omaette tuletõkkeseptsioon	ettekirjutus			*				
Kannuka kool (Geoloogia 13)			Investeeringu summa, €					
Õppe- ja üldkasutusruumides põrandate –ja uste remont 3 korrusel	kulum	300 000,00				*		
Kannuka Kooli välistreppi kapitaalremont vundament, sokkel +projekt	Energiaaudit, kulum	150000			*			
Välisseinad, uus katus +projekt	energiaaudit							*
Videovalve hoones	kulum	10000		*				
Õppe-ja üldkasutusruumides seinte-ja lagede remont 1-3 korrusel	kulum	600 000						*

Kannuka kooli hoone projekteerimine							*	
Hoone rekonstrueerimine								*
Inva WC		40000						
Vanalinna Kool			Investeeringu summa, €					
Gümnaasium ja Keskraamatukogu (Viru pst 26)			Investeeringu summa, €					
Katuslagi (osad A, B ja C)	energiaaudit	166 800						
Küttesüsteemi säästumeetmed	energiaaudit	70 000						
Ventilatsiooni süsteem köögis	energiaaudit	70 000						
Koolihoone välise videovalve süsteem				7000				
Söökla/puhvet (vastavalt projektile)				105000				
Võimlemissaal, pesuruumid (vastavalt projektile)				43200				
Spordiväljakud- palliväljak, staadion (vastavalt projektile)		365446,2		365446,2				
Ulei, Muusikakool (Vladimir Majakovski 7) +projekt			Investeeringu summa, €					
Panduse ehitamine		7 989						
Fuajee remont		24 618,77						
Ventilatsiooni renoveerimine	energiaaudit	111 638						
Pööningu soojustamine	energiaaudit	12 079						
Välisuste vahetamine	energiaaudit	2 876						
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	32 707						
Põrandakatte vahetamine II korruse koridoris	ettekirjutus	määramata						
Elektripaigaldise renoveerimine (osaliselt tehtud)	elektripaigaldise korraline tehniline kontroll	8239,2						
Tagauste vahetamine (I korrus) 2 tk	ettekirjutis	määramata						
Tuletõrje-veevõrgu demonteerimine	ettekirjutis	määramata						
Raamatukogu abonementi ruumi remont		24840						

Mänguväljaku renoveerimine ja territooriumi heakorrastus								
Avatud Noortekeskus ESN (Kalda 14) +projekt			Investeeringu summa, €					
I korruse põrandate soojustus	energiaaudit	63 273						
Küttesüsteemi renoveerimine	energiaaudit	57 840						
Ventilatsiooni rekonstrueerimine	energiaaudit	47 934						
katuse ja pööningu soojustus	energiaaudit							
Kaasaegse noorte spordiväljaku ehitamine noorte vaba aja veetmiseks								
Kaasaegse TV stuudio loomine ja tehniliste seadmete soetamine								
Ventilatsiooni paigaldamine ruumides sporditegevusteks								
Pööningu rekonstrueerimine/ ümberehitamine hosteli, dušši, tualeti ja köögi paigaldamiseks rahvusvaheliste vabatahtlike ja projektide vastuvõtmiseks								
Mobiilse kontserdilava soetamine noorteürituste jaoks								
Raamatukogu (Kalda 12) +projekt			Investeeringu summa, €					
Elektripaigaldise tehniline kontroll	Korraline kontroll	1 000	*					
Hoone renoveerimisprojekt								
Videovalve paigaldamine (väljas)		1000		*				
Välistrepi remont				*				
Ventilatsiooni projekteerimine ja rekonstrueerimine					*			
Kultuurikeskuse abihoone (Valeri Tškalovi 25)			Investeeringu summa, €					
Pööninguga katus	energiaaudit	78 000	*					
Fassaad, välisseinad	energiaaudit	228 000						

Kelder	energiaaudit	80 400						
Ventilatsioon	energiaaudit	19 920						
kõikide uste vahetus (kabinetid, klassid, saal)								
klassides remont				*				
muusikaklassi remont (heliisolatsioon - lae, seinte ja põranda vooderdus)								
Drenaažisüsteemi ehitamine keldriga hoone osa ümber								
Soojussüsteemi remont (1.korrusel liiga palav, 3.korrusel liiga külm)								
Teede remont hoone ümber								
Videovalve								
Parkimisplatsi ehitamine								
Kultuurikeskus (Kesk 24)			Investeeringu summa, €					
Ümbritseva territooriumi heakorrastus								
Täiendava sisustuse ostmise				*				
mööbli soetamine								
nõude soetamine								
teise komplekti "lava riietuse" soetamine								
kardinate soetamine								
afišistentide vahetus või remont								
Fassaad, välisseinad								
kõikide välistreppide remont								
kinoaparatuuri soetamine (vana aparatuuri ei ole võimalik kasutada kuna selliseid linte enam ei ole)								
peasaali lava kaunistuse väljavahetus								

peasaali parkettpõranda remont (lihvimine, lakkimine) + parketi remont teistes ruumides								
Garderoobi seina remont (sein märguneb pinnasvee tõttu)								
Videoülekande võimaluste loomine teistes ruumides, kus ekraanid on olemas								
Lootus (Juri Gagarini 7)			Investeeringu					
Korterite ost asenduskoduteenuse osutamiseks	Asutuse arendustegevus riigi nõudmisel		summa, €	*	*			
Hoone rekonstrueerimine (summa selgub käimasoleva projekteerimise tulemusena)	Asutuse arendustegevus riigi nõudmisel/teenuse kohaldamine nõuetele			*	*	*	*	
Muuseum (Kajaka 17a) +projekt			Investeeringu					
Hoone renoveerimine			summa, €					
Ümbritseva territooriumi heakorrastus				315 055				
Siseruumide remont				20 000	20 000			
Katuse soojustamine	energiaaudit							
Ventilatsioonisüsteem	energiaaudit							
Küttesüsteem	energiaaudit							
Välisrepi ja käigutee remont, evakuatsioonitreppi ehitamine								
Spordikompleks Kalev (Kesk 30) +projekt			Investeeringu					
Kunstmurukattega jalgpalliväljaku valgustus			summa, €	*				
Kunstmuruväljaku katte vahetamine				*				
Taastuskeskuse rekonstrueerimine						*		
Staadioni rekonstrueerimine					*			
Universaalse suvise mänguväljaku rajamine					*			
Maneeži renoveerimine							*	
Kahekorruselise 80-100 kohalise hosteli rekonstrueerimine				*	*			

Uute spordisaalide rajamine (praegustel väljarenditud pindadel)				*	*			
Treenerite ruumid				*	*			
fassaadi uuendamine ja soojustamine				*	*			
Veepuhkekeskuse rajamine								
Jalgpalliväljaku renoveerimine (Tškalovi 25)					*			
Kai rajamine Sõtke jõe kaldal						*		
Pumptrack'i rajamine (skatepark)					*			
Ujula (Kesk 28)			Investeeringu					
Sissepääsu varikatuse remont			summa, €	*				
Soojusvahetusseadme vahetus								
Õhuliinide soojustamine								
Veevarustuse ja küttesüsteemi torustiku vahetus								
Kulunud PVC basseini sisekatte asendamine		30137		*				
Linnavalitsuse hoone (Kesk 27)			Investeeringu					
kabinettide remont		27 000	summa, €	5000				
ventilatsiooni projekteerimine ja paigaldus		33 000						
kesktrepi remont				*				
istungite saali remont		6 000		6000				
Kabinettide uste vahetamine, ühtne lukusüsteem		16 000		5000				
valgustuse projekteerimine ja vahetus		12 000						
sokli ja sissekäigu remont								
printeriruumi remont		3 000						
akende vahetus								
Raamatupidamine (Valeri Tškalovi 1a)			Investeeringu					
Sillamäeski Vestnik - akende vahetamine			summa, €					
Teed			Investeeringu					

			summa, €					
Välisvalgustuse rekonstrueerimine				*				
Parkimisplatside loomine								
Teede remont								
Treppide ja sildade rekonstrueerimine								
Mere promenaadi rajamine (II etapp)								
Pavlovi tn liiklusohutuse tõstmine (projekti II etapp)				*				
Linnakaart								
Pargid, haljasalad			Investeeringu summa, €					
Merepargi võrkpalli platsi(de) rajamine								
Merepargi lastemänguplatsi(de) rajamine								
Merepargi riietuskabiinide paigaldamine								
Mereparki uute pinkide ja prügiurnide paigaldamine								
Mereparki infostendide paigaldamine								
Mereparki suveestradilava ehitamine								
Linnapargi territooriumi projekteerimine ja heakorrastus								
Linnapargi välisvalgustuse rekonstrueerimine								
Kasesalus jalgteede rajamine, linnamööbli paigaldamine								
Kasesalus supelranna ala kujundamine								
Kasesalus lastemänguplatsi rajamine								
Kasesalus toitlustetevõtte ette nägemine								
Kasesalus teede rajamine rulluiskudega sõiduks								
Sõtke jõe kallaste heakorrastamine								

LISAD

Lisa 1. Seos teiste strateegiliste dokumentidega

KONKURENTSIVÕIME KAVA 'EESTI 2020' UUENDATUD TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2020–2021 (kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt, 30.04.2020)¹⁴¹⁵

HARITUD RAHVAS JA SIDUS ÜHISKOND

1. Haridussüsteemi kvaliteedi parandamine ning kohandumine demograafiliste muutustega.
2. Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.

KONKURENTSIVÕIMELINE ETTEVÕTLUSKESKKOND

11. Transpordi, IKT ja teiste riigi poolt pakutavate ettevõtlust toetava taristu ja institutsioonide viimine rahvusvahelisele tasemele.

KESKKONNASÕBRALIK MAJANDUS JA ENERGEETIKA

13. Majanduse üldise ressursi- ja energiamahukuse vähendamine.

JÄTKUSUUTLIK JA KOHANDUV RIIK

15. Avaliku sektori sotsiaalkulutuste jätkusuutlikkuse parandamine tööealise elanikkonna vähenemise ja vanemaealiste osakaalu suurenemise tingimustes, kindlustades seejuures tulemuslik tervishoid ning hästi sihistatud ja tulemuslik sotsiaalpoliitika (sh vajalikud tugiteenused).

RAHVASTIKU TERVISE ARENGUKAVA 2009–2020¹⁶

Kohalik omavalitsus korraldab tegevuste rakendamist oma pädevuse piires (sh luues vajalikud õiguslikud alused). Tagab inimestele piisava teabe, mis võimaldab teha teadlikke valikuid terviseriskide vähendamiseks. Soovituslikud tegevused kohaliku omavalitsuse tasandil rakendamiseks:

- Käivitada omavalitsuste juures partnerlusel põhinevate tervisenõukogude ja tervise töörühmade töö, kaasata sotsiaalselt tundlikke gruppe.
- Integreerida rahvastiku tervise arengukava eesmärgid kohalike omavalitsuste arengukavadesse või koostada omavalitsuse tervise arengukava.

¹⁴ Õiglase ülemineku territoriaalse kava on koostamisel

¹⁵ Strateegia "Eesti 2035" on koostamisel

¹⁶ Rahvastiku tervise arengukava 2020-2030 on koostamisel

- Arendada kohaliku tasandi sotsiaalset infrastruktuuri, toetada koostöö- ja toetusvõrgustike ja huvialaühenduste tegevust ning luua inimeste omaalgatust ja sotsiaalset aktiivsust soosiv keskkond.
- Arendada elukvaliteeti ja toimetulekut suurendavaid teenuseid ja meetmeid.
- Tagada tervisega seonduva teabe kättesaadavus sotsiaalselt tundlikele gruppidele nende õiguste, neile suunatud hüvitiste ja teenuste kohta, kasutades selleks neile arusaadavaid suhtlusvorme.

LASTE JA PEREDE ARENGUKAVA 2012–2020¹⁷

Meede 3.2: varase sekkumise ja lastekaitseüsteemi tõhustamine

Praeguse lastekaitseüsteemi korralduse kitsaskohad

Kohalikule omavalitsusele langeb põhiline vastutus laste kaitsmisel ja abistamisel. Praegu ei ole aga kohalikel omavalitsustel, eriti väikese tulubaasiga omavalitsustel, piisavat ressursi lastekaitse teenuste arendamiseks ja elluviimiseks. Paljudes kohalikes omavalitsustes puudub professionaalne lastekaitsetöötaja. Selline olukord ei võimalda efektiivsete abimeetme rakendamist ning õigeaegset sekkumist laste heaolu tagamiseks.

Tegevussuund 3.2.4: lastekaitsetöö korraldamise ja järelevalve tõhustamine

Lastekaitsetöötajatega kaetuse tagamine kohalikes omavalitsuses, määratledes muuhulgas minimaalsed haridus- ja kvalifikatsiooninõuded

EESTI MERENDUSPOLIITIKA 2012-2020¹⁸

Eesmärk 2 – Kaubavood läbi Eesti sadamate on suurenenud.

Samas omab sadamate areng tähtsust ka regionaalpoliitilisest seisukohast ja sealjuures on positiivne mõju vastastikune. Ida-Virumaal on üheks oluliseks arengumootoriks ja tööandjaks kujunenud Sillamäe sadam koos oma territooriumil tegutsevate terminalidega, kelle kaubavoogude suurenemist toetab samas piirkonnas arenev ettevõtlus.

Lahendamist vajavad probleemid

Oluliselt on vaja parandada sadamate koostööd kohalike omavalitsustega. Seda ei saa teha kohalikke omavalitsusi survestades, vaid kõigil osapooltel peab olema huvi sadamate arengu vastu.

Meede 2.3. Sadamate infrastruktuuri väljaarendamise soodustamine

¹⁷ Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021-2030 on koostamisel

¹⁸ Transpordi ja liikuvuse arengukava aastateks 2021–2030 on koostamisel

Kuna sadamate areng sõltub muuhulgas kohalikust omavalitsusest, mille territooriumil sadam paikneb, siis on oluline koostöö sadama omaniku, kohaliku omavalitsuse ja riigi vahel. Lisaks kaubavahetust puudutavatele arengutele on vaja tagada ka sadamate infrastruktuuri vastavus riigikaitselistele vajadustele.

Meede 8.4. Täiendõppe ja huvihariduse edendamine

Varane kokkupuude merega ja merendusega seotud tegevustega on üks olulisemaid mõjutajaid noorte huvi tekkimisel merenduse vastu. Seetõttu on oluline merelise huvihariduse kättesaadavus kõikides regioonides. Samas peaks ressursside kokkuhoiu mõttes nii huvi- kui ka täiendharidus koonduma kutseõpet andvatesse piirkondadesse.

Peamised tegevusvajadused:

- Koostöö riigi, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjate vahel huvihariduse võimaldamiseks.
- Väikesadamate võrgustikku kuuluvate sadamate juures merendusega seotud noortele suunatud klubide toetamine.
- Noortekeskustesse (eriti merega piirnevates omavalitsustes) merendusega seotud tegevuste juurutamine (purjetamine, meremehesõlmed, mere- ja kalalaagrid).

KULTUURIPOLIITIKA PÕHIALUSED AASTANI 2020¹⁹

Haridusvaldkonna korraldamisel tuleb arvestada, et kultuuris osalejate järelkasvu tagamiseks on oluline alustada kultuurialaste teadmiste ja oskuste omandamisega juba varases eas. Selleks tuleb riigi ja kohalike omavalitsuste koostöös luua võimalusi kogu hariduses, sh huvihariduses ja huvitegevuses. Samuti on nii formaalses kui mitteformaalses hariduses olulisel kohal loovusõpe ja funktsionaalse lugemisoskuse arendamine. Kultuuriasutustel on hariduslike programmide ja tegevuste elluviimisel oluline roll formaalse hariduse mitmekesistamisel ja rikastamisel, mistõttu peab riik oluliseks kultuuriasutuste kaasamist õppekavade ettevalmistamisel ja täitmisel.

24. Arhitektuur

24.1. Riik väärtustab elukeskkonda kui tervikut, mis koosneb nii ehitatud ja kujundatud keskkonnast kui looduskeskkonnast. Kvaliteetsel ehitatud keskkonnal on oluline roll riigi säästva arengu eesmärkide saavutamisel. Kvaliteetse ehitatud keskkonna aluseks on asjatundlikud ruumilised otsused planeerimisel ja projekteerimisel.

32. Kultuuriline mitmekesisus

32.1 Riikliku kultuuripoliitika eesmärk on Eestis elavate rahvusvähemuste Eesti ühiskonda ja kultuuriruumi lõimumise toetamine, soodustades samal ajal igakülgset rahvusvähemuste kultuurilise identiteedi teadvustamist ja edendamist. Selleks toetab riik rahvusvähemuste kultuuride säilitamist, tutvustamist ja edendamist, võttes arvesse regionaalseid eripärasid ja vajadusi.

¹⁹ Kultuuripoliitika põhialused aastani 2030 on koostamisel

32.2 Riik toetab kultuuridevahelise dialoogi edendamist kultuurilise mitmekesisuse väärtustamiseks ja ühise kultuuriruumi laiendamiseks. Sellel eesmärgil soodustab riik koostööd rahvusvähemuste ja eesti kodanikeühenduste vahel eesmärgiga tihendada kogukondadevahelisi kontakte.

33. Muinsuskaitse

33.2 Olulisel kohal on kultuuripärandi kaitse strateegia ja kaitsemeetmete täpsustamine (mida, milleks ja kuidas kaitstakse), mälestiste nimekirjade inventuur, analüüs ning vastavalt analüüsi tulemustele nimekirjade ja seadusandluse ajakohastamine. Mälestiseks tunnistamise protsessi oluliseks osaks peab olema eri osapoolte huvide õigustatuse hindamine, avaliku huvi selge määratlemine, avaliku ja erahuvi kaalumine ning kaitsemeetmete proportsionaalsus, võttes seejuures arvesse rahvusvahelisi kokkuleppeid.

34. Muuseumid

34.5 Riik lähtub muuseumivõrgu kujundamisel asutuste tegevuse jätkusuutlikkuse ja muuseumide mitmekesisuse tagamisest. Seejuures kaasatakse tegevuste elluviimiseks ja elanikkonna ligipääsu suurendamiseks partnereid nii kohaliku omavalitsuse tasemel kui ka erasektorist. Muuseumikogu omanik tagab muuseumi põhiülesannete täitmiseks vajaliku baasfinantseerimise.

35. Raamatukogud

35.2 Rahvaraamatukogudel on oluline roll kõigile Eesti elanikele võrdsete võimaluste tagamisel enda harimiseks ja kultuurist osasaamiseks. Kohalike omavalitsuste asutustena tegelevad rahvaraamatukogud lisaks informatsiooni vahendamisele ja üksikkasutajate juhendamisele infoallikate kasutamisel ka paindlike ja mitmefunktsiooniliste keskustena, mis elavdavad kohalikku elu ja kultuuri ning pakuvad võimalusi elukestvaks õppeks.

35.4 Riik peab oluliseks rahvaraamatukogude kultuuri- ja kirjandusprogrammide ning elukestvat õpet edendavate algatuste elluviimist, lugemust soodustavaid ja laste ja noorte lugemisharjumuse kujundamisele suunatud programme, kirjanike ja teiste loovisikute kohtumisi lugejatega, ühe kohaliku omavalitsuse piire ületavaid rahvaraamatukogude vahelisi algatusi ning eesti keelt emakeelena mittekönelevate elanikele suunatud tegevusi, pidades seejuures silmas ka erivajadustega lugejate huvisid.

36. Rahvakultuur

36.4 Kooriliikumine ja rahvatants koos pillimänguga ühendab rahvakultuurivaldkonda muusika, sõnakunsti ja etenduskunstidega. Laulu- ja tantsupidude traditsioon on suure kultuurilise ja majandusliku mõjuga, kohalike omavalitsuste ja riigi poolt koos kodanikeühendustega ning rahvamajade võrgustikuga toetatud ja hoitud protsess, mis tipneb regulaarselt paikkondlike ja üleriigiliste laulu- ja tantsupidudega.

EESTI RIIKLIK TURISMIARENGUKAVA 2014-2020

Meede 1.1 Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine, sh siseturismi edendamine

Eesti turismisektori rahvusvahelise konkurentsivõime tagamiseks on vajalik Eesti kui reisisihti tuntuse edasine suurendamine nii naaberriikides kui ka kaugemates riikides. Tuntuse suurendamise tegevuste aluseks on Eesti turismi turunduskontseptsioon.

Meede 1.4 Turismi arenguvõimaluste seire ja ettevõtluskeskkonna arendamine

Turismi osatähtsuse hindamiseks Eesti majanduses, turismisektori arendamiseks vajalike tegevuste planeerimiseks ja nende tulemuslikkuse hindamiseks on vajalik järjepidev turismi arenguvõimaluste seire ja analüüs. Arenguvõimaluste seire tagab turismisektoris tegutsevatele ettevõtjatele ajakohase info kättesaadavuse sihtturgude turutrendide, välisküllastajate reisieesmärkide ja sihtrühmade reisikäitumise kohta.

NOORTE HUVITEGEVUSE TOETUSSÜSTEEMI KONTSEPTSIOON

1. Huvitegevuse taust

(...) Kuna kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse järgi on omavalitsusüksuse ülesandeks korraldada vallas või linnas ka noorsootööd ja enamus huvitegevustest toimuvad kohalikul tasandil, siis paneb see KOV-ile vastutuse omada erinevatest huvitegevustest ja nende pakkujatest ülevaadet ning korraldada noorte vajadustest lähtuvalt erinevate huvialade ja huvitegevuste pakkumist või vahendamist koostöös erinevate organisatsioonidega.

3.1. KOV huvitegevuse toetusfond

Fondi kaudu toetatakse KOV-e, et parandada nende elanikest lastele ja noortele huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust, vähendamaks mitteosalejate osakaalu. Kättesaadavuse tagamiseks on vajalik vähendada erisusi, mis on tingitud näiteks perede toimetulekust, laste ja noorte erivajadustest, KOV-ide erinevast finantsvõimekusest, regionaalsest paiknevusest ja asustuse jaotusest ja transpordikorraldusest. Mitmekesisuse tagamiseks tuleb huvitegevust pakkuda vähemalt järgmistes huvialavaldkondades: kultuur (kaunid kunstid, kultuuriväärtused), sport ning loodus-täppisteadused ja tehnoloogia lõikes (LTT).

(...) Olulise punktina kontseptsiooni rakendamisel nähakse, et KOVid säilitavad oma senise huvitegevuse toetamise taseme ja riigipoolt täiendava toetuse raames viiakse ellu eesmärgi saavutamiseks vajalikke asjakohaseid tegevusi ja uusi algatusi. Primaarne on edendada huvitegevuse kättesaadavust ja mitmekesisust lähtudes lapse ja noorte huvidest, rakendades rahalisi vahendeid KOVide üleselt, tagades ressursside kasutamise tõhususe.

3.2. Huvialavaldkondade arendamise fond

Fondi vahenditest saab mh:

- arendada metoodikaid, vahendada või pakkuda koolitusi;
- omada ülevaadet valdkonna huvitegevuste pakkujate olukorrast;
- analüüsida valdkonna näitajaid ja edasisi vajadusi;
- esindada valdkondlikke seisukohti;

- arendada võrgustikutööd Eestis ja rahvusvahelisel tasandil;
- tagada infovahetus osapoolte vahel.

Huvitegevuse planeerimine KOVides

KOVid peavad eelnevalt kaardistama huvitegevuse olukorra ning kirjeldama oma planeeritavad tegevused laste ja noorte huvitegevuses (KOV-i arengukavas või tegevuskavas) ning lähtuvalt kontseptsiooni raames püstitatud eesmärkidest – 7-19 aastaste laste ja noorte osaluse suurendamine huvitegevuses, selle mitmekesisuse ja kvaliteedi tagamine, planeerima asjakohased lisategevused riigi poolse täiendava toetuse rakendamiseks. Kuna noorte igapäevased liikumistrajektorid on tulenevalt erisustest noorte elukoha, õppimiskoha ja huvitegevuste osutamise kohtade vahel sageli omavalitsuste ülesed, siis ei ole ka huvitegevuste mitmekesisuse ja kättesaadavusega seotud probleemid ja väljakutsed vaid ühe KOV-i sees lahendatavad. Rakendamise toe eesmärk on nõustada KOV-e noorte huvitegevuse planeerimisel ja elluviimisel ning edendada KOV-ide omavahelist koostööd.

Huvitegevuse seire

Huvitegevusest ülevaate saamiseks kogutakse iga-aastaselt infot KOV-lt huvitegevuses osalemise ja pakkumise kohta. Põhjalikuma ülevaate saamiseks viiakse läbi mahukam seire iga kolme aasta tagant. Planeeritud tegevuste elluviimist ja nende mõju huvitegevuses osalemisele jälgitakse ning vajadusel pakutakse tekkinud kitsaskohtadele uusi lahendusi. Noorte huvitegevuse koostööpiirkondade ja tegevuskavade rakendamise toe ja seirega tegeleb Haridus- ja Teadusministeerium (HTM). Samuti koostab HTM enne rakendamist KOV-ide jaoks vastava juhendi, milles on selgitatud raha kasutamise eesmärgid, tingimused ja võimalikud suunised huvitegevuse korraldamiseks.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA ARENGUKAVA 2019-2022

Tulemusvaldkond: kultuur

Kultuuripoliitika eesmärk on kujundada loovust väärtustav ühiskond, hoides ja edendades eesti rahvuslikku identiteeti, uurides, talletades ja kandes edasi kultuurimälu ning luues soodsad tingimused elujõulise, avatud ja mitmekesise kultuuriruumi arenguks ning kultuuris osalemiseks.

Tulemusvaldkond: sport

Liikumisel ja spordil on oluline ning kasvav roll eestimaalaste elujõu edendamisel, elukeskkonna rikkuse loomisel ja Eesti riigi hea maine kujundamisel.

Tulemusvaldkond: lõimumine

Eesti ühiskond on lõimunud ja sotsiaalselt sidus, erineva keele-ja kultuuritaustaga inimesed osalevad aktiivselt ühiskonnaelus ja jagavad demokraatlikke väärtusi

EESTI TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE NING INNOVATSIOONI STRATEEGIA 2014–2020

Alaeesmärk 2.

Teadus- ja arendustegevus (TA) toimib Eesti ühiskonna ja majanduse huvides. See lähtub ühiskonna ja majanduse vajadustest ning tähtsustab rakendusi. Teadusasutused on motiveeritud rakendusuuringuteks ja tulemuslikuks koostööks ettevõtjate ning valitsusasutustega. Riik on rakenduslike uuringute ja arendustööde tark tellija. Sotsiaal-majanduslikel eesmärkidel tehtavate uuringute korraldus on tõhus.

Alaeesmärk 3.

TA muudab majandusstruktuuri teadmistemahukamaks. Nutika spetsialiseerumise meetodil valitud ja juhitud TAI investeeringud soodustavad kasvuvaldkondade arengut ennak-tempos. Teadmusmahuka ettevõtluse osakaal majanduses ja ekspordi lisandväärtus kasvavad märgatavalt.

EESTI ELUKESTVA ÕPPE STRATEEGIA 2020²⁰

Strateegilised eesmärgid

1. Muutunud õpikäsitus. Iga õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetav, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendav õpikäsitus on rakendatud kõigil haridustasemetel ja -liikides.
2. Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning koolijuhid. Õpetaja/õppejõu ja koolijuhi töö hindamine ja tasustamine on vastavuses nendele ametikohtadele esitatavate nõuete ja töö tulemuslikkusega.
3. Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus. Kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega ning tööturu arenguvajadusi arvestavad õppimisvõimalused ja karjääriteenused on suurendanud erialase kvalifikatsiooniga inimeste arvu erinevates vanuserühmades ja Eesti eri regioonides.
4. Digipööre elukestvas õppes. Õppimisel ja õpetamisel rakendatakse kaasaegset digitehnoloogiat otstarbekamalt ja tulemuslikumalt, paranenud on kogu elanikkonna digioskused ning tagatud on ligipääs uue põlvkonna digitaristule.
5. Võrdsed võimalused elukestvaks õppeks ja õppes osaluse kasv. Kõigile on loodud võrdsed võimalused elukestvaks õppeks.

HEAOLU ARENGUKAVA 2016-2023

Üldeesmärgid:

- Tööjõu nõudluse ja pakkumise vastavus tagab tööhõive kõrge taseme ning kvaliteetsed töötingimused toetavad pikaajalist tööelus osalemist.
- Inimeste majanduslik toimetulek on aktiveeriva, adekvaatse ja jätkusuutliku sotsiaalkaitse toel paranenud.
- Inimeste võimalused iseseisvalt toime tulla, kogukonnas elada ning ühiskonnaelus osaleda on tänu efektiivsele õiguskaitsele ja kvaliteetsele kõrvalabile paranenud.

²⁰ Haridus-, teadus-, noorte- ja keelevaldkonna järgmise perioodi (2021–2035) arengukavasid on koostamisel

- Naistel ja meestel on võrdsed õigused, kohustused, võimalused ja vastutus kõigis ühiskonnaelu valdkondades.

SISETURVALISUSE ARENGUKAVA 2015-2020²¹

3.4.Koostöö arendamine

Koostöövõrgustike arendamine ja kogukonnakeskse turvalisuse mudeli väljatöötamine – vaja on töötada välja kogukonnakeskse turvalisuse mudel ning seda rakendada. See mudel arvestab piirkonna eripärade ja vajadustega ning probleeme lahendatakse võimalikult lähedaseimal tasandil. Turvalisuse tagamisel toimib sujuv koostöö elanike, riigiasutuste, kohaliku omavalitsuseüksuse, ettevõtete ja vabaühenduste vahel.

ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+

3.2.3. Elukeskkonna kvaliteet

(21) Kohalikud omavalitsused peavad senisest rohkem võtma vastutuse kohaliku ruumilise arengu kujundamise eest üldplaneeringute kaudu ja tunnistama vajaduse korral kehtetuks detailplaneeringud, mille elluviimine ei taga kestlikku arengut ega elukeskkonna kvaliteeti. Eesmärgiks tuleb seada ühtsem asustuse kujundamine, mida on võimalik ellu viia ajakohaste üldplaneeringute abil.

Planeeringu elluviimine

(3) Ruumi planeerimisel tuleb kõikjal lähtuda sarnastest põhimõtetest. Seetõttu töötatakse välja riigi suunised, mille eesmärk on väljendada avalikku huvi ja parandada ruumi kvaliteeti, pidades silmas energiatõhususe ja kestliku arengu põhimõtteid, mida maavalitsused ja kohalikud omavalitsused peavad planeeringute koostamisel arvestama.

2014–2020 PERIOODI EUROOPA LIIDU EELARVE VAHENDITE RAHASTAMISVALIKU ETTEPANEK

EL VAHENDITEST KAASRAHASTATAVAD EESMÄRGID

1. Haridus on kvaliteetne, kättesaadav ning õppija ja ühiskonna vajadusi arvestav

Lahendusteel:

1.1. Haridusasutuste võrgu paindlik arendamine.

Koostöös kohalike omavalitsustega on võimalik suunata vahendeid koolivõrgu korrastamise tulemusel vabaneva infrastruktuuri kasutamiseks huvihariduse, noorsootöö teenuste ja teiste avalike teenuste osutamise eesmärgil. Haridusasutuste võrgu arendamisel tehtavate

²¹ Siseturvalisuse arengukava 2020-2030 on koostamisel

investeeringute puhul tuleb tagada hoonete energiatõhusus (ülalpidamiskulude kokkuhoid) ja multifunktsionaalsus. Koolivõrgu korrastamisel tuleb arvestada piirkonna prioriteetidega ning lähtuda põhimõttest kasutada võimalusel piirkonnas olemasolevaid ühiskasutuses olevaid hooneid (nt spordirajatised) ka kooli õppetöö (sh huvihariduse) läbiviimiseks. Kvaliteetse hariduse kättesaadavus on oluline eeldus inimeste tööhõive tõstmiseks ning suhtelise vaesuse riski ja sotsiaalsüsteemi koormuse vähendamiseks.

1.2. Õppe vastavusse viimine muutuva tööturu ja ühiskonna vajadustega.

1.3. Kõrghariduse rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmine.

2. Kõrge tööhõive ja kvaliteetne tööelu

Lahendusteel:

2.1. Tööturuteenuste arendamine ja tulemuslik rakendamine.

2.2. Tööjõu mobiilsuse toetamine ning selle kasutamine Eesti heaks.

2.3. Hoolekandeteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine.

2.4. Kvaliteetsete terviseteenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine.

2.5. Ühiskondliku kihistumise ja tõrjutuse vähendamine ning kõikidele Eesti elanikele võrdsete võimaluste tagamine ühiskonnas osalemiseks ja eneseteostuseks

3. Teadmistemahukas ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline majandus

Lahendusteel:

3.1. Majanduse kasvualade arendamine ning TA&I süsteemi kohaliku mõju suurendamine läbi nutika spetsialiseerumise.

3.2. TjaA tegevuse rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine.

3.3. Kasuvõimelise ettevõtluse arendamine ja rahvusvahelistumise toetamine.

4. Puhas ja mitmekesine looduskeskkond ning loodusressursside tõhus kasutus

Lahendusteel:

4.1. Loodusressursside kasutamise tõhususe suurendamine.

4.2. Elurikkuse säilitamine ja taastamine.

4.3. Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

4.4. Säästev energia tootmine, ülekanne ja tarbimine.

5. Elanike vajadusi rahuldavad ja ettevõtlust toetavad kestlikud ühendused ja liikumisvõimalused

Lahendusteel:

5.1. Piirkondlikke eripärasid arvestava, erinevaid liikumisviise integreeriva ning efektiivse liikuvuskeskkonna terviklik arendamine.

5.2. Ühendusvõimaluste parendamine välispartneritega.

5.3. IKT taristu ja seotud teenuste viimine rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisele tasemele.

IDA-VIRU MAAKONNA ARENGUKAVA 2019-2030+

Haridusvaldkond

Aastaks 2030+ pakutakse Ida-Viru maakonnas kompleksset haridust, mis tagab õppuritele minimaalselt kolme keele oskuse, tugevad digipädevused ning ettevõtliku eluhoiaku.

Aastaks 2030+ on Ida-Viru maakond atraktiivne koht kõrghariduse omandamiseks maakonnavälistele noortele.

Kultuur ja sport

Aastaks 2030+ toimib Ida-Viru maakonnas rahvusvaheline ja mitmekesine kultuurielu, maakonnas toimivad maakondliku kokkuleppe alusel ühiselt hallatavad olulised kultuuriobjektid.

Aastaks 2030+ toimib maakonnas suurel spordiharrastajate hulgal ja mitmekesistel sportimisvõimalustel põhinev aktiivne spordielu.

Sotsiaalvaldkond

Aastaks 2030+ toimib maakonnas kvaliteetne, mitmekesine ja vajadustele vastav sotsiaal-ning tervishoiuteenuste võrgustik, mis tagab kõrged rahvatervise näitajad, elanikele väärrika elukvaliteedi igal eluetapil ning maksimaalse võimekuse iseseisvaks toimetulemiseks.

Noorsootöö

Noorsootöösapoolte koordineeritud jõupingutused loovad olukorra, kus noored osalevad aktiivselt ning tulemuslikult kogukonna ja omavalitsuse elus.

Majandus ja ettevõtlus

Aastaks 2030+ toimib Ida-Virumaal mitmekesine, tugevatel ettevõtlikkushoiakutel tuginev ning suure lisandväärtuse loomist soodustav ettevõtluskeskkond.

Turism

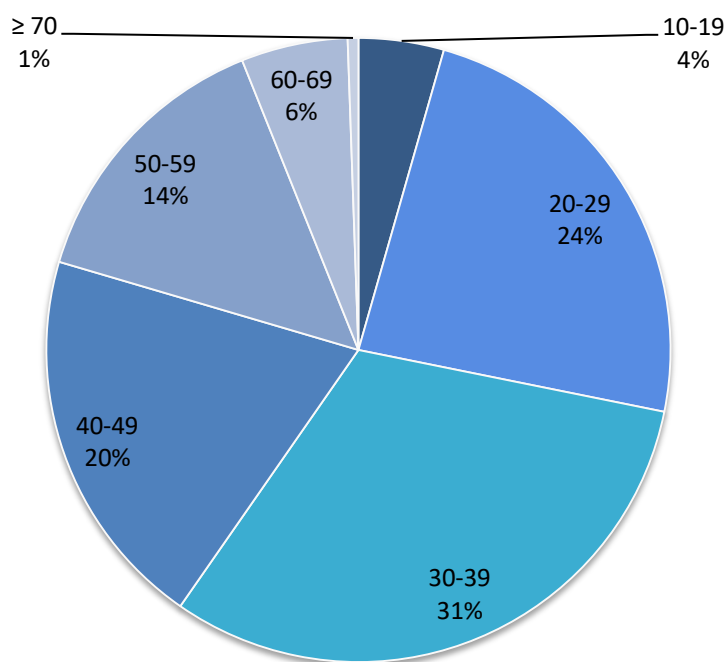
Aastaks 2030+ on Ida-Virumaakond Tallinna järel esimene turismi sihtkoht Eestis.

Elukeskkond ja taristu

Aastaks 2030+ on Ida-Viru maakonnas kaasaegne ja kvaliteetne elu- ja ettevõtluskeskkond, mis tugineb puhtale looduskeskkonnale, moodsale ja mitmekesisele taristule ning kaasaegsetele energialahendustele.

Lisa 2. Küsitluse 2019 tulemused

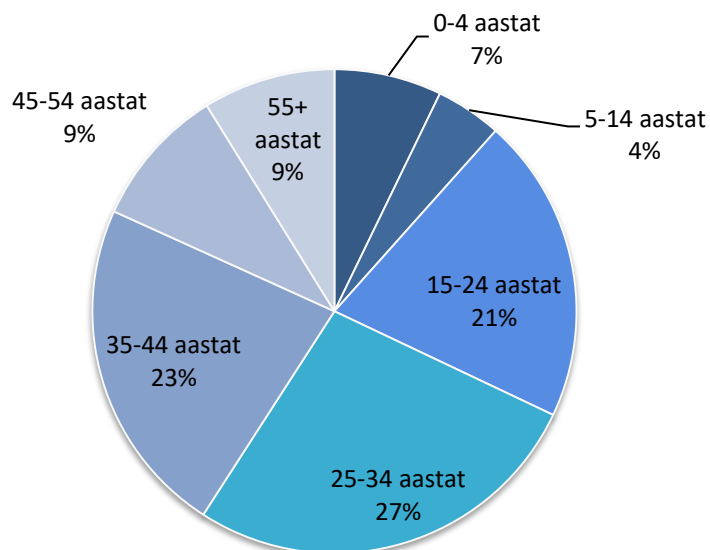
Vastanute arv kokku on 181 ehk 1,3 % linna elanikkonnast.²² Nendest 12 ehk 6,6 % on eesti keele emakeelega vastajad. Jooniselt nähtub, et vanusegrupid 30-39 ja 20-29 olid kõige aktiivsemad ning kõige vähem vastajaid oli vanusegruppides 60+ ja 10-19.

Lisa 2. Joonis 1. Vastanute jaotus vanuse järgi

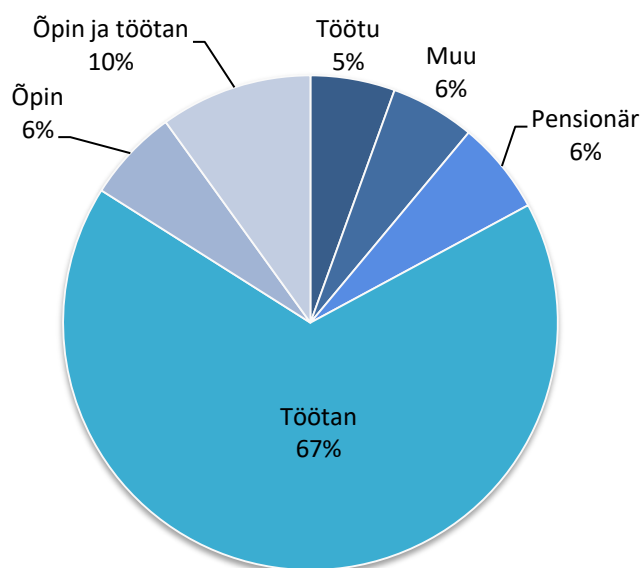
Joonise 2.2 põhjal võib väita, et suurem osa (61%) vastanutest elavad linnas 15-44 aastat. Nende seas on kõige rohkem 30-39 aastaseid inimesi. 7% vastanutest elavad linnas 0-4 aastat ning nende seas on suurem osa 20-29 aastaseid inimesi. Neid, kes elab linnas 5-14 aastat on 7% ja nende hulka kuuluvad ainult 30-69 aastased inimesed. 18% vastanutest on elanud Sillamäel 45+ aastat.

²² Valim on esindatav ehk representatiivne usaldusnivool 95%. Maksimaalne valimiviga kuni $\pm 7,23$ %.

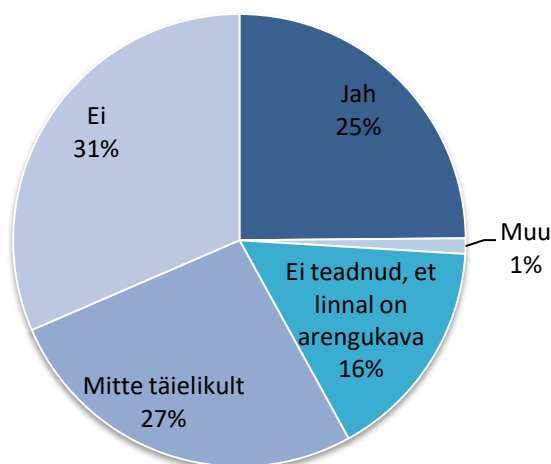

Lisa 2. Joonis 2. Vastanute jaotus Sillamäel elatud aastate järgi

Suurem osa vastanutest (121) töötab. 10% ehk 18 vastanutest õpib ja töötab – nende seas on 9 10-29 aastast inimest.

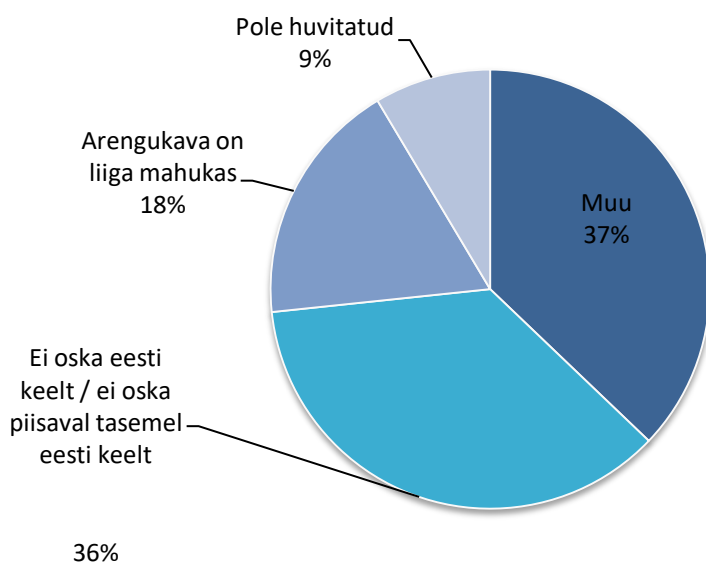

Lisa 2. Joonis 3. Vastanute jaotus sotsiaalse staatuse järgi

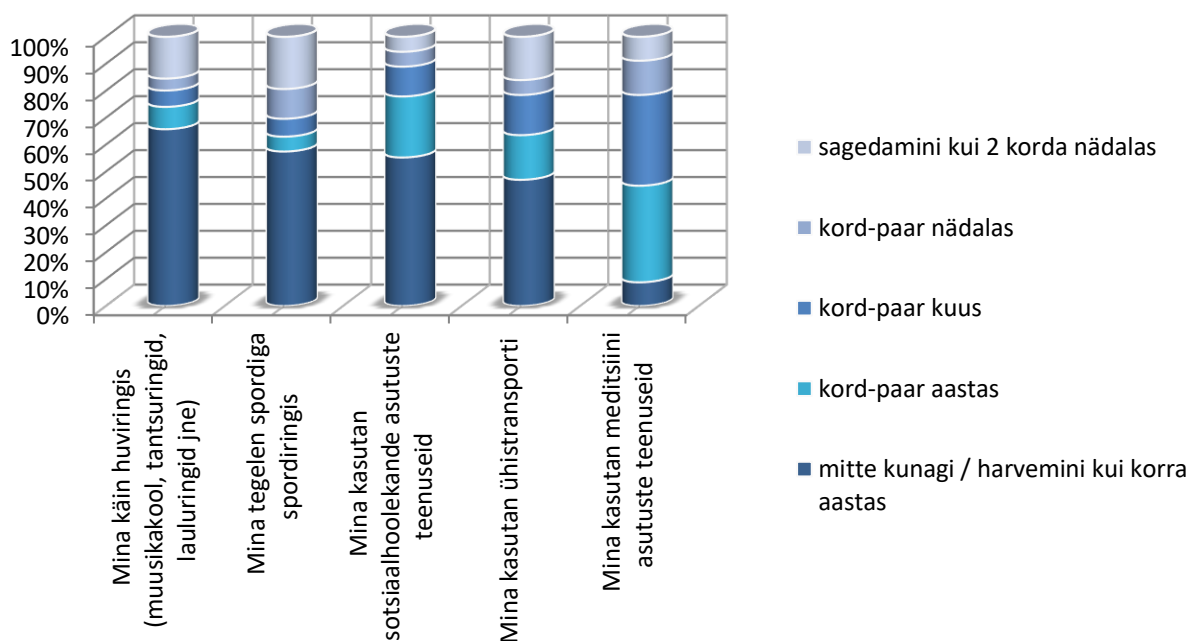
Lisa 2. Joonis 4. Sillamäe linna arengukava lugenute osakaal

45 inimest ehk 25% vastanutest lugesid linna arengukava ning 48% neist on 20-39-aastased inimesed. Ainult 8 arengukava lugejatest räägib eesti keelt emakeelena. 16% vastanutest ei teadnud, et linnal on arengukava.

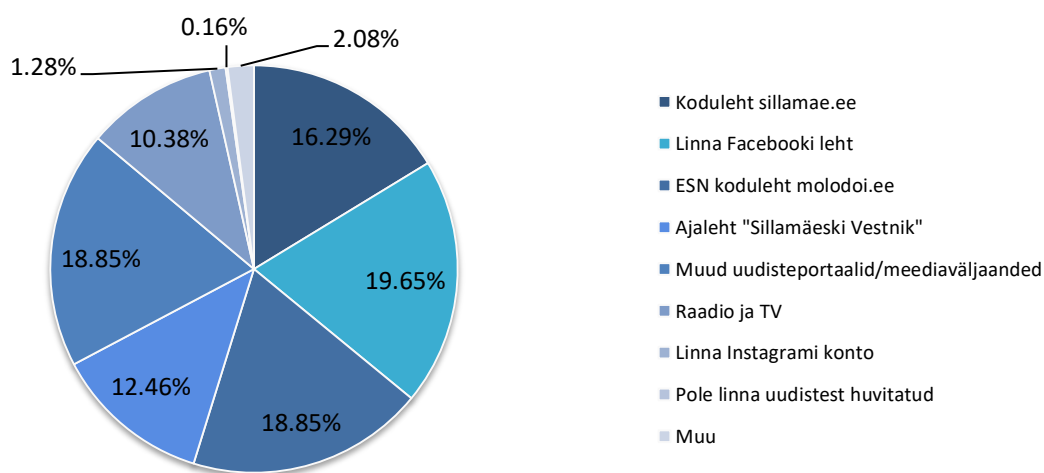
Lisa 2. Joonis 5. Arengukava mittelugemise põhjused

58% vastanutest ei ole kunagi lugenud või on lugenud linna arengukava mitte täielikult. Põhjuste jaotus võib näha jooniselt 2.5. Väärib märkimist, et kõige levinumad põhjused on madal eesti keele oskus (36 %) ning muud põhjused (37%). 19 inimest arvavad, et arengukava on liiga mahukas.

Lisa 2. Joonis 6. Teenuste kasutuse sagedus

Küsitluse teine osa näitas, et vastajad ei ole eriti aktiivsed teenuste kasutajad (v.a. meditsiiniteenused). Suurem osa vastanutest ei kasuta või kasutab väga harva huvi- ja spordiringi ning ühistranspordi ja sotsiaalhoolekande asutuste teenuseid.

Lisa 2. Joonis 7. Kasutatavad meediakanalid linna uudiste saamiseks.

Andmed näitavad, et suurem osa vastanutest kasutab linna Facebooki lehte, ESN kodulehte ning muid uudisteportale ja meediaväljaandeid linna uudiste saamiseks. Aktiivselt kasutatakse ka Sillamäe linna kodulehte (16%) ja "Sillamäeski Vestnik" ajalehte (13%).

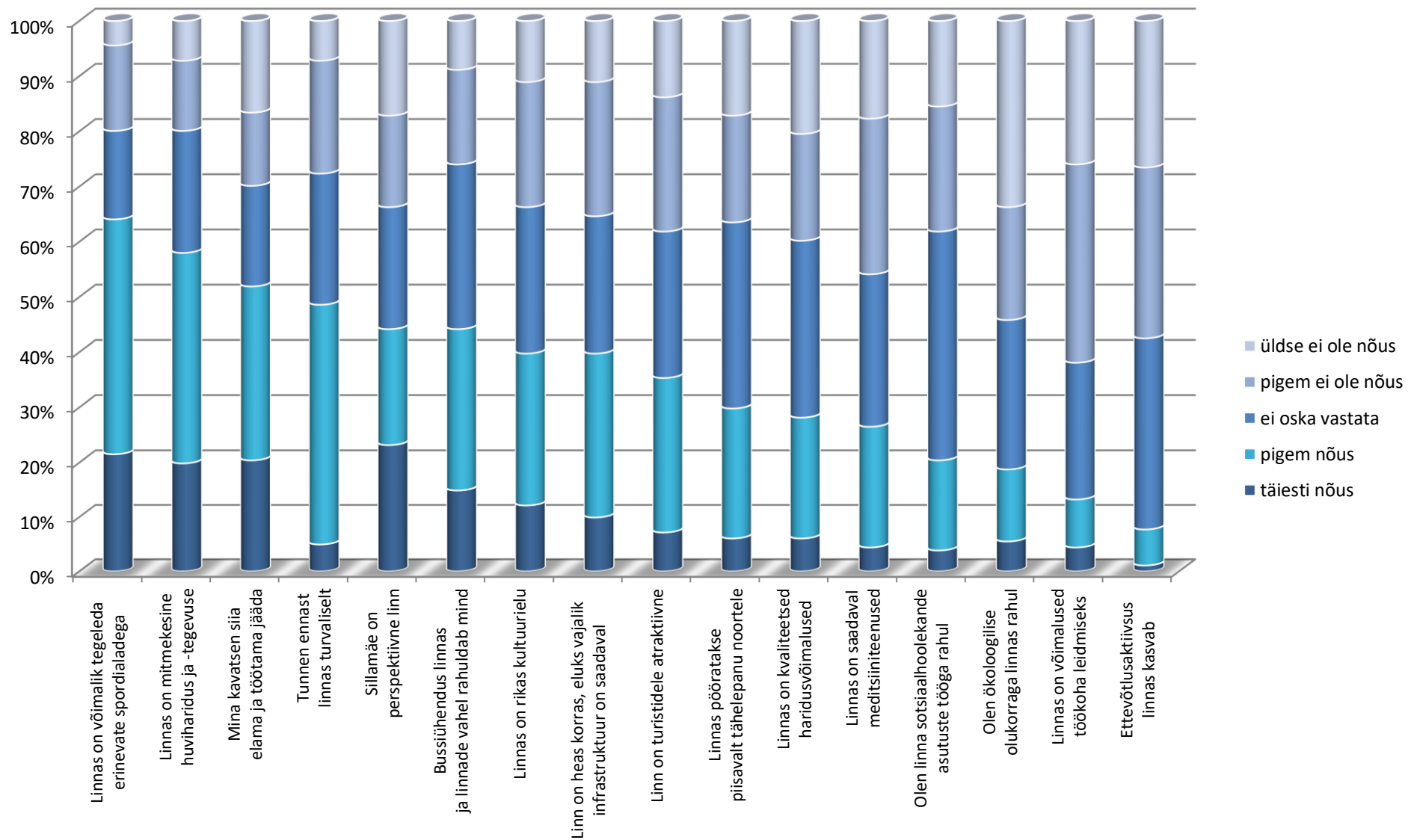
Küsitluse kolmanda osa analüüsimisel keskendume peamiselt nende vastajate arvamustele, kes kasutavad üht või teist teenust sagedamini kui kord kuus. Jooniselt 2.8 näeme, et rahulolevate vastajate osakaal on kõige suurem sportimisvõimaluste (64%), huvihariduse ja –tegevuse (58%) ning turvalisuse (49%) puhul. Esimese kahe valdkonnaga rahulolevate inimeste seas on vastavalt 37% ja 26% neid, kes tegeleb spordiga spordiringis ja käib huviringis sagedamini kui kord kuus. 44% ehk 80 vastanutest on rahul või pigem rahul bussiühendusega linnas ja linnade vahel. Suurem osa neist (61%) kasutab ühistransporti harvemini kui korra kuus. 44% vastanutest arvab, et Sillamäe on perspektiivne linn ning rohkem kui pooled vastanutest (52%) kavatsevad siia elama ja töötama jääda. Vaadates neid tulemusi kokku saame, et keskmine vastaja on 30+ aastane töötav inimene, kes elab Sillamäel suurem osa oma elust.

Kõige vähem on vastajad rahul ettevõtlusaktiivsuse (8%), töökoha leidmise võimaluste (13%), ökoloogilise olukorra (19%) ja meditsiiniteenuste saadavusega (27%). Töökoha leidmise võimaluste ja meditsiiniteenuste saadavuse puhul negatiivsema hinnangu moodustavad vastavalt 73% töötavatest ja 55% sagedamini kui kord kuus kasutavatest inimestest.

28% vastanutest arvavad, et linnas on kvaliteetsed haridusvõimalused. Samal ajal, 40% ei ole üldse või pigem ei ole sellega nõus. Väärib märkamist, et mitte-rahulolevate inimeste seas on peaaegu 70% ehk 51 inimest vanusegrupist 30+ ning vanusegrupist 10-29 on vaid 21 inimest. Kui vaadelda noortele pööratud tähelepanu aspekti, siis rahulolevate (29%) ja mitte-rahulolevate (36%) inimeste osakaalud on peaaegu võrdsed. Mitte-rahulolevate inimeste suurima osa moodustab vanusegrupp 10-29 (34%).

Mõnedel juhtudel rahulolevate ja mitte-rahulolevate inimeste arv on peaaegu sama (kultuurielu, infrastruktuur, linna atraktiivsus turistidele). Sotsiaalhoolekande asutuste töö hindamise korral tulemus, kus suurem osa (41%) vastanutest ei oska seda hinnata, oli ettearvatav – 77% vastanutest ei kasuta üldse või kasutab harvemini kui korra aastas sotsiaalhoolekande asutuste teenuseid.

72% vastanutest on huvitatud tulevikus osalema linna teemalistes online-küsitlustes. Viies regulaarselt läbi avaliku arvamuse küsitlusi, saab Sillamäe Linnavalitsus astuda tõhusamaid saame uute teenuste osas, teostada ja kontrollida arengutegevust ning teha tihedamat ja produktiivsemat koostööd linna elanikega.

Lisa 2. Joonis 8. Elanike rahulolu

Lisa 3. Teised olulised investeeringuobjektid 2021-2025

Tööhõive ja ettevõtlus
Keskväljaku arhitektuuriansambli renoveerimine
Viru Geopargi moodustamist toetamine
Keskväljakul asuva mälestusmärgi, kultuurikeskuse ja linnavalitsuse hoone valgustuse rajamine
Linna sisse- ja väljasõitudele arhitektuuri väikevormide paigaldamine
Maakasutus ja linna planeerimine
Digitaalkaardi koostamine
Sillamäe linna üldplaneeringu koostamine
Supelranna heakorrastamine
Merepargi heakorrastamine ja arendamine
Transpordiühendused, tehnilised infrastruktuurid ja kommunaalmajandus
Sillamäe sadamasse viivate avalike teede rekonstrueerimine
Linna küttesüsteemide rekonstrueerimine
Linna puhastusseadmete rekonstrueerimine
Linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitrasside rekonstrueerimine
Elamufondi seisukorra parendamine
Vana linnaosa arhitektuuriliste detailide taastamine
Valgustatud jalgteede ehitamine terviselinnakust ja Tallinna maantee sillast Sputniku aiandusühistuni
Spetsiaalsed koerte jalutamise- ja dresseerimisplatsi projekteerimine ja rajamine
Keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus
Linna hoonete energiatõhususe tõstmine (lasteaiad, koolid, Kajaka tn 17a)
Langevoja jõe territooriumi heakorrastamine
Sõtke jõe kalda kindlustamine
Sõtke jõe põhja ja kallaste puhastamine
Haridus
Haridusasutuste renoveerimine ja rekonstrueerimine
Eesti keele maja infopunkti avamine
Koolide ja lasteaedade territooriumide heakorrastamine
Huvialaharidus, huvitegevus ja noorsootöö
V.Majakovski 7 hoone territoorium heakorrastamine
Kaasaegse mööbli ja õpivahendite soetamine (V. Majakovski 7)
Universaalse ajaveetmise keskuse rajamine
Kultuur
Raamatukogu töö arendamine kaasaegsele nõuetele vastavas hoones
Raamatukogu varustamine kaasaegse IT-tehnikaga
Mälestusmärgi püstitamine Pavlovi maja kohal
Muuseumi hoone renoveerimine
Muuseumi varustamine kaasaegsete seadmetega ja mööbliga
Muuseumi kogudesse uusi eksponaate soetamine
Vabaõhulava projekteerimine
Sõtke jõe kalda ja teega piirnevate alade heakorrastus
Avaliku linnaruumi haljastuse teostamine haljastusprojektide alusel
Ajalooliste objektide väljaarendamine turismitoodeteks
Sport ja tervisedendus
Spordikompleksi renoveerimine
Multifunktsionaalsete spordiväljakute rajamine

Gümnaasiumi korvpalliväljaku rajamine
Kunstmurukate asendamine jälgpalliväljakul
Spordi infrastruktuuri arendamine
Sotsiaalhoolekande ja tervishoid
Esmatasandi tervisekeskuse loomine
Avalike asutuste ligipääsetavuse tagamine – liftid, kaldteed, käsipuud, invatualetid, jmt kohandatus
Sihtasutuse Sillamäe Haigla renoveerimise toetamine
Sihtasutuse Sillamäe Haigla kaasaegse meditsiinilise varustuse soetamise toetamine
Pensionäride keskuse arendamine kaasaegsele nõuetele vastavas hoones
Dementsete inimeste päevakeskuse teenuse arendamine
Turvalisus
Turvakaamerate paigaldamine ja ühtsesse videovalve süsteemi ühendamine
Varajase hoiatuse süsteemi täiendamine
Vajadusel paigaldada täiendavaid liiklusmärke
Linna kriisireguleerimisplaani koostamine
Turva- ja päästeteenuse veekogude randa suvehooajaks tellimine
Juhtimine, kommunikatsioon, koostöö ja välissidemed
Transpordiühenduste arendamine Läänemere regioonis